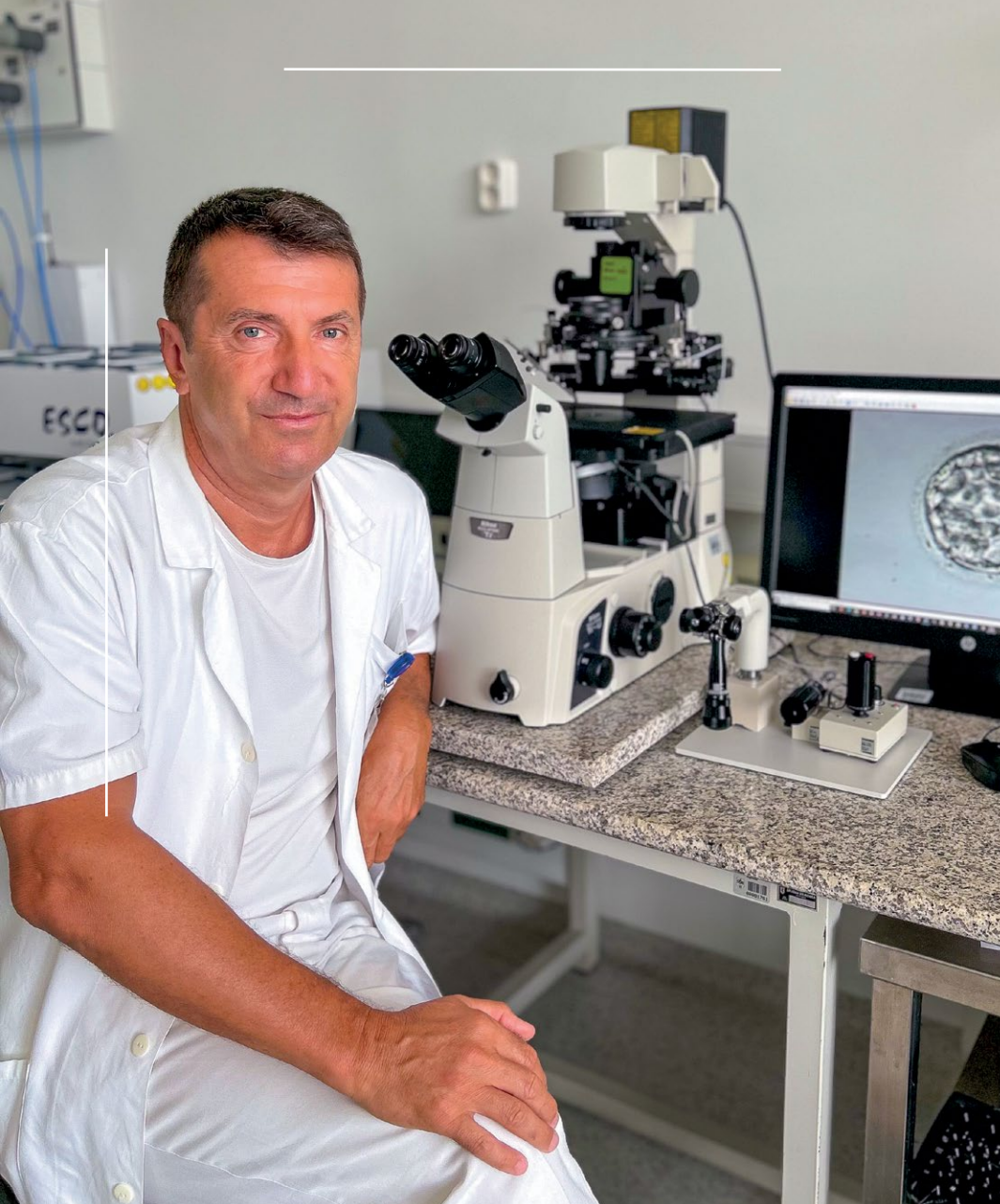

AKTUALNO

Prof. Borut Kovačič na vodilni funkciji Evropskega združenja za humano reprodukcijo in embriologijo

DOSEŽKI

Najvišja priznanja MOM Oddelku za onkologijo in dolgoletni predstojnici Oddelka za očne bolezni

NOVO

Prva laparoskopna orhidopeksija v UKC Maribor

Naša Bolnišnica

- 3 Pripadnost in lojalnost
- 5 Seji Sveta zavoda UKC Maribor
- 6 Prikaz prvega primera uporabe artikuliranega inštrumenta za zdravljenje raka stičnice požiralnika in želodca v Sloveniji
- 8 Sodobno (minimalno invazivno) zdravljenje kriptorhizma pri otrocih: prva laparoskopska orhidopeksija v UKC Maribor
- 10 Dejavnosti na področju reanimacije v UKC Maribor
- 12 Vodja mariborskega Laboratorija za reproduktivno biologijo prof. dr. Borut Kovačič na vodilni funkciji Evropskega združenja za humano reprodukcijo in embriologijo
- 16 Lajšanje akutne pooperativne bolečine – sodoben pristop k obravnavi pacienta
- 17 5. uroginekološka šola v mednarodni zasedbi
- 18 Poletna šola projekta BosomShield v Mariboru Umetna inteligenca v klinični praksi
- 19 Tradicionalna Mednarodna histeroskopska učna delavnica 2025 v Mariboru
- 20 Osnove otroške kirurgije 3
- 21 Porod v teoriji in praksi
- 22 Obvladovanje bolečine – izzivi in priložnosti
- 24 Župani okoliških občin na obisku v UKC Maribor
- 25 September – mesec ozaveščanja o krvnih boleznih
- 26 8. september je svetovni dan fizioterapije
- 28 Obrazi UKC Maribor
- 29 Prenosni ultrazvok – nova pridobitev na otroški kirurgiji
- 30 Štirinajsta zgodba krvodajalske akcije Vijolična kri za vse ljudi
- 31 Krvodajalci stokratniki
- 32 CERTAIN: Evropski projekt za varno umetno inteligenco
- 33 Mednarodno srečanje partnerjev projekta HACK-IT-NET Oblikovanje odporne zdravstvene mreže v alpskem prostoru
- 34 Projekt BRAVE-WOW: Proti nasilju na podlagi spola v zdravstvu
- 35 TARA – evropski projekt, ki prinaša nove možnosti zdravljenja in spremljanja migrene
- 36 Udeležba na 37. Evropskem kongresu patologije na Dunaju
- 37 7. mednarodni kongres kardionefrologije – KARNEF 2025 v Pirotu
- 38 62. kongres Evropskega nefrološkega združenja – ERA 2025 na Dunaju
- 40 Udeležba na kongresu ESH 2025 v Milanu
- 41 Prva izvedba intenzivnega tečaja kliničnih veščin in učenja s pomočjo kliničnih simulacij za tuje študente v sklopu Erasmus BIP
- 42 Prof. dr. Radovanu Hojsu ob odhodu v pokoj
- 44 World GO Day 2025 – Premagajmo stigmo pri ginekoloških rakih
- 45 Najvišja priznanja Mestne občine Maribor tokrat Oddelku za onkologijo in dolgoletni predstojnici Oddelka za očne bolezni
- 46 Enoviti magistrski študij farmacije v Mariboru: nova pot do znanja in kariernih priložnosti
- 49 Še tesnejše sodelovanje na področjih izobraževanja, raziskovanja in razvoja kadrov
- 50 Hvala za potrpežljivost, znanje in za vse nasvete
- 52 Doktoranti Medicinske fakultete Univerze v Mariboru
- 55 Izjemna 13. Mednarodna znanstvena konferenca
- 56 Uspešno izvedena poletna šola
- 57 32 let Fakultete za zdravstvene vede Univerze v Mariboru
- 59 Na UM FZV pozdravili nove študente na Uvajalnem tednu
- 60 Na območju UKC Maribor vozi Doktor Maister
- 61 Poročilo o delu Medikohistorične sekcije SZD za leto 2024
- 63 V spomin na Hrvoja Božića
- 64 Zahvale
- 71 Iz zgodovine UKC Maribor
- 72 Srečanja

Generalni direktor:

prof. dr. Vojko Flis, dr. med.

Glavni in odgovorni urednik:

Samo Turk, univ. dipl. ekon.

Uredniški odbor:

prof. dr. Nataša Marčun Varda, dr. med., svétnica
Tina Škerbinc Muzlovič (T. Š. M.), univ. dipl. medij. kom.,
red. prof. dr. Iztok Takač, dr. med.,
izr. prof. dr. Mateja Lorber

Lektorji:

za UKC Maribor Urška Jodl Skalicky, mag. phil.,
za UM FZV Tadeja Rožman Bogovac, dipl. lit. komp. in prof. slov.

Fotografije:

UKC Maribor,
Rebeka Gerlič (R. G.), univ. dipl. ekon.,
Nina Bračič (N. B.), prof. razrednega pouka
Andreja Koren (A. K.), univ. dipl. kom.

Naklada:

3.000 izvodov

Grafično oblikovanje in tisk:

Maja Fornezz, Bojan Javornik
Dravski tisk, Maribor

Naslov uredništva:

Univerzitetni klinični center Maribor, za uredništvo
Naše bolnišnice, Ljubljanska ulica 5, 2000 Maribor
Uredništvo si pridržuje pravico, da po potrebi
skrajša ali slogovno popravi članke.
ISSN 2784-6253

Fotografija na naslovnici:

UKC Maribor

Naša bolnišnica je dostopna tudi na spletni strani
www.ukc-mb.si/bolnisnica/interni-casopis/

Pripadnost in lojalnost

Danes bi rada nekaj uvodnih besed namenila področju pripadnosti in lojalnosti. Kje smo? In kam gremo?

Pa začnimo najprej z definicijama. Slovar slovenskega knjižnega jezika navaja, da je pripadnost dejstvo, da kdo, kaj pripada čemu (npr. jezikovna, politična, verska pripadnost). Lojalnost pa je definirana kot izpolnjevanje državljskih obveznosti, zakonov zaradi dolžnosti, pa tudi poštenost, odkritost v ravnanju. Precej široki definiciji torej, moje razmišljanje pa je v zadnjih mesecih usmerjeno lokalno, predvsem na pripadnost in lojalnost delodajalcu, oddelku, sodelavcem.

Kje torej smo? Sta pripadnost in lojalnost pozabljeni kategoriji? Če pogledamo rezultate Ankete o zadovoljstvu zaposlenih, nikakor ne. Zaposleni namreč v anketah ti kategoriji ocenite z visokim številom točk, in to na večini oddelkov, torej kot vrednoti, ki sta vam pomembni in ste jima zavezani. Je dejansko tako? Odgovor na lokalni ravni lahko ob razmišljanju in opazovanju svojega delovnega okolja in odnosov poiščete sami. In kam gremo? Menim, da pripadnost in lojalnost delovni instituciji nikakor nista in ne smeta biti pozabljeni kategoriji. A ju moramo, vsak posebej in vsi skupaj, zalivati in negovati, če nočemo, da bosta počasi »izumrli«. Pri svojem delu v zadnjem času večkrat, na srečo še sporadično, naletim na situacijo, ko v dejanjih posameznikov ni več zaznati ne pripadnosti ne lojalnosti. Zgolj v razmislek, zakaj je temu tako? Verjetno je odgovor večplasten in se večkrat ne nanaša le na lokalno okolje, temveč zajema širši družbeni kontekst, torej področje sociologije, kjer naravoslovci nismo čisto doma. Pa vendar! Ob svojih dejanjih vsaj malo pomislimo tudi na to, kako bodo slednja videti z vidika pripadnosti in lojalnosti. Pa ne samo, kaj bo to pomenilo za nadaljnje delo, medsebojne odnose in delovno dinamiko, ampak tudi za ugled zdravstvene ustanove, v katero naj bi pacienti imeli zaupanje, saj nam zaupajo tisto, kar je zanje največ vredno – skrb za njihovo zdravje. Pa ne gre in ne sme iti zgolj za zunanji videz! Z vidika zaposlenih je seveda pomembno tudi, kako poleg plačila, ki ga dobivajo za opravljeno delo, doživljajo dodatne, po njihovem mnenju potrebne in pričakovane spodbujajoče vidike delodajalca oziroma oddelka.

Po drugi strani pa je pomembno zavedati se, da s pripadnostjo, ki je ena od ključnih vrednot, lahko veliko prispevamo k uspehu našega dela in k odnosom, s tem pa tudi k ugledu. Le na ta način lahko gradimo tudi ustrezne pogoje za dobro delovno klimo, ustvarjalnost in napredek.

Kot vsakič dolgujem še kratko navedbo dogajanj v inštituciji v zadnjih mesecih, ki zadevajo strokovno, strokovno-organizacijsko, pedagoško in raziskovalno dejavnost. Po intenzivnem dogajanju v juniju smo dočakali dolgo pričakovani dopust in blago umiritev dogajanja na vseh področjih, naša osnovna dejavnost pa je morala potekati kontinuirano in nemoteno. Ob nezavidljivi kadrovske situaciji na več oddelkih smo tako za zagotavljanje nepretrgane strokovne dejavnosti 24/7 imeli nemalo težav. Pa smo kot vedno doslej zmogli in ne glede na to bolnikom zagotavljali dobro zdravstveno oskrbo. O naboru presežkov zaposleni vzorno poročate v Naši bolnišnici, za kar se vam iskreno zahvaljujem; brez lažne skromnosti lahko rečem, da je strokovni potencial v ustanovi res izjemen in kot vedno presega razpoložljive materialne vire. O strokovni obravnavi nam veliko povedo tudi pohvale zadovoljnih bolnikov, ki tehniko praviloma močno nagibajo v pozitivno smer; bolniki cenijo našo strokovnost, empatičnost in primerno komunikacijo, v veliki večini pa razumejo in se ne pritožujejo nad manj ustreznimi materialnimi in prostorskimi viri. S prvimi popočitniškimi strokovnimi srečanji smo neutrudno začeli že konec avgusta in jih stopnjevali v septembru. Pedagoška dejavnost je za učitelje dijakov Srednje zdravstvene in kozmetične šole že v visokih obratih kot tudi za specializante posameznih strok in njihove mentorje. Začelo se je tudi novo študijsko leto in s tem dodatne pedagoške obremenitve naših zaposlenih, za naše učitelje in študente na Medicinski fakulteti in Fakulteti za zdravstvene vede pa je bilo izjemno pomembno obeležje 50-letnice Univerze v Mariboru, ki je ob izpolnjevanju svoje velike vloge na nacionalni ravni prejela odlikovanje Državni red za zasluge. Iskrene čestitke! V UKC smo zaključili prvi razpis za interne raziskovalne projekte, jesenski je v izvedbi. Apeliram na nove prijave, a poudarjam, da so sredstva teh projektov namenjena njihovim lažjim izvedbam in ne dolgoročni implementaciji novih metod, saj te na ta način

finančno ne morejo biti pokrite. Z veseljem vedno poudarim, da trenutno v ustanovi hkrati poteka 13 evropskih projektov, kar je velik raziskovalni potencial. Že v začetku septembra smo začeli tudi z »Journal« klubi, v kratkem pa je predviden nov krog obiskov posameznih kliničnih oddelkov zaradi spodbujanja znanstvenoraziskovalnega dela. Na tedenski ravni se veselimo objav raziskovalnih in preglednih člankov ter aktivnih sodelovanj na domačih in mednarodnih strokovnih dogodkih. Ponovno smo ob Svetovnem dnevu varnosti pacientov sodelovali v projektu slovenske Zveze organizacij pacientov, tokrat na temo Varni od začetka. Zaključili smo letno zunanjo presojo kakovosti po standardu AACI in ob tem uspešno odpravili neskladnosti predhodnega leta; zdaj nas spet čaka delo na področju novo ugotovljenih neskladnosti s ciljem izboljšanja tega za bolnike in zaposlene zelo pomembnega področja. Gostili smo župane občin, katerih varovanci gravitirajo na področje naše inštitucije, kar zajema okoli 800.000 prebivalcev SV Slovenije, s ciljem skupnega delovanja na področju boljše pretočnosti bolnikov v Urgentnem centru, optimalnejše obravnave po zaključku akutne bolnišnične obravnave in odpustu ter ambulantne obravnave z optimizacijo čakalnih vrst. Ves čas smo spodbujali izvedbo že potekajočih naložb in se zavzemali za izvedbo novih, med njimi nabave kirurškega robota in projekta ambulantnega zdravljenja bolnikov z demenco z odobrenimi biološkimi zdravili. Ker smo praktično pred odprtjem dveh novih naložb, Oddelka za onkologijo in Negovalne bolnišnice, smo se intenzivno pogovarjali o zagotovitvi kadra, tako negovalnega kot zdravniškega, in o novi organizacijski strukturi obeh lokacij; zavedamo se, da bo zlasti kadrovske del kratkoročno izjemno težko rešljiv in bo zahteval precej prilagoditev. Na koncu pa še misel na temo današnje uvodne tematike raziskovalca področja lojalnosti F. Reichhelda, avtorja knjige Pravila lojalnosti: »Brez zaupanja ni lojalnosti – in brez lojalnosti ni prave rasti.« Brazilski pisatelj P. Coelho pa je zapisal: »Kjer je lojalnost, orožje ni potrebno.«

Nataša Marčun Varda
strokovna direktorica UKC

Seji Sveta zavoda UKC Maribor

A. K.
Foto: UKC Maribor

V četrtek, 3. 7. 2025, je v sejni sobi Klinike za pediatrijo potekala 17. redna seja Sveta zavoda UKC Maribor.

Svetniki so se, tako kot na vseh sejah, uvodoma seznanili s poročilom o realizaciji sklepov in pobud pretekle seje ter obravnavali oceno poslovanja UKC Maribor za maj in poročilo o realizaciji pogodbenega programa za obdobje med januarjem in majem letošnjega leta. Obravnavali so še poročilo o čakalnih dobah, poročilo o problematiki nabave kadrovskega trojčka (kadrovski program, registracija delovnega časa in obračun plač) in dopolnjen program ukrepov za obvladovanje stroškov

UKC Maribor v letu 2025. Svetniki so podali tudi soglasje k sklenitvi pogodbe za najem prostorov za potrebe arhiviranja UKC Maribor.

Po poletnem premoru je 18. redna seja potekala 4. 9. 2025. Svetniki so poleg stalnih točk obravnavali odgovor ZZS na dopis Sveta zavoda UKC Maribor o problematiki ureditve javnih zdravstvenih zavodov na sistemski ravni in razširitev programov UKC Maribor. Seznanili so se tudi s poročilom o pregledu dosedanjih letnih ciljev UKC Maribor v letu 2025 in poročilom o področju obvladovanja tveganj. Člani Sveta zavoda so se seznanili tudi z izvajanjem Nacionalnega

prioritetnega programa za skrajševanje čakalnih vrst. Ob koncu seje je predsednik Sveta zavoda UKC Maribor Marjan Mačkošek povedal: »Svet zavoda UKC Maribor je na svoji 18. redni seji obravnaval poslovanje za obdobje 1–7 2025 in poročilo o realizaciji pogodbenega programa za isto obdobje. Poslovanje je kljub povečanemu obsegu dela negativno v višini 6,2 milijona evrov, kar je bistveno boljše v primerjavi z enakim obdobjem leta 2024. Pričakujemo, da se bo manjkajoče financiranje za opravljeno delo uredilo z ZZS, s čimer bi lahko bilo poslovanje konec leta uravnoteženo.«

Prikaz prvega primera uporabe artikuliranega inštrumenta za zdravljenje raka stičnice požiralnika in želodca v Sloveniji

doc. dr. Tomaž Jagrič, dr. med.

V zadnjih desetletjih je opazen zaskrbljujoč trend porasta raka zgornje tretjine želodca – gastroezofagealni prehod.

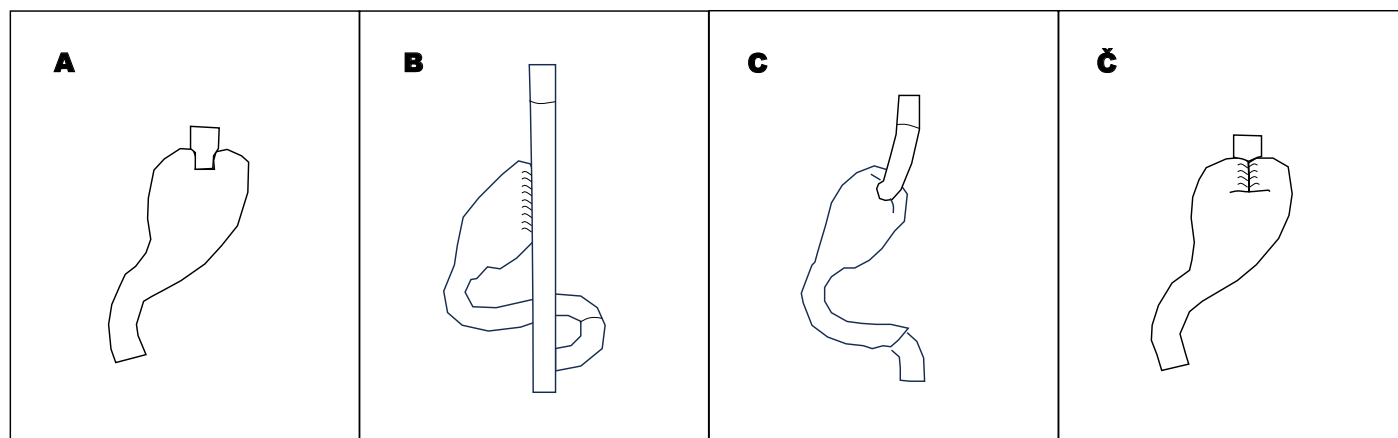
To mesto predstavlja posebnost, saj se na tej točki stikata dva organa, ki s seboj prinašata prekrvavitev iz dveh votlin, in sicer prsnega koša ter trebušne votline. Zato se lahko rak tega področja širi v dve smeri: v medpljučje in trebušno votlino. To oteži običajno kirurško zdravljenje. Da bi odstranili rak in preprečili ponovitev bolezni, moramo operirati v dveh telesnih votlinah.

Ne le dvosmerna limfatična drenaža, tudi način obnove prebavne cevi po odstranitvi tega tumorja je velik izziv. Po odstranitvi rakastega tkiva ostane za obnovo prebavne cevi na voljo krhek

požiralnik visoko v medpljučju. Opisani so različni načini rekonstrukcije po odstranitvi raka. Najpreprostejša možnost je rekonstrukcija z neposrednim prišitjem požiralnika na preostanek želodca, vendar spremljajo to obliko operacije hude težave z reflukсом. Druga oblika je dvocevna rekonstrukcija, ki je nekoliko težavnejša, vendar zmanjša refluks. Težava pri tovrstnem posegu je, da večina hrane zaobide želodec. Posebna oblika operacije je tako imenovana Merendinova operacija.

Ta je sicer najtežja, vendar omogoča najbolj fiziološko obliko rekonstrukcije prebavne cevi po operaciji. Na Oddelku za abdominalno in splošno kirurgijo smo prvič v Sloveniji naredili laparoskopsko operacijo po Merendinu z artikuliranimi inštrumenti. (Slika 1A-Č)

Pristopi zdravljenja te oblike raka so se čez desetletja spreminjali. Trenutno je zdravljenje odvisno od višine vznika rakastega tkiva glede na stičnico med požiralnikom in želodcem; tako imenovana Z-linija. Tumorji nad stičnico se zdravijo s pristopom skozi prsno votlino, tumorji pod le-to pa se zdravijo s pristopom skozi trebušno votlino. Tumorji, ki vzniknejo na stičnici z vdorom do 2 centimetrov v požiralnik, se lahko zdravijo s pristopom skozi trebušno votlino. Ta je za bolnike bistveno varnejša kot pristop skozi prsni koš, saj predstavlja manj invazivni pristop. Da bi invazivnost posega še zmanjšali, se v svetu čedalje pogosteje uporablja minimalno invazivni pristop. Težava pri tem pristopu je visoko ležeča povezava med požiralnikom in tankim črevesom, ki jo laparoskopsko le s težavo naredimo.

Slika 1. Načini rekonstrukcije po delni zgornji odstranitvi želodca.

A: Ezofagogastrična anastomoza;

B: Dvocevna anastomoza;

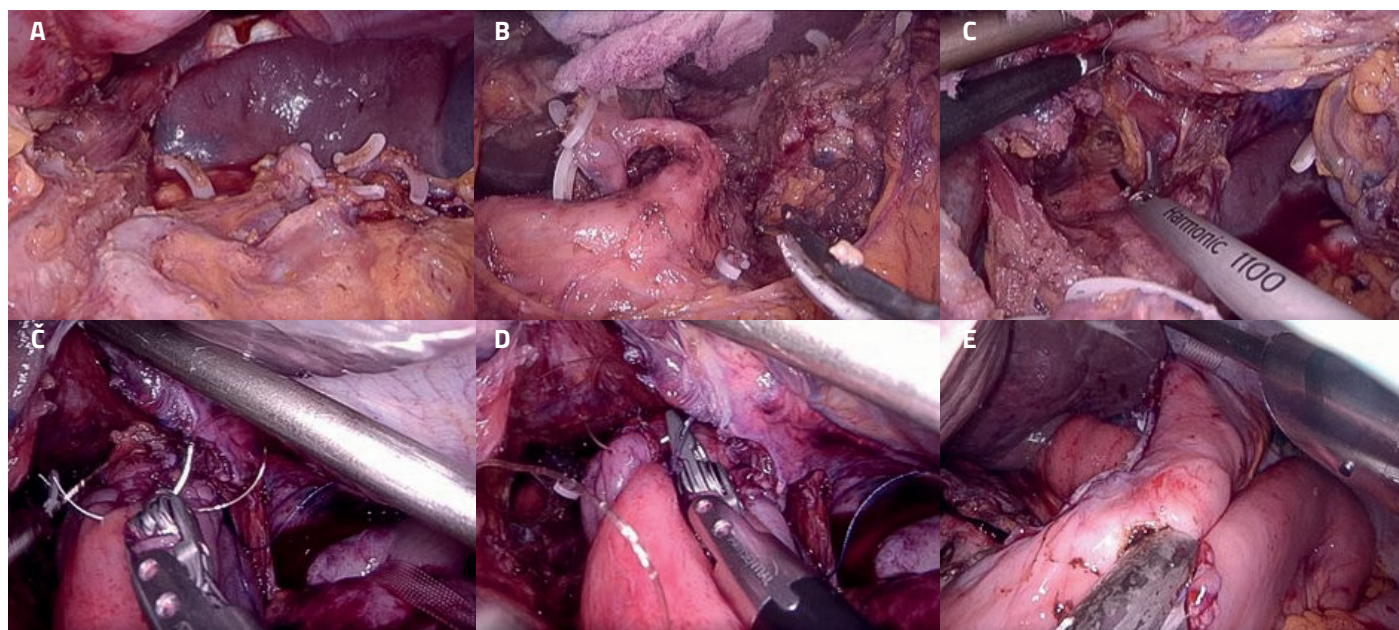
C: Merendino operacija z interponatom med požiralnikom in želodcem;

Č: Ezofagogastrična anastomoza s protirefluksnim režnjem.

Težavo predstavlja omejen prostor v medpljučju, kjer je le malo manevrskega prostora za nastavljanje šivov požiralnika. Ker so laparoskopski inštrumenti rigidni, je šivanje spoja med požiralnikom in tankočrevesno zanko izjemno zahtevno. Razvoj robotske kirurgije sicer predstavlja velik korak v smeri minimalno invazivnega zdravljenja bolnikov z rakom zgornje tretjine želodca. Z artikuliranimi inštrumenti je olajšal obnovo prebavne cevi celo v majhnem prostoru medpljučja. Na žalost se vse bolnišnice ne odločajo za nakup tovrstne tehnologije, ki je dandanes v svetu ustaljena praksa. Ker se tudi naša bolnišnica ni odločila za nakup robotsko-kirurškega sistema, smo se na oddelku za abdominalno kirurgijo v želji, da bi bolnikom z rakom stičnice požiralnika in želodca pomagali, odločili za alternativni pristop. Razvoj artikuliranih laparoskopskih inštrumentov poskuša posnemati prednosti robotsko-kirurških inštrumentov. Čeprav je uporaba teh laparoskopskih inštrumentov daleč bolj težavna kot robotsko voden inštrument, pa smo po vztrajni uporabi in mučnem obdobju izpopolnjevanja le dosegli stopnjo pripravljenosti, da smo laparoskopske angulirane inštrumente podjetja Livsmed

uporabili prvič v Sloveniji za zdravljenje raka prehoda požiralnika v želodec. V tem prispevku bomo na kratko opisali poseg. Predstavljamo primer 76-letne bolnice, ki so ji zaradi težav pri požiranju odkrili tvorbo na prehodu požiralnika v želodec. Natančna opredelitev je pokazala, da se tvorba širi 2 cm nad stičnico, histologija pa je potrdila, da gre za žlezni rak. S tomografskimi metodami smo izključili oddaljene zasevke. Po predoperativni kemoterapiji smo gospo sprejeli za operacijo. V splošni narkozi smo pri gospe nastavili troakarje in operirali izključno skozi trebušno votlino. Prikazali smo si tumor, sprostili želodec in končni del požiralnika, odstranili vse bezgavke v trebušni votlini in bezgavke spodnjega medpljučja. Ker se rak ni širil daleč v želodec, smo se odločili za odstranitev zgornjih dveh tretjin želodca in odstranili zadnjih 5 cm požiralnika. Pri obnovi prebavne cevi smo se odločili, da bomo med požiralnik in ostanek želodca všili kos tankega črevesa. Ta bi služil kot podaljšek požiralnika in bi tako preprečil težave z zatekanjem želodčne kisline, ki pogosto spremlja bolnike po odstranitvah zgornjega dela želodca. Ker je bilo potrebno spojiti požiralnik visoko v medpljučju, smo uporabljali artikulirane inštrumente. Z

le-temi smo lahko v omejenem prostoru uspešno in varno zašili povezavo s požiralnikom. (Slika 2A-E) V pooperativnem poteku pri gospe ni bilo posebnosti. Pooperativne preiskave s kontrastom so izključile, da bi na nivoju šivanja povezave požiralnika in tankega črevesa prišlo do puščanja. Ker pri gospe ni bila potrebna torakotomija, smo se izognili podaljšani pooperativni intubaciji in omogočili hitro okrevanje. Histologija je potrdila, da je bil odstranjen rak končnega dela požiralnika s stadijem T3N0M0. Odstranjenih je bilo 40 bezgavk, ki so vse bile negativne, rak pa je bil odstranjen v zdravo. Opisani poseg je bil prvi tovrstni poseg v Sloveniji. Laparoskopska odstranitev končnega dela požiralnika, zgornjega dela želodca in obnova prebavne cevi z interponatom tankega črevesa predstavlja velik korak pri obravnavi bolnikov s tumorjem stičnice požiralnika in želodca. Ker se v bližnji prihodnosti naša bolnišnica ne bo mogla pohvaliti z robotsko-kirurško platformo, bo uporaba tovrstnih inštrumentov edini način, da bomo tudi v prihodnosti lahko konkurirali drugim bolnišnicam, ki so se odločile za robotsko kirurgijo.

Slika 2. Prikaz korakov laparoskopske operacije.

A: Limfadenektomija postaje 10 ob vranici;

B: Limfadenektomija postaj 8, 9, 7 in 11p z ohranitvijo aberantne leve jetrne arterije;

Č: Transhiatalno odstranjevanje bezgavk v spodnjem mediastinumu – postaja 112;

Č-D: Šivanje anastomoze z inštrumenti Artisential; E: Anastomoza med interponatom in ostanekom želodca.

Sodobno (minimalno invazivno) zdravljenje kriptorhizma pri otrocih: prva laparoskopska orhidopeksija v UKC Maribor

Asist. Dragana Taskovska, dr. med, spec. urologije
Foto: UKC Maribor

Na Oddelku za urologijo UKC Maribor že vrsto let uspešno zdravimo otroke s prirojenimi anomalijami sečil in spolovil.

Ena najpogostejših prirojenih anomalij pri dečkih je nespuščeno modo (kriptorhizem). Pojavnost nespuščenega moda je ocenjena na približno 1,0–4,6 % pri donošenih dečkih ter 1,1–45 % pri nedonošenčkih; pri približno tretjini vseh primerov gre za obojestranski kriptorhizem. Med ključnimi dejavniki tveganja za nespuščeno modo sta

nedonošenost in nizka porodna teža. Diagnozo postavimo na podlagi heteroanamneze in kliničnega pregleda, od diagnostičnih preiskav lahko naredimo UZ trebuha in mošnje, ki pa nimata odločilnega vpliva na nadaljnje zdravljenje (1, 2). Kirurško zdravljenje je indicirano v vseh primerih, ko do 6. meseca starosti ne pride do spontanega spusta moda v mošnjo. Nespuščeno modo je povezano z večjim tveganjem za neplodnost in razvoj raka na modih v odrasli dobi. Po smernicah

evropskega združenja za urologijo je optimalen čas za operativni poseg v obdobju od 12. do 18. meseca starosti, pri starejših otrocih pa čim prej po postavitvi diagnoze (3). V približno 80 % primerov gre za tipno nespuščeno modo, ki praviloma leži v dimeljskem predelu (4). V teh primerih je indicirano kirurško zdravljenje v obliki odprte orhidopeksije, pri kateri naredimo rez v dimeljskem predelu, sprostimo modo od okolnih struktur ter ga fiksiramo v mošnjo. V UKC Maribor že več desetletij

Kirurška in anesteziološka ekipa pred začetkom posega

Kirurška ekipa med laparoskopsko fazo posega – identifikacija in mobilizacija moda

uspešno izvajamo odprto operacijo orhidopeksije pri tipnem nespuščenem modu.

V preostalih 20 % primerov gre za netipno nespuščeno modo, ki je lahko posledica zaostanka moda v trebušni votlini (intraabdominalno) ali ob notranjem dimeljskem obroču (v 50–60 %), agenezije (nerazvitosti) moda (v 20 %) ali atrofije moda (v 30 %) zaradi zasuka v nosečnosti (intrauterino) (5). Pri netipnem nespuščenem modu je potrebna laparoskopna eksploracija trebuha, da se ugotovi lega in prisotnost moda. Če je modo razvito in leži intraabdominalno, se izvede eno- ali dvostopenjska laparoskopna operacija orhidopeksije po Fowler-Stephensovi metodi.

Do letos je bil Oddelek za otroško kirurgijo UKC Ljubljana edina ustanova, v kateri so izvajali tovrstne posege. Napotitev otrok v drugo ustanovo je za otroke in starše v določenih primerih predstavljalo izziv, zlasti zaradi ekonomskih in logističnih razlogov. Na Oddelku za urologijo UKC Maribor imamo dolgoletno tradicijo laparoskopskih uroloških operacij pri odraslih. Zaradi tega smo se odločili za uvedbo laparoskopske orhidopeksije pri otrocih tudi v naši ustanovi s ciljem ponuditi otrokom iz vzhodnega dela Slovenije celovito oskrbo v primeru kriptorhizma.

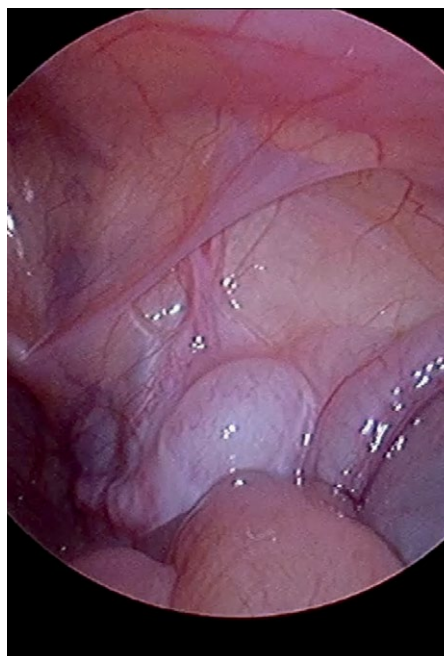
Idejna zasnova za uvedbo laparoskopskih posegov pri otrocih z anomalijami sečil in spolovil se je oblikovala ob mojem dodatnem strokovnem usposabljanju v priznani italijanski pediatrični bolnišnici Ospedale Bambino Gesù v Rimu, Italiji, kjer sem pridobila dodatna znanja in veščine, med ostalim tudi s področja laparoskopskih posegov pri otrocih. Po vrnitvi v Slovenijo smo nabavili instrumentarij za izvajanje laparoskopskih operacij pri otrocih.

26. junija 2025 smo uspešno izvedli prvo laparoskopno orhidopeksijo pri 2,5-letnem dečku na Oddelku za urologijo UKC Maribor.

Pri izvedbi kirurškega posega so sodelovali: asist. Dragana Taskovska, dr. med., spec. urologije (operaterka), asist. dr. Niko Kavčič, dr. med., spec. urolog (asistent), prim. doc. dr. Dejan Bratuš, dr. med., spec. urolog (asistent), mag. Metka Škofič, dipl. m. s.

(inštrumentarka), Barbara Borko, dipl. m. s. (inštrumentarka), Adisa Šabanović-Adilović, dr. med. spec. anest. (anesteziologinja) in Patricija Drakšič, dipl. m. s. (anesteziološka medicinska sestra).

Celotna ekipa je delovala izjemno usklajeno, kar je ključnega pomena pri izvedbi laparoskopskih posegov pri otrocih.

Identifikacija moda intraabdominalno desno ob notranjem dimeljskem obroču.

Po uvedbi otroka v splošno anestezijo in ustrezni pripravi položaja (Trendelenburgov položaj) smo naredili laparoskopski pristop po Hassonovi metodi, ves čas smo vzdrževali nizke tlake pnevmoperitoneja (6–8 mmHg). Že ob uvedbi kamere smo takoj identificirali modo, ki je ležalo intraabdominalno, tik nad notranjim dimeljskim obročem. Sledila je sprostitve moda in ločitev od okolnih struktur, enostopenjski poseg po Fowler-Stephensu ter klasična (odprta) fiksacija moda v možnjo. Celoten kirurški poseg je trajal približno eno uro.

Z uvedbo te nove metode zdravljenja netipnega nespuščenega moda smo kot ekipa in oddelek pomembno prispevali k izboljšanju oskrbe otrok s tovrstnimi anomalijami ne le v vzhodnem delu Slovenije, temveč tudi v širšem nacionalnem kontekstu. Postali smo drugi center v državi, ki izvaja ta poseg. Prepričana sem, da smo s tem dosežkom tudi pomembno prispevali k večji prepoznavnosti in ugledu naše ustanove – UKC Maribor.

Na tem mestu se želim iskreno zahvaliti vsem članom ekipe, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi tega posega. V prihodnje si bomo prizadevali k širitvi nabora minimalno invazivnih posegov pri otrocih (ne samo laparoskopskih, ampak tudi robotskih).

Reference

1. Sijtermans, K., et al. The frequency of undescended testis from birth to adulthood: a review. *Int J Androl*, 2008. 31: 1.
2. Berkowitz, G.S., et al. Prevalence and natural history of cryptorchidism. *Pediatrics*, 1993. 92: 44.
3. Gates, R.L., et al. Management of the undescended testis in children: An American Pediatric Surgical Association Outcomes and Evidence Based Practice Committee Systematic Review. *J Pediatr Surg*, 2022. 57: 1293.
4. Kollin, C., et al. Cryptorchidism: a clinical perspective. *Pediatr Endocrinol Rev*, 2014. 11 Suppl 2: 240. Kollin, C., et al. Cryptorchidism: a clinical perspective. *Pediatr Endocrinol Rev*, 2014. 11 Suppl 2: 240.
5. EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Madrid 2025. ISBN 978-94-92671-29-5.

Dejavnosti na področju reanimacije v UKC Maribor

Alenka Strdin Košir, dr. med., Aljaž Ladinik, dipl. zn.
Foto: UKC Maribor

Za organizacijo reanimacijskih dejavnosti in izobraževanja na področju reanimacije v UKC Maribor skrbi Delovna skupina za reanimacijo.

Sestavljajo jo: vodja Alenka Strdin Košir, dr. med., specialistka intenzivne medicine, člani: doc. dr. Andrej Markota, dr. med., specialist interne medicine, Metin Omerović, dr. med., specialist urgentne medicine, Damjana Kunej, dr. med., specialistka urgentne medicine, Marko Lokar, dr. med., specialist anesteziologije, Tanja Dukič Vuković, dr. med., specialistka pediatrije in intenzivne medicine, Aljaž Ladinik, DZN, UC, Danijela Pušnik, mag. ZN, služba ZN.

Osnovni cilj naše skupine je, da izboljšamo znanje reanimacije in ukrepanja v nujnih situacijah. Želimo, da bi se znali vsi

zaposleni UKC Maribor ob srčnem zastoj ali drugi življenje ogrožajoči situaciji odzvati pravilno in brez strahu ter bi jim bila na voljo potrebna oprema.

V letu 2025 smo na področju reanimacije napravili nekaj manjših in večjih korakov.

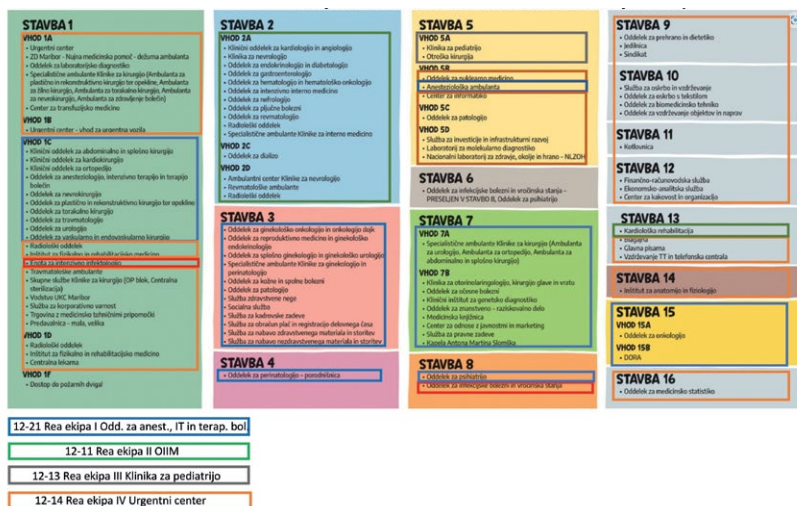
Namestitev polavtomatskih defibrilatorjev (AED)

Na najbolj frekventnih točkah vseh stavb na področju UKC Maribor smo junija 2025 namestili AED-je, ki so namenjeni uporabi vsem, tudi laikom, ter septembra še plakate o oživljanju. Željo imamo v prihodnosti namestiti ekrane in predvajati edukativne vsebine, povezane z reanimacijo in nujnimi stanji. Javnost želimo izobraževati o pravilnem pristopu in zmanjšati strah, ki je pogosto vzrok

neukrepanja. Uporaba AED je varna, sami AED nas vodijo tudi skozi postopke oživljanja, zato je možnost napake minimalna. Največja napaka je ne ukrepati. Namen je AED približati mestom potencialnega srčnega zastoja, zato so namenjeni vsem! Uporabi naj ga tisti, ki je najbližje dogodku ne glede na to, ali je zdravstveni delavec ali ne!

Mesta AED:

- avla Oddelka za psihiatrijo
- čakalnica v pritličju Oddelka za onkologijo
- avla Klinike za kirurgijo
- čakalnica urgentnega centra 2 AED
- čakalnica Oddelka za radiologijo
- čakalnica laboratorija / kirurških ambulant v 1. nadstropju
- čakalnica uroloških / ortopedskih ambulant (stavba ORL)

AED v avli Klinike za kirurgijo

Tečaj ILS na Enoti za infektološko intenzivno terapijo

- avla stavbe ORL
- avla Klinike za pediatrijo
- avla porodnišnice
- jedilnica
- avla Klinike za interno medicino
- čakalnica starega rentgena
- čakalnice v stavbi Klinike za ginekologijo
- velika predavalnica, 16. nadstropje kirurške stolpnice
- čakalnica Oddelka za transfuzije
- avla upravne stavbe na Ljubljanski 9
- dva zunanja AED: blizu vhoda 1 - na pročelju Centra za kardiološko rehabilitacijo pod nadstreškom; ob stranskem vhodu pod nadstreškom patologije.

Nova organizacija reanimacijskih ekip

Od januarja 2025 na področju UKC Maribor deluje 5 reanimacijskih ekip, ki s tem pokrivajo vse oddelke in stavbe UKC Maribor kot tudi zunanje površine in podzemne hodnike.

- 1221 – reanimacijska ekipa Oddelka za anesteziologijo
- 1211 – reanimacijska ekipa Oddelka za interno intenzivno medicino
- 1214 – reanimacijska ekipa Urgentnega centra
- 1210 – reanimacijska ekipa Enote za infektološko intenzivno terapijo
- 1213 – reanimacijska ekipa Kiline za pediatrijo

Nov organizacijski dokument

V veljavi je nov, popravljen dokument Postopek oživljanja odraslega in otroka ter prepoznavna kritično bolnega pacienta. Dostopen je na intranetu med Dokumenti sistema kakovosti / Zdravstvena oskrba / Velja za vse.

Izvajanje tečajev oživljanja – TPO in ILS

V UKC izvajamo tečaje reanimacije za lastne zaposlene:

1. Tečaje neposrednih postopkov oživljanja (angl. Immediate Life Support – ILS), ki so namenjeni zdravnikom in zdravstveni negi. Na teh tečajih učimo temeljne postopke oživljanja, defibrilacijo, preprečevanje srčnega zastoja ter prepoznavo in obravnavo najnujnejših stanj.

Izvajajo jih ERC certificirani inštruktorji (Alenka Strdin Košir, Franc Svenšek, Andrej Markota, Darinka Purg, Nika Kravos Tramšek, Martina Mezgec, Andreja Moller Petrun, Marko Lokar, Barbara Bajec, Jadranko Lazič, Gregor Prosen, Aleks Šuštar, Barbara Furman, Savo Pristovnik, Tine Pelcl, Klemen Breznik, Maša Strojnik, Damjana Kunej). Tečaji so uradno priznani tako za Zdravniški zbornici kot Zbornici zdravstvene nege.

Tečaje izvajamo na oddelkih v popoldanskem času, v individualno dogovorjenih terminih, lahko z opremo oddelka, da se čim bolj približamo realnim situacijam.

Kontakt: alenka.strdinkosir@ukc-mb.si ali aljaz.ladinik@ukc-mb.si.

2. Tečaje temeljnih postopkov oživljanja (TPO), ki so namenjeni vsem zaposlenim UKC Maribor (predvsem nemedicinskemu osebju). Tečaji TPO se izvajajo redno ob ponedeljkih, torkih in sredo ob 15h v mali predavalnici na 16. etaži stolpnice. Prijave preko spletne strani UKC Maribor.

3. Po dogovoru opravimo na vašem oddelku tudi kombinacijo tečaja TPO ter pregled uporabe reanimacijskega

vozička, kar je namenjeno predvsem zdravstveni negi.

Kontakt: aljaz.ladinik@ukc-mb.si.

Želje za prihodnost

Prizadevamo si graditi kulturo, kjer bodo vsi zaposleni imeli dovolj teoretičnega in praktičnega znanja ter se bodo čutili sposobni, da pomagajo v življenje ogrožajoči situaciji. Zato želimo vpeljevati kontinuirana praktična izobraževanja, ki temeljijo na ponavljanju osnovnih postopkov in primerih iz prakse.

Apeliramo na vodje oddelkov in zdravstvene nege, da nam še naprej omogočate izvajanje tečajev in izobraževanje v vašem delovnem okolju z vašo opremo, vašimi primeri in vašimi vprašanji. Skupna prizadevanja v realnem kliničnem okolju so se izkazala za najboljša. Tudi zdravstveni delavci se moramo zavedati, da največja nevarnost ni narediti napaka, temveč ne ukrepati. Prav vsak lahko prispeva k reševanju življenja. V prihodnosti si želimo narediti še korak naprej. Največja želja in verjetno v prihodnosti nujnost je ustanovitev ene, dobro usposobljene 24-urne reanimacijske ekipe (št. 22-22) in učinkovitega sistema aktivacije le-te. Izobraziti si želimo še več lastnega kadra za poučevanje postopkov oživljanja. Želimo si prostor ali simulacijski center, namenjen izključno izobraževanju na področju reanimacije. Želimo si tudi nenapovedane stres vaje reanimacije po oddelkih, ki bi pokazale realno stanje. Nujno je treba vzpostaviti sistem registracije in poročanja reanimacijskih dogodkov.

Načrti so veliki.

Vsako rešeno življenje šteje!

Vodja mariborskega Laboratorija za reproduktivno biologijo prof. dr. Borut Kovačič na vodilni funkciji Evropskega združenja za humano reprodukcijo in embriologijo

Nina Hojnik, univ. dipl. biol., doc. dr. Vida Gavrič Lovrec, dr. med.
Foto: UKC Maribor

Prof. dr. Borut Kovačič, univ. dipl. biol., je po končani Prvi gimnaziji v Mariboru študiral na Oddelku za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani. Priprava diplomske naloge ga je prvič pripeljala v stik z ginekološkim oddelkom Splošne bolnišnice Maribor.

Po diplomi leta 1989 se je na tem oddelku istega leta zaposlil kot mladi raziskovalec pod mentorstvom prof. Vlasisavljeviča. Vključen je bil v razvoj ustreznih in vitro pogojev za začetek rutinskega kliničnega programa zunajtelesne oploditve pri človeku. Izsledke raziskovalnega dela je predstavil v magistrski nalogi s področja kriobiologije (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, 1993), doktorsko disertacijo o konfiguraciji mikrotubulov in kromosomov v neoplojenih človeških celicah po intracitoplazmatskem injiciranju semenčice pa je ubranil leta 1999 na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je bil leta 2019 izvoljen v naziv rednega

profesorja za področje biologija celice. Raziskovalno delo predstavlja skozi vso njegovo delovno dobo zelo pomemben del, saj je že od leta 2013 vodja raziskovalnega programa ARIS Reprodukcijski človeka – laboratorijski in eksperimentalni vidiki, pred tem pa je bil vključen v raziskovalne projekte ARIS pod vodstvom prof. Vlasisavljeviča. Je mentor mladim raziskovalcem in doktorandom. Nesebično posreduje svoje znanje tujim strokovnjakom na obisku v mariborskem laboratoriju za IVF ali pa na obiskih v drugih centrih. Z ustanovitvijo Laboratorija za reproduktivno biologijo je prevzel delo biologa – embriologa. Danes je vodja tega laboratorija. Prof. Borut Kovačič je prispeval k uvajanju novih diagnostičnih in kliničnih metod v reproduktivni medicini tako v slovenskem kot tudi širšem prostoru. Skrbi za edukacijo mlajših sodelavcev, za uvajanje novosti s področja embriologije, predvsem pa za kontrolo kakovosti. V začetku kariere so obiski institucij in strokovnih srečanj predstavljali vir novih znanj in povezav, danes se jih udeležuje kot vabljeni predavatelj, saj je avtor številnih strokovnih in znanstvenih člankov, poglavij v tujih in domačih publikacijah in učbenikih ter podpredsednik Slovenskega združenja za društva za reproduktivno medicino. Eden njegovih pomembnejših dosežkov v zadnjih letih je prispevek k priznanju specializacije za medicinsko embriologijo, kar je izjemno pomembno za nivo embriologije in status embriologov v primerjavi z drugimi primerljivimi specializacijami. Njegova

vloga v Evropskem združenju za humano reprodukcijo in embriologijo (ESHRE) je z leti postajala vedno bolj opazna. Sodeloval je pri več publikacijah, ki zadevajo status embriologije v posameznih državah, poročilih o certificiranih, oblikovanju smernic itd. Njegovo delavnost, natančnost in zanesljivost so prepoznali tudi v ESHRE, saj je bil letos na novo izvoljen predsednik združenja. Biti na čelu tako velike organizacije, kot je ESHRE, je izjemna čast in dosežek. Pomeni ne le osebno potrditev visoke strokovnosti in zavzetosti prof. Kovačiča, temveč tudi vpetosti slovenske reproduktivne medicine, predvsem pa mariborskega centra za zdravljenje neplodnosti, v sam svetovni vrh. Zgodovina razvoja Evropskega združenja za humano reprodukcijo in embriologijo (ESHRE) je bogata in zanimiva. Vse se je začelo s skupnimi sanjami nekaj zagnanih strokovnjakov, ki so se v Evropi želeli organizirati v skupnost, ki želi neplodnim parom pomagati pri ustvarjanju življenja. Leta 1984 je njihova vizija dobila obliko in nastal je ESHRE. Za idejo o ustanovitvi so stali pionirji reproduktivne medicine, med njimi tudi Robert Edwards, Nobelov nagrajenec, zaslužen za začetke zunajtelesne oploditve in rojstvo prvega otroka, spočetega s pomočjo tehnik zunajtelesne oploditve. Videli so potrebo po evropski organizaciji, ki bi pod eno streho združila raziskovalce, zdravnike in embriologe v skupnih prizadevanjih za zdravljenje neplodnosti. Imeti otroke velja za osrednji del življenja za večino ljudi.

Več kot petnajst odstotkov vseh parov v Evropi se sooča z neplodnostjo. Pred razvojem postopkov oploditve z biomedicinsko pomočjo je bilo na voljo zelo malo medicinske pomoči in številni pari niso nikoli postali starši. Pionirski postopki zdravljenja neplodnosti z zunajtelesno oploditvijo so se začeli razvijati prav v Evropi, predvsem v Veliki Britaniji, Belgiji in ostalih državah. Novonastalo evropsko združenje naj bi tako združilo strokovnjake stare celine. Imelo naj bi svojo strokovno revijo, letno srečanje in izobraževalni program. Želeli so ustvariti okolje, kjer bi razvijali ideje in kjer bi sodelovanje nadomestilo tekmovalnost. Od tistega trenutka je ESHRE začel svojo pot in danes lahko rečemo, da je dosegel in presegel vse zastavljene cilje.

Danes je to evropska neprofitna organizacija z več kot 9000 člani, ki je postala vodilno strokovno združenje na področju reproduktivne znanosti in medicine po vsem svetu. Mesto predsednika ESHRE pripada izmenično en mandat ginekologu in en mandat embriologu. Leta 1986 je ESHRE začel izdajati znanstveno revijo Human Reproduction, kar je bil pomemben mejnik v delovanju organizacije in postavljanju visokih standardov znanstvenega raziskovanja. Ta revija je postala glasnik za tisoče ljudi, ki so delili odkritja, ki so spremenila strokovno področje. Kasneje so nastale še druge uradne revije, danes je revija Human Reproduction Update trenutno na prvem mestu v svetovnem merilu v kategorijah porodništva in ginekologije ter reproduktivne biologije.

Letno srečanje ESHRE je postalo najpomembnejši dogodek leta, ki pomeni spoznavanje najnovejših dognanj, smernic in izkušenj, ki si jih strokovnjaki delijo med sabo. Srečanja ESHRE so si pridobila svetovni ugled na podlagi znanstvene kakovosti izbranih povzetkov in programa. Letošnjega srečanja v Parizu se je udeležilo več kot 12.000 udeležencev. Poleg evropskih strokovnjakov privablja udeležence z vseh celin sveta, ima ustaljeno sodelovanje z ameriškim združenjem, zadnja leta tudi tesno sodelovanje s hitro rastočimi strokovnimi združenji z azijskega področja. ESHRE poleg letnega srečanja organizira delavnice, izdaja certifikate in pomaga klinikam izboljšati njihove standarde.

V organizaciji ESHRE je bila širša družbena etika vselej zelo pomembna – niso se ukvarjali le z znanostjo, ampak so pomagali družinam. Razpravljali so o težkih vprašanjih, ali je treba zarodke zamrzniti, kdo naj bi bil deležen zdravljenja, kaj je pravično. Vselej poskušajo na vsako tematiko pogledati z vseh zornih kotov in doseči širši konsenz pri skupnih odločitvah. S svojim strokovnim znanjem organizacija pomaga pri oblikovanju evropske zakonodaje na tem področju in vzpostavljanju širše družbene klime, ki podpira starševstvo. ESHRE tudi tesno sodeluje z različnimi združenji neplodnih parov, s katerimi je razvilo trdno partnerstvo.

Pomembno vlogo v vključevanju mariborskih strokovnjakov v ESHRE je imel pionir zdravljenja neplodnosti z oploditvijo z biomedicinsko pomočjo, dolgoletni vodja Oddelka za reproduktivno medicino in ginekološko endokrinologijo UKC Maribor prof. Veljko Vlasisavljevič. Ni bil le mentor in učitelj prof. Kovačiča v laboratoriju in v znanstvenoraziskovalnem delu, ampak človek širokih pogledov, ki je vedel, da se je v strokovnem delu treba primerjati in iti v korak z najboljšimi. ESHRE je nudil ravno to in prof. Vlasisavljevič je prepoznal potrebo po aktivnem vključevanju v delo evropske organizacije. Od leta 1999 je bil član izvršnega odbora ESHRE, kasneje član odborov in svetovalnih teles za nadzor kakovosti in akreditacijo centrov, pripravo evropskih smernic ter organizator izobraževanj ginekologov in embriologov. Ime mariborskega oddelka za zdravljenje neplodnosti je ponesel v svet, tako da danes center poznajo strokovnjaki iz najrazličnejših okolij, mnogi so se prihajali izobraževati v Maribor. Nazadnje je v okviru delovne skupine ESHRE za spremljanje kliničnih kazalcev kakovosti objavil smernice, ki so dobile ime po mestu ob Dravi (The Maribor Consensus: report of an expert meeting on the development of performance indicators for clinical practice in ART, 2021). Profesor Kovačič je nadaljeval njegovo usmeritev v ESHRE: že vrsto let strokovno sodeluje pri določanju standardov izobraževanja, varnosti in kakovosti v evropskem združenju. Bil je član izvršnega odbora (2015–2019), različnih odborov za certificiranje (2010–2021), odbora za certificiranje dobre klinične

prakse IVF centrov (2017–2024), odbora za akreditacijo centrov za usposabljanje embriologov ter odbora za zadeve, vezane na sodelovanje z inštitucijami Evropske unije. Veliko delo v združenju je opravil prav na področju certificiranja, ki velja za eno od osrednjih delovnih področij. V njegovem mandatu vodenja je izpit ESHRE iz klinične embriologije postal akreditiran s strani UEMS-CESMA. Profesor Kovačič je vpeljal še kreditni sistem kontinuirane profesionalne edukacije in vodil delovno skupino za izdelavo programa praktičnega usposabljanja kliničnih embriologov. Za zagotavljanje visoke strokovnosti in usposobljenosti strokovnjakov ESHRE danes organizira programe strokovnega certificiranja za embriologe, medicinske sestre in babice, reproduktivne endoskopske kirurge ter specialiste reproduktivne medicine. Poleg tega lahko tudi posamezni centri za asistirano reprodukcijo prejmejo certifikat centra za dobro klinično prakso. To je zagotovilo za bolnike in strokovnjake, da se vsi postopki, povezani s kliničnimi storitvami, laboratorijskimi tehnikami in raziskovalno dejavnostjo, izvajajo v skladu s sistemom vodenja kakovosti, ki temelji na najvišjih standardih varnosti in kakovosti. Mariborski center je postal 18. v Evropi, ki je pridobil to prestižno potrdilo. ESHRE izvaja tudi akreditacije programov usposabljanja na področju reproduktivne medicine in klinične embriologije. Certificiranje za embriologe je pomembno za karierno pot embriologov, ki v večini evropskih držav nimajo možnosti za formalno priznavanje vseh teoretičnih znanj, praktičnih veščin in spretnosti, ki jih potrebujejo za izvajanje svojega dela. Znotraj združenja imajo tako možnost za visokokakovostno strokovno usposabljanje, ki je temelj kakovostnega dela laboratorijev za IVF. V slovenskem prostoru smo tako prvi v Evropi program usposabljanja ESHRE uporabili kot podlago za pridobitev specializacije iz medicinske embriologije, ki je uradno v veljavi od oktobra 2024. Profesor Kovačič je znotraj evropske organizacije opravil veliko uspešnega dela in zaključil pomembne projekte. Njegovo delovno etiko in strokovnost so prepoznali številni ljudje znotraj organizacije, zato so ga nominirali in podprli za to najpomembnejšo funkcijo.

Razvoj aerosolizatorja za razkuževanje radioloških naprav in prostorov z uporabo steriplant[®] n ter ocena možne toksičnosti

dr. Robert Pintarič, mag. inž. rad. tehnol., spec. inf. v zdr. in zdr. negi
Foto: UKC Maribor

Magnetna resonanca (MR) je diagnostična metoda s širokim spektrom uporabe v diagnostiki. Uporabljamo jo pri hospitaliziranih in ambulantnih pacientih.

Preiskave, ki jih opravljamo v diagnostičnih prostorih MR, so zaradi velike frekvence preiskav potencialno rezervoar za patogene mikroorganizme in posledično prenos infekcijskih obolenj na paciente in osebje.

Pri MR diagnostičnih napravah je sam proces dezinfekcije še posebej otežen zaradi privlačne magnetne sile 3.0 Tesla (T), ki je ves čas prisotna v diagnostičnem prostoru.

Prostor magnetne resonance je težko optimalno in standardno očistiti ter razkužiti. Iz tega razloga je pomembno zagotoviti ustrezne higienske in dezinfekcijske procese. Na trgu ni optimalnih, adekvatnih, hitro delujočih in varnih razkužil in dezinfekcijskih procesov, ki bi jih lahko uporabili na MR. Pri MR diagnostičnih napravah je sam proces dezinfekcije še posebej otežen zaradi privlačne magnetne sile 3.0 Tesla (T), ki je ves čas prisotna v diagnostičnem prostoru. Večina materialov, ki jih uporabljamo pri razkuževanju, je nekompatibilnih s feromagnetnim poljem. Za dezinfekcijo v zdravstvu večinoma priporočajo metode z ultravijoličnimi (UV) lučmi in UV roboti. Uporaba številnih agresivnih kemikalij,

ki ne smejo biti v stiku s specialno prevlečenimi tuljavami in površinami v diagnostiki MR, ni priporočena. Seveda so tudi vsa razkužila na podlagi alkohola nevarna zaradi nastajajočega radiofrekvenčnega (RF) impulza med preiskavo, ki lahko povzroči samovžig in opekline.

Na trgu so se pojavili novi materiali in metode, s katerimi lahko izvedemo ustrezno dezinfekcijo tudi v zahtevnih diagnostičnih prostorih.

Zahvaljujoč mehanizmu elektrolizirane oksidirajoče vode (EOV), ki je opredeljena kot biocid nove generacije, lahko z njo opravimo ustrezno dezinfekcijo. Princip pridobivanja EOV je danes že poznan. V osnovi se EOV proizvaja z elektrolizo razredčene (0,05–1 %) raztopine soli (NaCl). Z enosmerno napetostjo na elektrodah nastaneta dve vrsti vodnih raztopin z različnimi lastnostmi. Na anodi nastane kislina, na katodi pa alkalna EOV. Kislina EOV ima poleg nizkega pH tudi visok oksidacijski potencial, vsebuje hipoklorovo kislino (HOCl) in ima močno baktericidno delovanje na različne patogene in nepatogene mikroorganizme.

Preiskave, ki jih opravljamo v diagnostičnih prostorih MR, so zaradi velike frekvence preiskav potencialno rezervoar za patogene mikroorganizme in posledično prenos infekcijskih obolenj na paciente in osebje.

Seveda so tudi vsa razkužila na podlagi alkohola nevarna zaradi nastajajočega radiofrekvenčnega (RF) impulza med preiskavo, ki lahko povzroči samovžig in opekline.

To visoko baktericidno aktivnost je mogoče pripisati nevtralnemu naboju HOCl, ki mu omogoča, da zlahka prodre skozi bakterijske celične stene in prekine ključne presnovne dejavnosti. Seveda EOV deluje s številnimi mehanizmi. Poglavitno je delovanje na elektrone v okolici in na membrani patogenih celic.

Na trgu so se pojavili novi materiali in metode, s katerimi lahko izvedemo ustrezno dezinfekcijo tudi v zahtevnih diagnostičnih prostorih.

Hladno zamegljevanje je nova metoda dezinfekcije. Za metodo hladnega zamegljevanja z EOV potrebujemo aerosolizator za posebne pogoje s posebnimi mikrošobami, stisnjen zrak in EOV. EOV, ki jo uporabljamo pri hladnem zamegljevanju, je Steriplant[®] N (Pintarič, 2015). Leta 2013 smo naredili OPTI-JET CS MD 1 MR aerosolizator z mikrošobami, ki so omogočale velikosti aerosolov 20 do 30 mikronov.

Učinkovitost smo potrdili v diagnostičnih prostorih MR s porabo 6–8 ml/m³ EOV. Z natančno analizo pri določevanju še delujočega biocida, ki smo ga uporabili v prostoru na površinah in v zraku, smo

Prikaz namestitve aerosolizatorja na preiskovalno mizo MR 3T.
(Pintarič, 2015)

OPTI-JET CS MD 1 MR, testiranje kota dvosistemskih šob.
(Pintarič, 2015)

določili minimalno še uporabno mejo za Steriplant® N. Rezultate smo potrdili z metodo aerosolizacije v prostoru, kjer smo uporabili lastnosti aerosolov.

Aerosoli so dvofazni sistemi, ki vsebujejo mikro delce in plin, v katerem so prisotni. Aerosoli, zgrajeni iz biocida Steriplant® N s pomočjo nanošob in aplicirani v takšni obliki v zrak, imajo prednost in tudi slabost, ker lahko delujejo obremenjujoče za medicinsko osebje.

Toksikološka obremenitev v inhaliranih delcih je odvisna predvsem od njihovih fizikalnih kot tudi kemičnih lastnosti. Za oceno obremenitve prostora z aerosolom je potrebno razumevanje lastnosti in specifično delovanje aerosolov. V ta namen smo pripravili posebno simulacijsko komoro, v kateri smo simulirali pogoje in izpostavili celice pljučnih fibroblastov.

Zahvaljujoč mehanizmu elektrolizirane oksidirajoče vode (EOV), ki je opredeljena kot biocid nove generacije, lahko z njo opravimo ustrezno dezinfekcijo.

Raziskavo smo opravili na Nacionalnem inštitutu za biologijo (NIB) Ljubljana.

Z omenjenimi dosežki smo pomembno prispevali k učinkovitejšemu obvladovanju dezinfekcije radioloških diagnostičnih prostorov, zmanjšanju nevarnosti prenosa bakterijskih okužb v bolnišnicah in varnosti medicinskega osebja.

Dokazali smo tudi citotoksičnost in genotoksičnost aerosola EOv na celicah fibroblastov v simulacijski komori, ki ne vpliva negativno na celice fibroblastov in je varna pri uporabi za dezinfekcijo diagnostičnih prostorov magnetne resonance in na medicinskem osebju (Pintarič, 2021). Z analizo pridobljenih podatkov in rezultatov v simulacijski komori smo razvili optimizirano metodo in jo prenesli aplikativno na diagnostični prostor magnetne resonance, s čimer smo izboljšali hladno zamegljevanje tako po načinu in količini uporabljene EOv. Z omenjenimi dosežki smo pomembno prispevali k učinkovitejšemu obvladovanju dezinfekcije radioloških diagnostičnih prostorov, zmanjšanju nevarnosti prenosa bakterijskih okužb v bolnišnicah in varnosti medicinskega osebja.

Literatura:

1. Pintaric, R., Matela, J., & Pintaric, S. (2015). Suitability of electrolyzed oxidizing water for the disinfection of hard surfaces and equipment in radiology. *Journal of Environmental Health Science and Engineering*, 13(1), 6. <https://doi.org/10.1186/s40201-015-0160-8>.
2. Pintaric, R., Matela, J., Pintaric, S., Novak, M., & Filipic, M. (2021). Evaluation of potential toxicity of Steriplant®N aerosolization toward human alveolar cells A459 in vitro. *Toxicology and industrial Health*: 9:37-45. <https://doi.org/10.1177/07482337211031681>.
3. Pintaric, R., Matela, J., & Pintaric, S. (2011). The use of neutral electrolyzed oxidizing water for disinfection of 3.0T MRI scanner. Congress: ECR 2011. Poster Number: C-0810. DOI:10.1594/ecr2011/C-0810.

Lajšanje akutne pooperativne bolečine – sodoben pristop k obravnavi pacienta

Mojca Tapeiner Golenko, dipl. m. s.

Foto: Andrej Lebar, tehnik ZN, Enota za forenzično psihiatrijo

Bolečina je kompleksen pojav, na katerega vplivajo številni dejavniki – fiziološki, čustveni, kognitivni, genetski in kulturni. V medicini ločimo med akutno in kronično bolečino.

Akutna bolečina je nenadna, kratkotrajna in omejena, njen namen pa je zaščita telesa in iskanje zdravstvene pomoči. Kronična bolečina pogosto vztraja še dolgo po ozdravljeni poškodbi tkiva, večkrat tudi nima jasnega vzroka in zahteva dolgoročen pristop, saj močno vpliva na samo kakovost pacientovega življenja.

Posebno mesto pri akutni bolečini ima pooperativna bolečina. Gre za močno, časovno omejeno bolečino, ki je predvidena in jo je mogoče ob ustreznem vodenju uspešno obvladovati. Slabo zdravljena in dolgo trajajoča se lahko razvije v kronično bolečino, kar prinaša dodatne težave za pacienta in zdravstveni sistem. Zato je pomembno natančno spremljanje in ustrezno ukrepanje.

Ugotovitev, da je akutna pooperativna bolečina slabo prepoznana, obvladovana in beležena, je bila ključna, da je novembra 2023 po enem letu priprav in izobraževanja v Enoti za anesteziologijo zaživila Ekipa za lajšanje akutne pooperativne bolečine (v nadaljevanju ELAPB).

Gre za multidisciplinarni tim, ki ga vodi nadzorni anesteziolog, ključno vlogo pa ima anestezijska medicinska sestra, ki deluje kot koordinator med pacientom, anesteziologom, kirurgom in oddelčnimi medicinskimi sestrami. Dnevno izvaja bolečinske vizite, spremlja učinkovitost analgetične terapije, svetuje pacientom in zdravstvenemu osebju, ter po potrebi prilagaja analgezijo preko črpalke PCA (angl. Patient Controlled Analgesia – analgezija, ki jo kontrolira

pacient) / PCEA (angl. Patient Controlled Epidural Analgesia – epiduralna analgezija, ki jo kontrolira pacient). Doslej je v spremenjen in prenovljen sistem lajšanja pooperativne bolečine vključenih že devet oddelkov UKC Maribor.

Uvajanje vsakega dodatnega oddelka poteka postopoma, vsakemu oddelku hkrati priključimo tudi pripadajočo operacijsko.

Novosti, ki jih je uvedla ELAPB, vključujejo uvedbo črpalke PCA/PCEA za individualno prilagojeno analgezijo, bolečinske vizite za nadzor nad odmerjanjem in učinkovitostjo analgezije ter novo dokumentacijo – List za beleženje analgezije in zapletov ELAPB.

S tem smo odpravili pomanjkljivosti prejšnjega načina, ko je analgezijo predpisoval predvsem kirurg, slabo spremljanje učinkovitosti bolečine pa je bilo nezadostno; velikokrat so bili preseženi celokupni dnevni dovoljeni odmerki analgetikov, predvsem zaradi različnih načinov lajšanja bolečine. Zdaj se analgezija vodi kontinuirano. Anesteziolog predpiše analgetično terapijo, vključno s črpalke PCA / PCEA že v operacijski dvorani, za prebujevalnico in tudi za oddelek glede na ocenjeno intenzivnost bolečine, najpogostejše s pomočjo lestvice VAS (angl. Visual Analogue Scale).

Zavedamo se, da so prednosti novega sistema številne: individualno prilagojena, kontinuirana analgezija, racionalnejša poraba zdravil, hitreje zaznani neželeni stranski učinki in zapleti, hitrejša okrevanje in skrajšana hospitalizacija. Hkrati se je zmanjšala tudi možnost napak pri samem rokovanju z analgetičnimi črpalkami, saj so sistemi za črpalke poenostavljeni, barvno ločeni, dodatno označeni in nameščeni na infuzijska stojala.

Pomembno vlogo je doprineslo tudi dobro sodelovanje s centralno lekarno, ki analgetične mešanice pripravlja v posebej kontroliranih pogojih, kar omogoča še dodatno varnost in evidenco in jim tudi podaljša sam rok uporabe. Seveda pa kot vedno praksa prinaša tudi izzive. Med najpogostejše zaznane težave so neredno, napačno in nenatančno ocenjevanje bolečine, neredno dajanje predpisane terapije na ure, prezgodnje odstranjevanje črpalke in površnosti pri dokumentiranju. Rešitve vključujejo dosledno, predvsem pa realno ocenjevanje bolečine, upoštevanje in apliciranje dodatno predpisane neopiatne terapije, pridobljene dodatne pristojnosti pri ravnanju s črpalkami in ne nazadnje natančno dokumentiranje. Pomemben okvir za samo delovanje ELAPB predstavlja tudi Zakon o pacientovih pravicah, ki pacientom zagotavlja pravico do kakovostne, kontinuirane, hitre, varne obravnave, lajšanja trpljenja ter pacientovega aktivnega sodelovanja pri samem zdravljenju.

Dosedanje izkušnje kažejo, da s projektom ELAPB nadzorovanje pooperativne bolečine z vsakodnevnimi bolečinskimi vizitami pri pacientih poteka dobro in pripomore k boljšemu obvladovanju pooperativne bolečine, nudi dober pregled nad učinkovitostjo lajšanja bolečine, zmanjšuje morebitne stranske učinke, skrajša hospitalizacijo, zniža stroške zdravljenja ter izboljša pacientovo kakovost bivanja v bolnišnici. Bolečinske vizite so se izkazale torej kot ključni člen sodobne, individualno prilagojene, predvsem pa varne zdravstvene obravnave – ne samo kot dodatek k zdravljenju, temveč kot nujen člen celostne in kakovostne obravnave pacientov v UKC Maribor.

5. uroginekološka šola v mednarodni zasedbi

Dr. Tamara Serdinšek, dr. med., Rok Šumak, dr. med.
Foto: UKC Maribor

V letu 2024 smo v sklopu uroginekološke dejavnosti Oddelka za splošno ginekologijo in ginekološko urologijo UKC Maribor začeli organizacijo srečanj pod skupnim naslovom Uroginekološka šola.

Prvi dve srečanju sta bili namenjeni uroginekološki anatomiji, tretje srečanje smo izvedli v obliki tečaja uroginekologije za specializante in mlade specialiste ginekologije in porodništva, četrta uroginekološka šola je obravnavala tematiko (pato)fiziologije sečnega mehurja, 25. avgusta 2025 pa je na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru potekala že peta uroginekološka šola, tokrat prvič v mednarodni organizacijski zasedbi.

V sodelovanju s prof. Abdulom Sultanom in prof. Ranee Thakar iz Univerzitetnega kliničnega centra v Croydonu, Velika Britanija, smo organizirali delavnico na temo obporodnih poškodb analnega sfinktra in epiziotomije z naslovom *Obstetric Anal Sphincter Injuries and Episiotomy: Hands-on Workshop*. Prof. Sultan in prof. Thakar sta vodilna strokovnjaka na tem področju in sta izvedla že več kot 220 takšnih delavnic, ki jih je skupno obiskalo že več kot 14.000 udeležencev. Sta izjemna raziskovalca na področju obporodnih poškodb analnega sfinktra s številnimi objavljenimi članki in monografijami. Prof. Thakar je tudi trenutna predsednica Kraljevega združenja ginekologov in porodničarjev (RCOG) Velike Britanije, medtem ko je prof. Sultan avtor klasifikacije obporodnih poškodb presredka, ki se uporablja po vsem svetu.

V sodelovanju s prof. Abdulom Sultanom in prof. Ranee Thakar iz Univerzitetnega kliničnega centra v Croydonu, Velika Britanija, smo organizirali delavnico na temo obporodnih poškodb analnega sfinktra in epiziotomije z naslovom *Obstetric Anal Sphincter Injuries and Episiotomy: Hands-on Workshop*.

Delavnica je potekala v dveh delih.

Prvi del je bil namenjen predavanjem, med katerimi smo se sprehodili skozi anatomijo in fiziologijo analnega kanala, diagnostiko obporodnih poškodb analnega sfinktra, njihovo oskrbo, spremljanje in morebitne zaplete. Veliko dodano vrednost predavanjem so dale bogate izkušnje obeh predavateljev in izvrstni posnetki kirurške oskrbe epiziotomije in raztrganin presredka ter tudi možnih zapletov. Drugi del delavnice je bil praktični, in sicer so udeleženci na živalskem tkivu vadili šivanje epiziotomijske rane in poškodbe analnega sfinktra. Po delavnici smo gostoma predstavili še slovensko kulinariko in lepote našega mesta.

Delavnica je potekala v izvrstnem vzdušju, udeleženci so bili navdušeni, kar nam daje zagon in energijo za organizacijo prihodnjih dogodkov.

Poletna šola projekta BosomShield v Mariboru

Umetna inteligenca v klinični praksi

Prof. dr. Vojko Flis, dr. med., dr. Matej Horvat, dr. med., Aljaž Hölbl, prof. ped. in univ. dipl. prev. in tol. za nem., mag. Maja Molan, univ. dipl. pol., Sergej Černič, mag. ekon. in posl. ved., Šefik Salkunić, mag. zdr. nege
Foto: UKC Maribor

Integracija umetne inteligence v onkološko zdravljenje predstavlja enega najobetavnejših razvojnih korakov sodobne medicine.

Danes stojimo na stičišču tehnoloških inovacij in klinične prakse, zato je razumevanje implementacije, regulative in komercializacije tovrstnih rešitev ključnega pomena. Prav zato je bila med 8. in 12. septembrom 2025 v okviru projekta BosomShield v Mariboru organizirana poletna šola. Dogodek je potekal na Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru in je združil številne evropske strokovnjake, ki so skozi petdnevni program razpravljali o izzivih, priložnostih in prihodnjih perspektivah vključevanja umetne inteligence v klinično prakso.

Prof. dr. Vojko Flis, dr. med., generalni direktor UKC Maribor, je v svojem predavanju poudaril pomen digitalne transformacije bolnišničnega okolja ter strateško vlogo raziskovalnih in projektnih dejavnosti v okviru našega centra. Poudaril je, da UKC Maribor s sodelovanjem v mednarodnih in nacionalnih projektih programov, kot so Horizon 2020, Horizon Europe in Interreg ter drugimi oblikami partnerstev, aktivno soustvarja prihodnost zdravstva. S tem naš center jasno izkazuje usmerjenost v inovacije, raziskovanje in povezovanje, ki so ključni gradniki trajnostnega razvoja sodobne medicine. Posebno pozornost je pritegnilo predavanje dr. Mateja Horvata, dr. med., z Oddelka za

onkologijo, ki je predstavil evropski projekt PERSIST. Projekt je uspešno preizkusil uporabo mobilne aplikacije, umetne inteligence, nosljivih senzorjev in kliničnega sistema odločanja pri podpori preživelih po raku. Rezultati pilotnih raziskav so pokazali, da digitalne rešitve pomembno krepijo samozaupanje bolnikov, jih spodbujajo k aktivni vlogi pri obvladovanju bolezni ter zdravnikom omogočajo natančnejše in bolj prilagojeno spremljanje njihovega zdravstvenega stanja. Poletna šola je tako bila pomembna priložnost za mednarodno izmenjavo znanja in izkušenj ter krepitev sodelovanja med raziskovalci, zdravniki in razvijalci digitalnih rešitev. Maribor je s tem dogodkom, ob aktivnem sodelovanju UKC Maribor, še enkrat potrdil svoj pomen kot evropsko središče razvoja inovacij na presečišču medicine in tehnologije.

Tradicionalna Mednarodna histeroskopska učna delavnica 2025 v Mariboru

Gregor Prša, dr. med., izr. prof. dr. Branka Žegura Andrič, dr. med.
Foto: UKC Maribor

Predavatelji, inštruktorji in udeleženci histeroskopske učne delavnice

Histeroskopija omogoča manj invaziven pristop k diagnostiki in zdravljenju nepravilnosti maternične votline in cervikalnega kanala.

Bogatemu razvoju ambulantne histeroskopije v UKC Maribor ob opravljenih več kot 20.000 ambulantnih posegih v dobrih 20 letih je sledil tudi pedagoški razvoj na tem področju. Z namenom podajanja bogatih dolgoletnih izkušenj s tega področja Oddelek za splošno ginekologijo in urološko ginekologijo Klinike za ginekologijo in perinatologijo UKC Maribor že vrsto let organizira histeroskopske učne delavnice, ki potekajo pod okriljem Evropske akademije za ginekološko kirurgijo (MIS Academy Leuven) s sedežem v Leuvnu.

Letošnja učna delavnica je bila že 14. po vrsti in je potekala v sodelovanju z Medicinsko fakulteto UM in UKC Maribor med 4. in 6. junijem 2025.

Tečaja, katerega glavna organizatorka je bila izr. prof. dr. Branka Žegura Andrič, dr. med., so se udeležili specialisti in specializanti iz Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Makedonije, Romunije, Slovenije, Srbije in Švedske. V okviru prvega dne delavnice so lahko udeleženci pridobivali teoretično znanje iz predoperativne priprave na histeroskopski poseg, histeroskopske obravnave v sklopu zdravljenja neplodnosti, resektoskopije ter možnih zapletov pri posegu. Že prvi dan je predavanjem sledilo praktično usposabljanje na dveh simulacijskih modelih z namenom pridobivanja potrebnih veščin koordinacije gibov rok in navigacije histeroskopa.

Drugi dan delavnice so sledila predavanja iz principov ambulantne histeroskopije, zapletih pri histeroskopiji in njihovi obravnavi, obenem pa je bil predstavljen program GESEA (The Gynaecological Endoscopic Surgical Education and Assessment). Po pridobivanju teoretičnega znanja so imeli udeleženci drugi dan možnost izvajanja histeroskopskih posegov na modelih, ki jih je razvil EAGS (European Academy of Gynaecological Surgery). Imeli so priložnost izvajati posege na posebej predpripravljenih živalskih modelih, na katerih so lahko z različnimi histeroskopskimi tehnikami (mehanično s škarjicami ali prijemalko, s pomočjo bipolarnе ige in bipolarnе resektoskopije) izvajali odstranitev improviziranih endometrijskih polipov, miomov in resekcijo septuma. Živalski modeli so udeležencem omogočali pridobivanje kar se da realnih občutkov izvajanja posegov v realni situaciji ob zdravljenju pacientk. Tretji in zadnji dan delavnice je bil resektoskopsko obarvan. Predavanjem o tehniki resektoskopije je sledilo praktično usposabljanje z resektoskopom na živalskih modelih. Dodatno so lahko udeleženci pridobivali praktične veščine s tako imenovanih shaverjem, ki predstavlja novejšo tehniko z možnostjo kontroliranega in takojšnjega odstranjevanja tkiva iz maternične votline.

Teoretično znanje s področja histeroskopije so med delavnico z zanimivimi predavanji predajali predavatelji izr. prof. dr. Branka Žegura Andrič, doc. dr. Vida Gavrič Lovrec, izr. prof. dr. Milan Reljič, asist. Rok Šumak, doc.

dr. Tamara Serdinšek in Marija Rebolj Stare. Med praktičnim usposabljanjem je udeležencem pomagalo šest inštruktorjev z Oddelka za splošno ginekologijo in ginekološko urologijo UKC Maribor: izr. prof. dr. Branka Žegura Andrič, doc. dr. Tamara Serdinšek, asist. Rok Šumak, Marija Rebolj Stare, Julija Pukl Batistič in Gregor Prša. Za nemoten potek delavnice in izvedbe praktičnega usposabljanja pa sta bili v pomoč tudi medicinski sestre Lucija Mulec in Vesna Čač. Histeroskopska delavnica predstavlja enega izmed številnih tečajev, ki potekajo pod okriljem MIS Academy Leuven in Evropskega združenja za ginekološko endoskopijo (ESGE). Leta 2022 sta obe organizaciji Medicinski fakulteti UM podelili akreditacijo za izvajanje in podelitev priznanj visokošolskega izobraževalnega programa GESEA. Program omogoča pridobivanje teoretičnega znanja in praktičnih veščin izvedbe endoskopskih ginekoloških posegov in se že tri leta večkrat letno izvaja tudi na Medicinski fakulteti UM ob sodelovanju naše ustanove.

Avtor prispevka z udeleženkami histeroskopske učne delavnice

Osnove otroške kirurgije 3

Maja Vičič, dr. med.

Foto: Mediaspeed

Letošnjega junija smo na Otroški kirurgiji znova pripravili enodnevno izobraževanje, namenjeno širšemu krogu medicinskega osebja, ki se med svojim delom srečuje s pediatričnim kirurškim pacientom.

Tokratna rdeča nit dogodka so bila infektivna kirurška stanja pri otroku. Predavatelji različnih strok so predstavili zanimive klinične primere, najnovejše prakse in smernice zdravljenja. Prav tako smo izdali obširen tiskan zbornik prispevkov. Pri sami organizaciji dogodka so nam pomagali številni sponzorji, ki

Predavanje Sandre Kuhar, dr. med.

so poskrbeli, da je dogodek potekal v sproščenem vzdušju, za kar se jim iskreno zahvaljujemo. Počasi se približujemo

Sibila Unuk, dr. med., med diskusijo

jubilejni 50. obletnici Otroške kirurgije, ki jo nameravamo naslednje leto obeležiti s podobnim strokovnim dogodkom.

Milena Senica Verbič, dr. med., med nagovorom

Porod v teoriji in praksi

Avtor: Sara Sagadin, dipl. bab.

Foto: UKC Maribor

V maju je na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru potekalo strokovno srečanje Porod v teoriji in praksi, ki ga je organizirala Klinika za ginekologijo in perinatologijo.

Vodja srečanja in moderatorka je bila dr. Lucija Kuder, dr. med., spec. gin. in por., ki je skupaj s sodelavci s klinike pripravila bogat program predavanj in delavnic. Udeleženci so prisluhnili strokovnim prispevkom na naslednje teme:

- fiziološki porod,
- varovanje presredka,
- uporaba partograma,
- nadzor porodnice in ploda,
- porod z vakuumom in zastoj ramen,
- medenična vstava,
- carski rez,
- ukrepi pri porodu na domu,
- patološki CTG,
- zanimivi primeri iz sodne prakse.

Po predavanjih so sledile praktične delavnice na simulatorjih, ki so temeljile na timski obravnavi porodnice. Udeleženci so

se preizkusili na osmih različnih postajah, kjer so imeli priložnost izmenjati izkušnje in preizkusiti svoje praktično znanje. Dogodek je pritegnil veliko pozornosti – udeležilo se ga je strokovno osebje kar iz 11 slovenskih porodnišnic. Pomen dogodka je

bil velik poudarek na izboljšanju kakovosti oskrbe porodnic in varnosti pri porodu. Predavatelji so svoja znanja in izkušnje strnili tudi v zborniku, ki bo študentom medicine in babištva služil kot dobro učno gradivo.

Obvladovanje bolečine – izzivi in priložnosti

Tjaša Korelič, mag. zdr. nege, Janja Mitev, dipl. m. s.
Foto: Andrej Lebar, tehnik ZN

V Univerzitetnem kliničnem centru Maribor smo 18. septembra 2025 že tretjič organizirali strokovno srečanje z naslovom Obvladovanje bolečine.

Dogodek je potekal v veliki predavalnici Klinike za kirurgijo pod okriljem Enote za anesteziologijo ter Službe zdravstvene nege. Namenjeno je vsem zaposlenim s področja zdravstvene in babiške nege naše bolnišnice, kakor tudi kolegom iz drugih kliničnih okolij na primarni, sekundarni in terciarni ravni. Odziv je bil množičen, kar potrjuje, da obstaja široka potreba po tovrstnih strokovnih srečanjih.

Zakaj je pravočasno obvladovanje bolečine pomembno?

Bolečina je eden najpogostejših spremljevalcev bolezni in zdravstvenih

posegov. Ne gre le za neprijetno občutje; če je ne obvladujemo pravočasno, lahko vodi v daljše okrevanje, slabšo gibljivost, motnje spanja, psihološke stiske ter razvoj kronične bolečine. Zato je nujno, da jo zdravstveni delavci prepoznamo in obravnavamo čim prej. Medicinske sestre imamo pri tem ključno vlogo: redno ocenjujejo stopnjo bolečine, spremljamo učinkovitost terapije in ob spremembah hitro ukrepamo. Prav zaradi svoje bližine pacientu smo pogosto prve, ki zaznamo, da je potrebna prilagoditev zdravljenja.

POLH – preprost model za učinkovito ukrepanje

Na izobraževanju je bila posebej izpostavljena tudi uporaba modela POLH. Le-ta je bil ustanovljen s strani delovne skupine za bolečino pod okriljem strokovne

Sekcije medicinskih sester v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji (SAINT). Predstavlja štiri ključne korake pri obvladovanju bolečine: Prepoznav – pacient naj pove, da ga boli, saj je pomembno ukrepati takoj. Ocen – bolečino je treba ovrednotiti s pomočjo lestvic in orodij. Lajšaj – glede na intenziteto bolečine se uvedejo nefarmakološki ali farmakološki ukrepi. Hitro posreduj – le pravočasno ukrepanje omogoča učinkovito obvladovanje bolečine. Ta preprost, a učinkovit pristop, je v pomoč tako pacientom kot zdravstvenim delavcem pri vsakodnevni klinični praksi.

Vsebina in poudarki dogodka

Program izobraževanja je zajemal številne aktualne teme: od osnov in ocenjevanja bolečine pri odraslih, otrocih in kritično

bolnih, do kronične in onkološke bolečine. Predstavljene so bile različne oblike farmakološkega in nefarmakološkega lajšanja bolečine, sodobne tehnike (epiduralna analgezija, črpalke PCA, področni bloki), pa tudi spremljanje bolnikov z različnimi vrstami analgetične terapije.

Pomemben del obvladovanja bolečine imajo tudi klinični farmacevti in bolnišnične lekarne. Klinični farmacevti s svojim znanjem o farmakoterapiji sodelujejo pri izbiri najustreznejših analgetikov, spremljajo medsebojne interakcije zdravil ter svetujejo pri individualnih prilagoditvah terapije za posameznega pacienta, medtem ko bolnišnična lekarna skrbi za pripravo analgetičnih mešanic in zagotavljanje kakovostnih, varnih ter standardiziranih pripravkov, ki omogočajo natančno odmerjanje in lažjo uporabo v klinični praksi.

Posebno pozornost je požel praktični prikaz rokovanja z napravami, interaktivni kviz, kjer so udeleženci preverili svoje znanje, ter delavnica ocene bolečine. Poudarek je bil na multimodalni analgeziji, ki je sodoben pristop k obvladovanju bolečine, pri katerem se kombinira več različnih metod z različnimi mehanizmi delovanja. Takšen pristop prinaša več prednosti: učinkovitejše lajšanje bolečine, manjše odmerke posameznih zdravil, kar zmanjša tveganje za neželene učinke ter boljše prilagajanje individualnim potrebam pacienta. Kot vabljen predavateljica se je izobraževanja udeležila tudi Vesna

Svilenkovič, dipl. m. s., ki ima izjemno bogato karierno pot. Od ustanovitve službe za lajšanje akutne pooperativne bolečine v UKC Ljubljana je vodja delovne skupine za bolečino in avtorica številnih nacionalnih protokolov ter neomajna ambasadorica kakovostne obravnave pacientov.

Pogled naprej

Izobraževanja s področja obvladovanja bolečine niso le priložnost za izmenjavo znanja in dobrih praks, temveč predstavljajo pomemben del kontinuiranega strokovnega razvoja medicinskih sester in zdravstvenih delavcev. Redno osveževanje znanja na tem področju je nujno, saj se smernice in načini zdravljenja hitro razvijajo. Z

vlaganjem v znanje zdravstvenih delavcev se neposredno izboljšuje tudi kakovost zdravstvene oskrbe naših pacientov. V Enoti za anesteziologijo si želimo, da ta srečanja postanejo stalnica, zato z veseljem napovedujemo dva nova termina. Ponovno se bomo srečali 9. marca in 2. oktobra 2026. Prepričani smo, da bodo prihodnja srečanja odlična priložnost za poglobitev znanja, krepitev sodelovanja in predvsem za skupen cilj – boljše obvladovanje akutne in kronične bolečine pri naših pacientih. Veselimo se ponovnih srečanj in nadaljnega strokovnega povezovanja, saj verjamemo, da lahko največ dosežemo prav z združenimi močmi – v dobro pacientov.

Župani okoliških občin na obisku v UKC Maribor

A. K.
Foto: A. K.

V četrtek, 11. septembra 2025, je vodstvo UKC Maribor na obisku gostilo župane okoliških občin.

Vabilu se je uspelo odzvati predstavnikom 24 občin. Vodstvo UKC je srečanje organiziralo z namenom vzpostavitve odprtega dialoga in sodelovanja na primarni ravni ter iskanja rešitev za ključne izzive, s katerimi se sooča regija v zdravstvu.

Govora je bilo o pretočnosti pacientov v Urgentnem centru, problematiki podaljšanega bolnišničnega bivanja ter izzivih, povezanih z dolgotrajno oskrbo, o področju koncesionarjev, dostopu do družinskih zdravnikov in drugo.

Po predstavitvi in razpravi o potrebah ter pričakovanjih lokalnih okolij je sledil ogled napredovanja gradnje nove onkološke stavbe, ki predstavlja enega ključnih razvojnih projektov UKC Maribor.

September – mesec ozaveščanja o krvnih boleznih

Bojana Sečnjak, mag. zdr. – soc. manag., dipl. m. s., Tatjana Šopinger Lipovnik, dipl. m. s.
Foto: A. K.

September je mesec ozaveščanja o krvnih boleznih. Ob tem smo 19. septembra 2025 v avli Klinike za interno medicino pripravili informativno stojnico.

Na stojnici so sodelovali zaposleni z Oddelka za hematologijo in hematološko onkologijo ter iz ambulantnega centra klinike. Sodelovalo je tudi Društvo bolnikov s krvnimi boleznimi Slovenije (BKB) in Slovensko združenje bolnikov z limfomom in levkemijo (L&L).

Glavni namen stojnice je bil na prijazen in razumljiv način predstaviti, kaj so krvne bolezni, kako jih pravočasno prepoznati ter kakšno podporo imajo na voljo pacienti in njihovi svojci. Na voljo so bili različni informativni materiali, kot so vodniki za paciente, brošure in letaki z uporabnimi nasveti.

Glavni namen stojnice je bil na prijazen in razumljiv način predstaviti, kaj so krvne bolezni, kako jih pravočasno prepoznati ter kakšno podporo imajo na voljo pacienti in njihovi svojci.

Na stojnici so bile izvedene meritve hemoglobina, krvnega sladkorja in krvnega tlaka. Obiskovalci so prejeli tudi preprost vprašalnik, ki je opozarjal na prve znake morebitnih krvnih bolezni. Zgodnje prepoznavanje teh znakov je ključnega pomena, saj pravočasno ukrepanje izboljša kakovost življenja.

Na stojnici so bile izvedene meritve hemoglobina, krvnega sladkorja in krvnega tlaka. Obiskovalci so prejeli tudi preprost vprašalnik, ki je opozarjal na prve znake morebitnih krvnih bolezni.

Ob tem je Mojca Dreisinger, dr. med., specialistka hematologije poudarila pomen krvodajalstva in premišljene uporabe krvnih derivatov: »Brez darovane krvi življenje naših pacientov ne bi bilo mogoče, zato smo krvodajalcem iz srca hvaležni.«

Dodala je še:

»Biti hematolog je privilegij, saj delo vključuje paciente vseh starosti. Hvaležnost, ki jo izkazujejo, nas opominja, da je naše delo pomembno in prispeva k boljšemu življenju.«

Te besede lepo povzemajo sporočilo dogodka, ki je bil tudi sicer dobro obiskan, kar kaže na zanimanje ljudi za skrb za zdravje in željo po pridobivanju koristnih informacij. Takšni dogodki pomembno prispevajo k večji ozaveščenosti javnosti o krvnih boleznih ter poudarjajo vlogo preventive in podpore pacientom.

Gregor Bohl, dipl. zn., Klara Podgoršek, dipl. m. s., pri izvajanju meritev in pogovoru z obiskovalkami stojnice

World PT Day 2025

8. september je svetovni dan fizioterapije

Karolina Računica, mag. zdrav. ved., dipl. fiziot., Božena Primožič, dipl. fiziot.
Foto: UKC Maribor

Letošnja tema svetovnega dne fizioterapije je ZDRAVO STARANJE.

Najnovejši podatki prikazujejo, da je bila leta 2019 1 milijarda ljudi stara več kot 60 let. Do leta 2030 bo 1,4 milijarde ljudi starejših kot 60 let. Do leta 2050 se pričakuje več kot 2,1 milijarde ljudi starejših od 60 let. Število oseb, starih 80 let ali več, naj bi se med letoma 2020 in 2050 potrojilo in doseglo 426 milijonov ljudi.

Glede na te skrb vzbujajoče podatke je še posebej pomembno, da se prebivalstvo zdravo stara. Zdravo staranje pomeni, da ostajamo dejavni, ohranjamo odnose z drugimi ter še naprej počnemo stvari, ki nam veliko pomenijo – tudi v poznejših letih. Podpora okolja, ki spodbuja telesno in duševno dobro počutje, je bistvenega pomena za zdravo staranje. Zdrav način življenja skozi vsa življenjska obdobja pomaga zmanjšati tveganje za številne kronične bolezni in izboljšati naše telesno ter duševno počutje ter vsakodnevno gibanje in spanje. Pomembno je, da ostanemo čim bolj aktivni v okviru svojih zmožnosti, redno izvajamo zahtevnejše ravnotežne aktivnosti, ohranjamo socialne stike, vzdržujemo prožne sklepe in mišice, ter jemo čim bolj zdravo. Redna telesna dejavnost v tem življenjskem obdobju prinaša kratkoročne in dolgoročne koristi za zdravje: pomaga preprečevati kronične bolezni (srčno-žilne bolezni, visok krvni tlak, nekatere oblike raka, sladkorna bolezen), dobro vpliva

na duševno zdravje (zmanjša kognitivni upad, demenco), pomaga ohranjati kostno gostoto, izboljšuje kakovost življenja in lahko zmanjša število padcev ter z njimi povezanih poškodb.

Fizioterapevti lahko tudi v tem življenjskem obdobju precej pomagamo s fizioterapijo. Lahko svetujemo, kako izbrati zdrav življenjski slog, lahko nudimo različne fizioterapevtske obravnave ter seveda prilagojen in ustrezen načrt vadbe v tem specifičnem življenjskem obdobju. Pomembno je, da se vadba prilagodi ter usmeri v izboljšanje telesne zmogljivosti, kondicije, izboljšanje ravnotežja ter krepitev mišic in kosti. Pomembno je ohranjati ter vzdrževati sposobnost samostojnega vstajanja s tal. Z vadbo se pospeši okrevanje po operativnih posegih, možganski kapi ali srčnem infarktu. Z ustrezno vadbo se zmanjša tudi bolečina ter izboljša premičnost starostnikov, obvladujejo se kronična stanja, kot so artroza, sladkorna bolezen in Parkinsonova bolezen.

Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) priporoča 150 do 300 minut zmerne intenzivne aerobne telesne dejavnosti ali 75 do 150 minut visoko intenzivne aerobne telesne dejavnosti na teden ter 2-krat na teden vadbo za krepitev vseh mišičnih skupin in 3-krat na teden različno telesno dejavnost s poudarkom na ravnotežju. Potrebno je omejiti tudi sedenje, zato med gledanjem televizije in med TV reklamami vstanite ter hodite, po telefonu se pogovarjajte stoje ali med hojo,

uporabljajte stopnice namesto dvigala, igrajte se z vnuki, udeležite se skupinskih aktivnosti v svojem kraju (ples, telovadba, hoja).

Redna telesna vadba je ključna za preprečevanje padcev. Padci so drugi najpogostejši vzrok nenamernih smrtnih poškodb na svetu. Vsako leto se zgodi 37,3 milijona padcev, ki so tako resni, da zahtevajo zdravstveno oskrbo. Odrasli nad 60 let so najbolj izpostavljeni tveganju za padce, kar lahko vodi v resne posledice, kot so zlomi, izguba samostojnosti ali celo smrt.

Fizioterapija je tista veja medicine, ki starostnikom pomaga, da čim bolj in čim dlje ostanejo telesno dejavni. Ljudje, ki pa so telesno dejavni, imajo do 41 % manjšo verjetnost za krhkost (občutek izčrpanosti, šibkosti, počasno gibanje, težave z ravnotežjem, izguba telesne mase). Treba se je zavedati, da nikoli ni prepozno za redno telesno dejavnost, saj se prednosti krepitev mišic lahko pojavijo v kateri koli starosti in starejši odrasli se na krepitev mišic odzivajo podobno kot mlajši posamezniki.

Tako kot vsako leto smo tudi letos fizioterapevti po vsem svetu na svetovni dan fizioterapije pripravili številne dejavnosti na temo zdravega staranja. V skladu s tem so tudi v UKC Maribor potekale nekatere dejavnosti z namenom promocije zdravega staranja in skladno s tem tudi promocije našega poklica fizioterapevt.

ZDRAVO STARANJE

Staranje še ne pomeni, da se morate odpovedati dejavnostim, v katerih uživate, ali jih zmanjšati

Zdravo staranje pomeni, da ostajamo dejavni, ohranjamo odnose z drugimi ter še naprej počnemo stvari, ki nam veliko pomenijo - tudi v poznejših letih

World Physiotherapy

#WorldPTDay
8. september
www.worldphysio.org/day

Obrazi UKC Maribor

A. K.
Foto: A. K.

Za vsakim uspešno nameščenim mavcem stoji posebna ekipa ortopedskih tehnologov, ali za boljše razumevanje – mavčarji oziroma pogovorno kar gipsarji.

V UKC Maribor jih je osem: Beno, Anej, Darko, Mitja, Omer, Robert, Miha in Uroš. Organizacijsko sodijo v Urgentni center, kjer delo poteka neprekinjeno 24 ur na dan.

V UKC Maribor jih je osem: Beno, Anej, Darko, Mitja, Omer, Robert, Miha in Uroš.

Razporejeni so v dve izmeni in dežurstvo, saj je njihova prisotnost ključna ob

vsakršnih poškodbah. Njihove naloge zajemajo vse vrste imobilizacij – od manjših posegov do zahtevnejših primerov. Njihove storitve najpogosteje uporabljajo ambulate Urgentnega centra, kirurške in travmatološke ambulate, pokrivajo pa prav vsak del telesa.

Na vprašanje, koliko mavčnih oblog namestijo v enem dnevu, težko odgovorijo. Številke se zelo razlikujejo in so odvisne od letnega časa, vremenskih razmer in celo od dogajanja v mestu. Delo je pogosto zahtevno in naporno, zato jim ogromno pomeni dobra ekipa, v kateri ne manjka internega humorja. Prav ta sproščenost in pozitivna energija jim pomagata tudi pri

delu s pacienti. Ti namreč poleg bolečine pogosto doživljajo tudi travme ali psihične stiske. Z dobro voljo in prijaznim pristopom jim mavčarji skušajo vsaj nekoliko olajšati neprijetne trenutke.

Njihove naloge zajemajo vse vrste imobilizacij – od manjših posegov do zahtevnejših primerov.

In še zanimivost: pogosto slišimo, da se vreme lahko »čuti v zaceljenih kosteh«. Je to res? Mavčarji v en glas zatrjujejo: »Ne, to je le mit.«

Robert, Miha in Uroš (od leve proti desni), ki smo jih ujeli nekega ponedeljka v dopoldanski izmeni

Prenosni ultrazvok – nova pridobitev na otroški kirurgiji

Milena Senica Verbič, dr. med.
Foto: A. K.

V avgustu smo pridobili prenosni ultrazvočni aparat, s katerim lahko bistveno in neinvazivno izboljšamo oskrbo malih kirurških bolnikov, ki so hospitalizirani ali ambulantno obravnavani na otroški kirurgiji.

Nabavo ultrazvočnega aparata je omogočilo podjetje DRAVSKE ELEKTRARNE, ki nam je prijazno doniralo sredstva, s katerimi smo lahko aparat nabavili.

V zahvalo za njihovo velikodušno donacijo smo vodstvo Dravskih elektrarn v torek, 16. septembra 2025, povabili na demonstracijo uporabe prenosnega ultrazvočnega aparata in na ogled ter predstavitev našega oddelka.

Iz srca se zahvaljujemo za velikodušno donacijo!

Direktorja Dravskih elektrarn sta se povabila z veseljem odzvala in tako smo uporabo ultrazvočnega aparata z veseljem demonstrirali na naši mali bolnici. Predstavili smo tudi delovanje našega oddelka in ju popeljali na ogled oddelka. Iz srca se zahvaljujemo za velikodušno donacijo in izjemen posluš pri izboljšanju pogojev zdravljenja malih bolnikov. Z njihovo pomočjo sta tako oskrba in diagnosticiranje otroških kirurških bolnikov, ki so hospitalizirani in ambulantno pregledani na otroški kirurgiji, hitrejša in kakovostnejša. Iskrena hvala!

Štirinajsta zgodba krvodajalske akcije Vijol'čna kri za vse ljudi

Mojca Pepelnik

Tista iskrica v očeh me vedno znova spomni in opomni, da je naša pot prava. Tisti srečni korak, iskren nasmeh, ko skozi vrata prihajajo naši krvodajalci, ki so zgodba, ki je ne piše vsak.

So zgodba o poznem poletju, kjer gredo levo, da darujejo desno. Kjer se srečajo generacije prijateljev športa, darovalcev krvi in popolnih neznancev, ki po koncu darovanja na družinskem sektorju skupaj pijejo kavo in si privoščijo jabolko, banano ali krasen sendvič po lastnem izboru. Vijol'čna kri za vse ljudi je čez leta dodala toliko obrazov, sprejela toliko srčnih duš in se vedno znova navduševala nad ljubeznijo ljudi, ki je je v izobilju, ko jim za nekaj časa Ljudski vrt postane varno zatočišče za novo srečo ljudi, ki jih ta kri čaka.

Čeprav štirinajsti, je jutranje odpiranje vrat vznemirljiv trenutek neskončnih pričakovanj, kjer se strah pomeša z vprašanji, odgovornost s plemenitostjo. Tudi letos se je zdelo, da je od lanske minil le trenutek in da še zmeraj čutim stiske rok in objeme tistih, ki so to storili tudi letos.

Kako mineva čas me vedno znova spomni kdo od osebja, ki je z nami zadnjič in me pozdravi v slovo s hvaležno mislijo, da se naših zgodb nikoli ne pozabi. In kako mineva čas, govorijo dejstva, da so nekateri nogometaši zdaj s funkcijami v NK Mariboru. Tako so letos darovali kri številni iz tistih vrst, kot tudi zaposleni, ki opravljajo fantastično delo, da naš klub zgleda in ostaja tako izjemen kot je.

Jasmin, Blaž, Marcos in tudi Radovan so dali tej akciji tisto malino na torti, Luka pa se je oglasil v imenu kluba. Vsa njihova dejanja in besede so bili balzam za naše duše.

2. in 3. september 2025 sta bila dneva, ki zaznamujeta poseben čas v naših življenjih. Čas, ki gre prehitro, čeprav s prvim dnevom končujemo ob 17.00, z drugim pa ob 14.00. Zdi se, da v bitki za življenje zmagujemo in je to naš posebni derbi, ki ga igramo. Igramo za vse tiste, ki nas potrebujejo. Za vse tiste, ki z nami delijo iste misli. Za vse tiste, ki so nekje obstali in potrebujejo premik naprej. Naša akcija je opomin, da ni važna barva dresa ali kraj, od koder prihajaš, saj združujemo ljudi od Rogaške Slatine do Nove Gorice. Združeni pridejo svoje obletnice proslavit k nam, številni pa se znova naučijo otroških radosti, ki so jih nehote pozabili. S pobarvankami, ki jih že drugo leto podarjamo našim prijateljem akcije tako na samem dogodku kot v obeh naših trgovinah ali pa jih preprosto pošiljamo vsem, ki obožujejo mavrični svet, prebujamo ustvarjalnost, hvaležnost in spodbujamo otroke, da se učijo o našem svetu, kjer jih pričakujemo, ko bodo dopolnili 18 let in bodo skupaj z nami rasli in zrasli. S pobarvankami smo želeli osrečiti vse, ki po dolgih letih znova prijemajo v roke barvice ali skupaj s svojimi najmlajšimi čarajo poseben svet. In ker je naš svet velik, in čeprav nas imajo za le ene od stotih, bomo ostali takšni, kot smo bili prvi dan in zakaj smo pravzaprav začeli. Skromni. Hvaležni. Ponižni. In mi. Edinstveni. Drugačni. Ki podarjamo v dar vsem tistim, ki darujejo kri, krasne majčke, da jih ponosno spremljajo vse dni v letu in so jim podarjene zaradi njihove nesebičnosti in iskrenega nasmeha na obrazu. Ker pa ne bi bili mi, če ne bi vsako leto ustvarili česa novega, smo letos s pomočjo plakatov akcije naredili dva drugačna plakata. Plakat slavnih krvodajalcev se bo znašel v okviru, saj so na njem podpisani vsi naši krvodajalci, ki so darovali

kri. Vsak v svojem dnevu. Z njima smo se želeli zahvaliti vsem krvodajalcem za to zavedanje, da so za nas največjega pomena in so na ta dva dneva najbolj slavni v Ljudskem vrtu prav oni. Njihovi avtogrami so opomin, da je življenje nekoga spet dobilo ime in točno ti podpisi so dokazi neizmerne veličine, ki je premore človek. Hvaležno se tudi letos za to najprej zahvaljujem vsem, ki so kri darovali, ki so pripomogli, da se je naš glas slišal daleč. Hvala vsem organizatorjem dogodka, hvala vsem, ki so dodali tej zgodbi njeno veličino. Ta akcija je ostala in bo zmeraj namenjena upanju. Ker še zmeraj verjamem, da grem po mestu in nekdo zaradi mene lahko živi. Še vedno verjamem, da to, kar delam, daje komu nove objeme, nove poljube, nove poti. Nikoli se ne ve, mogoče pa ga srečam kakšno jutro na Kalvariji in bom videla tisto iskro v očeh. Tisto srčno misel. Nekje sem jo že srečal. In on bo vedel. In jaz bom vedela. Ker biti komu tiha moč v temi, je darilo. Kdo sem, če se obrnem stran? Kdo sem, če odneham?

Za vse tiste, ki nas potrebujejo. Za vse tiste, ki odpirajo dlani. Za vse tiste, ki so odšli, ker je življenje drugače izbralo. Za vse tiste, ki to berete in čutite upanje. Za vse tiste, ki vidite moje srce. Upam, srčno upam, da slišite utrip. Ker dokler boste slišali ta moj utrip, do takrat se borim še naprej. In vem, prepričana sem, da se boste borili z menoj. Ker do Ljudskega vrta pač ni daleč. In odštevamo naprej. In akcija številka 15 naj znova zapoje pesem. O tem, kako je padal dež, da je prišlo sonce.

Utrgajte si tisti trenutek. Bodite z nami! Ker kaj boste pa vi, če za vas ne bo krvi? Snidemo se spet. Hvaležna. Vijol'čna kri za vse ljudi

Krvodajalci stokratniki

Avtor: A. K.

Foto: UKC Maribor

Med poletjem so se klubu vitezov krvodajalstva pridružili trije novi člani.

100-krat sta svojo kri v ETD Murska Sobota, ki deluje pod okriljem Centra za transfuzijsko medicino (CTM) UKC Maribor, darovala Milan Žalik in Franc Bukovec. V CTM UKC Maribor pa je stotič svojo kri daroval Martin Predan.

Odvzemi krvi v CTM UKC Maribor potekajo vsak torek med 7.30 in 17.00, vsak četrtek in petek med 7.30 in 11.00

Vsem krvodajalcem se zahvaljujemo za njihovo plemenito dejanje.

Vse, ki bi želeli darovati kri, vabimo, da se na krvodajalsko akcijo predhodno najavite na telefonski številki 041 320 796 ali 041 479 242 (vsak delovnik do 15. ure, v torek do 17. ure). Odvzemi krvi v CTM UKC Maribor potekajo vsak torek med 7.30 in 17.00, vsak četrtek in petek med 7.30 in 11.00, ob ponedeljkih, sredah in petkih pa potekajo terenske krvodajalske akcije.

Martin Predan

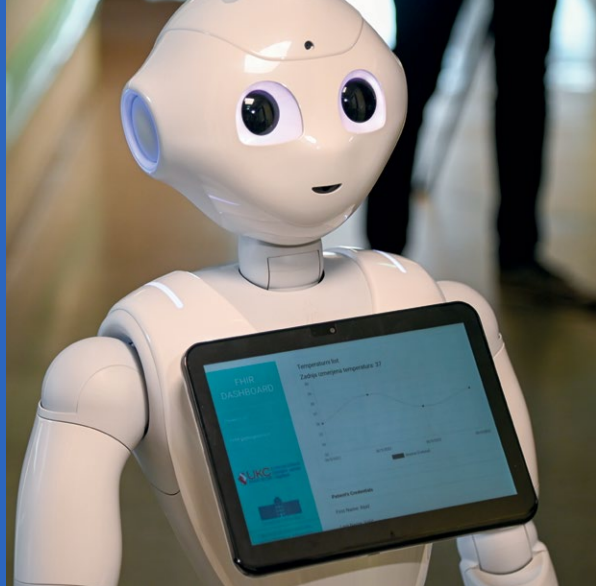
Milan Žalik

Franc Bukovec

CERTAIN: Evropski projekt za varno umetno inteligenco – srečanje v Rimu in začetek študij jeseni 2025

Mojca Hadel, mag. prof. pedagog., red. prof. dr. Hojka Gregorič Kumperščak, dr. med., Sara Močnik, dr. med., Žan Smogavc, dr. med., Nina Šenica, dr. med.
Foto: UKC Maribor

V Rimu je 16. in 17. junija 2025 potekal drugi mednarodni sestanek evropskega projekta CERTAIN, ki združuje 19 partnerjev iz različnih držav.

Drugo srečanje mednarodnih partnerjev v Rimu

Glavni cilj projekta je preveriti in potrditi varnost ter zanesljivost umetne inteligence (UI), še posebej na občutljivih področjih, kot je zdravstvo, in to v skladu z novim evropskim Aktom o umetni inteligenci. Na srečanju so partnerji predstavili napredek na področjih etike, prava in tehnologije, razpravljali o izzivih ter načrtovali prihodnje korake. Poseben poudarek je bil na etičnih vprašanjih, varovanju osebnih podatkov in zaupanju javnosti v uporabo umetne inteligence. Slovenijo v projektu predstavljata UKC Maribor in Univerza v Mariboru,

ki sodelujeta v Pilotu 2. Ta bo potekal na Enoti za otroško in mladostniško psihiatrijo, skupaj z italijanskim podjetjem DEXAI in španskim partnerjem NVISION. Namen pilota je preizkusiti, kako lahko varne in zaupanja vredne rešitve UI pomagajo pri delu v posebej občutljivih okoljih, kot je zdravljenje otrok in mladostnikov. Jeseni 2025 se bo začela prva raziskava v okviru projekta CERTAIN z naslovom Predhodni intervjuji z uporabo klepetalnikov in virtualnih agentov za oblikovanje podatkovne baze za nadaljnje raziskovanje povezav med digitalnimi biomarkerji in psihiatričnimi motnjami z metodo digitalne fenotipizacije. Duševne motnje, kot so anksioznost, depresija in mejna osebnostna motnja, so v obdobju mladostništva in zgodnje odraslosti precej pogoste. Trenutna diagnostična praksa se večinoma opira na pol strukturirane ali strukturirane

intervjuje, ki pa pogosto ne omogočajo dovolj zgodnjega odkrivanja težav. Namen študije je preveriti, ali lahko digitalne tehnologije – predvsem pogovorni klepetalniki in virtualni agenti – izboljšajo prepoznavanje tveganj za razvoj duševnih motenj. Udeleženci, stari od 12 do 20 let, bodo sodelovali v strukturiranih presejalnih intervjujih na tabličnem računalniku, med katerimi bo sistem hkrati zbiral vedenjske in fiziološke podatke. V raziskavo bodo vključene štiri uravnotežene skupine:

- mladostniki z anksioznimi motnjami,
- mladostniki z depresijo,
- mladostniki z mejno osebnostno motnjo,
- kontrolna skupina brez omenjenih motenj.

Posamezniki bodo naključno razporejeni v eno od dveh oblik izvedbe intervjuja bodisi s klepetalnikom UI bodisi z virtualnim agentom.

Sestanek konzorcijskih partnerjev

Konzorcijski partnerji CERTAIN

Mednarodno srečanje partnerjev projekta HACK-IT-NET Oblikovanje odporne zdravstvene mreže v alpskem prostoru

Igor Robert Roj, univ. dipl. org., dipl. zn., Aljaž Hölbl, prof. ped. in univ. dipl. prev. in tol. za nem., mag. Maja Molan, univ. dipl. pol.,
Sergej Černič, mag. ekon. in posl. ved.
Foto: UKC Maribor

30. junija in 1. julija 2025 so se v Genovi zbrali partnerji evropskega projekta HACK-IT-NET (št. projekta ASP0500442), ki ga delno financira program Interreg Alpine Space.

Gostitelj dvodnevne konzorcijskega srečanja je bil ProMIS, ki je poskrbel za bogato strokovno razpravo in učinkovito povezovanje mednarodnih partnerjev. Namen srečanja je bil poglobljeno strateško sodelovanje ter priprava na naslednje faze projekta, ki si prizadeva za razvoj odpornega, povezanega in inovativnega zdravstvenega ter oskrbovalnega ekosistema v alpskem

prostoru. Partnerji so z usklajevanjem vizij in strategij soustvarjali operativni model mreže, ki predstavlja temelje za dolgoročno trajnost in prenos rezultatov v različna okolja.

Pomemben poudarek srečanja so bile tudi delavnice, ki so omogočile testiranje nabora orodij HACK-IT-NET ter spodbudile razprave o najučinkovitejšem vključevanju deležnikov v lokalnih skupnostih. UKC Maribor je kot vodilni partner Delovnega sklopa 2 v Genovi izvedel interaktivno delavnico, namenjeno oblikovanju konkretnih pristopov k vključevanju lokalnih skupnosti ter preverjanju delovanja modelov v praksi.

Projekt BRAVE-WOW: Proti nasilju na podlagi spola v zdravstvu

Mojca Habela, prof. mag. pedagog., asist. Jernej Mori, mag. zdr. nege
Foto: UKC Maribor

Konzorcijski partnerji BRAVE-WOW

12. in 13. maja 2025 je na Univerzi v Coimabri na Portugalskem potekal uvodni sestanek mednarodnega projekta BRAVE-WOW (Building Respectful And Violence-free Gender-inclusive Environments in the World of Work, financiranje CERV, št. 101195252).

Projekt povezuje 14 organizacij iz Portugalske, Španije, Italije in Slovenije. Njegov glavni cilj je preprečevanje nasilja na podlagi spola in spolnega nadlegovanja v zdravstvu.

Slovenijo zastopajo UKC Maribor, Ministrstvo za zdravje RS, Zdravniška zbornica Slovenije in Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije. Iz UKC Maribor sta se uvodnega srečanja udeležila koordinatorka Mojca Habela in vodja projekta asist. Jernej Mori, mag. zdr. nege.

Zakaj je to pomembno?

Zdravstveni sektor je posebej izpostavljen nasilju in nadlegovanju, pri čemer so žrtve pogosto ženske – medicinske sestre, zdravnice in drugo zdravstveno osebje. A nasilje ne prizadene le žensk; projekt vključuje tudi moške in nebinarne osebe, saj gre za sistemski problem nasilja na podlagi spola, ki spodbija varnost, dostojanstvo in psihološko zdravje zaposlenih.

Slovensko zdravstvo so v zadnjem desetletju pretresli številni incidenti – od groženj medicinskim sestram v ZD Metlika (2024) do fizičnih napadov na pediatrični

urgenci UKC Ljubljana (2023) in tragičnega strelskega napada v SB Izola (2016). Ti dogodki jasno kažejo, da je nasilje v zdravstvu realnost, ki zahteva celovit in odločen odziv.

Kaj bo prinesel projekt?

BRAVE-WOW razvija nova orodja in pristope, namenjene preprečevanju nasilja na podlagi spola v zdravstvenem sektorju:

- Vprašalnik o nasilju na delovnem mestu (GBVW_Q), ki bo razkril izkušnje zdravstvenih delavcev z nadlegovanjem in nasiljem,
- pilotne študije v bolnišnicah v Sloveniji, Italiji, Španiji in Portugalski,
- izobraževanja o prepoznavanju spolnega nasilja, tehnikah deeskalacije, ravnanju v kritičnih situacijah in osnovah samoobrambe,
- psihološko podporo in opolnomočenje žrtev,
- politike in zakonodajne predloge, ki bodo zagotovili boljšo zaščito zaposlenih,
- komunikacijske kampanje in digitalno platformo za ozaveščanje javnosti.

Pri tem bo projekt uporabljal tudi umetno inteligenco za analizo sentimenta na družbenih omrežjih in prepoznavanje prikritih oblik nasilja in nadlegovanja. Slovenski konzorcij: od besed k dejanjem Maja 2025 so se slovenski partnerji projekta srečali na Ministrstvu za zdravje RS v Ljubljani in dorekli prve aktivnosti: pripravo izobraževalnih delavnic, razvoj risanke za promocijo asertivnega vedenja,

snemanje videa o vlogi vsakega partnerja v projektu ter organizacijo drugega mednarodnega srečanja partnerjev v Sloveniji.

Z raziskavami, izobraževanjem in političnimi ukrepi nameravamo zmanjšati nasilje na podlagi spola v zdravstvu ter ustvariti varnejše delovno okolje za vse. Projekt BRAVE-WOW si do leta 2027 prizadeva pripraviti nacionalne akcijske načrte in zakonodajne predloge, ki bodo zagotovili zaščito žrtev nasilja in nadlegovanja v zdravstvu.

Viri:

1. G. C. (2024, 6. junij). ZD Metlika: Grožnje in nasilje zaradi vse daljših čakalnih dob v zdravstvu. MMC RTV Slovenija. <https://www.rtvlo.si/lokalne-novice/dolenjska/zd-metlika-groznje-in-nasilje-zaradi-vse-daljsih-cakalnih-dob-v-zdravstvu/709317>
2. N1. (2023, 19. oktober). Na ljubljanski pediatrični urgenci starši zdravniku grozili s smrtjo. N1 Slovenija. <https://n1info.si/novice/slovenija/nasilni-dogodek-na-ljubljanski-pediatricni-nujni-medicinski-pomoci/>
3. U. Z. (2016, 22. avgust). V izolski bolnišnici po strelskem napadu umrl tudi zdravnik. 24ur.com. <https://www.24ur.com/novice/crna-kronika/moski-pred-izolsko-bolnisnico-streljal-na-zdravnika-in-policista.html>

TARA – evropski projekt, ki prinaša nove možnosti zdravljenja in spremljanja migrene

Mojca Hadela, mag. prof. pedagog., asist. Jožef Magdič, dr. med.
Foto: UKC Maribor

Projekt TARA (Horizon Europe, št. 101057524) se je začel septembra 2022 in bo trajal do februarja 2026.

Njegov glavni cilj je izboljšati obravnavo bolnikov s kronično bolečino in migreno, predvsem tistih, pri katerih zdravlila ne nudijo zadostnega olajšanja. Prav ti bolniki so v vsakdanjem življenju pogosto najbolj prizadeti, saj pogoste bolečine vplivajo na delo, družinsko življenje in splošno kakovost bivanja.

V okviru projekta poteka razvoj inovativnih rešitev, ki presegajo klasično farmakološko zdravljenje. Med njimi so implantabilni stimulatorji za periferne živce, ki lahko pri izbranih bolnikih pomagajo obvladovati kronično bolečino, ter nosljive naprave, ki omogočajo zgodnje prepoznavanje bioloških signalov in napoved nastopa migrene. Vizija TARA je oblikovati nove pristope, ki bodo varnejši, bolj dostopni in tudi stroškovno učinkoviti, obenem pa zasnovani tako, da jih bodo lahko uporabljali tudi zdravniki brez kirurške specializacije.

Strokovna delavnica v Ženevi

Julija 2025 je v Ženevi potekala ena izmed ključnih delavnic projekta –delavnica na kadavrih. Partnerji projekta (UKC Maribor, CAPRI Medical, South Tees Hospitals NHS Foundation Trust in Evropsko združenje za regionalno anestezijo in terapijo bolečine – ESRA) so se zbrali z namenom testiranja novega sistema za zdravljenje kronične migrene. Na delavnici so v praksi preizkusili prototip implantacijske naprave, razpravljali o oblikovanju pilotne klinične raziskave ter

iskali rešitve za izboljšave tako samega prototipa kot tudi kirurških tehnik vstavljanja. Srečanje je pomenilo tudi pripravo na naslednje korake, ki bodo od testiranja na živalih vodili do prve raziskave na bolnikih. Iz UKC Maribor sta se delavnice udeležila vodja projekta nevrolog asist. Jožef Magdič, dr. med., ter nevrokirurg doc. Janez Ravnik, dr. med., ki sta s svojim znanjem in dolgoletnimi izkušnjami pomembno prispevala k napredku naprave.

Diagnostična študija: Prospektivna raziskava za oceno uporabnosti mobilne aplikacije OPORA pri spremljanju obremenitve z migreno

Poleg razvoja implantacijskih tehnologij projekt vključuje tudi diagnostično študijo, osredotočeno na bolnike z migreno. Migrena je ena najpogostejših nevroloških bolezni, ki prizadene predvsem delovno aktivno populacijo in pogosto vodi v zmanjšano storilnost ter odsotnost z dela. V študiji z naslovom Prospektivna raziskava za oceno uporabnosti mobilne aplikacije OPORA pri spremljanju obremenitve z migreno

udeleženci testirajo kombinacijo mobilne aplikacije in pametne ure Fitbit. Aplikacija omogoča beleženje simptomov, trajanja in intenzivnosti glavobolov, medtem ko ura spremlja srčni utrip, kakovost spanja, telesno dejavnost in druge kazalnike.

Redno beleženje podatkov raziskovalcem omogoča vpogled v zgodnje opozorilne znake migrene, kar povečuje možnosti za napoved napada, še preden se ta razvije. Za bolnike to pomeni ne le boljše obvladovanje bolezni, ampak tudi večji občutek varnosti in nadzora nad lastnim zdravjem. Raziskava, ki poteka v UKC Maribor in belgijskem partnerju BRAIN, vključuje 85 bolnikov, vsak od njih pa sodeluje deset mesecev. Poleg testiranja napovedne zmožnosti aplikacije raziskava ocenjuje tudi vpliv uporabe tehnologije na vsakdanje življenje, zadovoljstvo bolnikov ter morebitno zmanjšanje obremenitve z glavoboli. Prvi udeleženci bodo svoje sodelovanje zaključili že jeseni 2025. Projekt TARA tako združuje najmodernejšo tehnologijo, medicinsko znanost in klinično prakso.

Delavnica v Ženevi, ki sta se jo udeležila asist. Jožef Magdič, dr. med., ter doc. Janez Ravnik, dr. med.

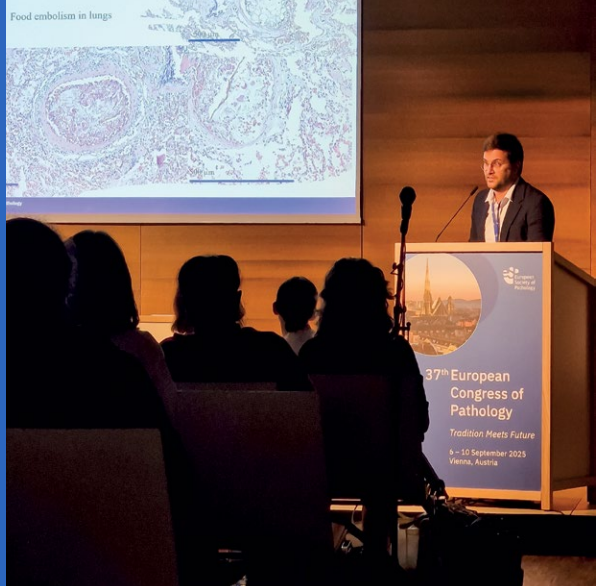
Udeležba na 37. Evropskem kongresu patologije na Dunaju

Živa Ledinek, dr. med.
Foto: UKC Maribor

V začetku septembra smo se zaposleni na Oddelku za patologijo udeležili 37. Evropskega kongresa patologije na Dunaju.

Gre za največji tovrstni evropski dogodek s področja patologije, ki ga letno organizira Evropsko združenje za patologijo (angl. *European Society for Pathology*). Namenjeno je pregledu novosti na vseh področjih patologije, pri čemer je v zadnjih letih velik poudarek zlasti na razvoju molekularno-diagnostičnih metod ter digitalizaciji patologije in uvajanju uporabe umetne inteligence. Oddelek za patologijo UKC Maribor je k vsebini kongresa prispeval dve vabljeni predavanji v sklopu t. i. slide seminarjev, ki so namenjeni razpravi o zanimivih in zahtevnih kliničnih primerih. Dr. Marko Hojnik je predstavil primer v sklopu sekcije z naslovom »Ko pri obdukciji najdemo nepričakovano: kaj je to?«. V organizaciji odbora specializantov Evropskega združenja za patologijo pa je asist. Živa Ledinek predstavila primer multidisciplinarne obravnave bolnikov z limfomi v tematskem sklopu »Dogodivščine patologov na multidisciplinarnih konzilijih«. Dodatno smo v sklopu kongresa predstavili tudi tri posterje. Eden izmed njih je nastal v sklopu študentske raziskovalne naloge z razpisa za Dekanove nagrade na Medicinski fakulteti v Mariboru na temo vpliva pandemije covid-19 na klinično-patološke značilnosti raka debelega črevesa in danke.

Poster je predstavila študentka 5. letnika splošne medicine, soavtorica raziskovalne naloge, Klara Dovžan, za kar je prejela tudi stipendijo Evropskega združenja za patologijo, ki ji je omogočila udeležbo na kongresu. Raziskovalna naloga je nastala pod mentorstvom izr. prof. dr. Veronike Kloboves Prevodnik in somentorstvom dr. (Republika Hrvaška) Tatjane Bujas in asist. Žive Ledinek. Dva e-postra, katerih avtorica oz. soavtorica je bila asist. Živa Ledinek, pa sta bila opisa zanimivih primerov iz klinične prakse in sta nastala v sodelovanju z Onkološkim inštitutom Ljubljana ter Inštitutom za patologijo Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani. Dogodek, ki se ga je udeležilo 5700 posameznikov iz 102 držav, je ponujal priložnosti za strokovno izpopolnjevanje, vključevanje v razprave o prihodnosti patologije v Evropi in svetu ter nadgradnjo prihodnjih raziskovalnih idej in sodelovanj. Evropsko združenje za patologijo se s svojimi delovnimi skupinami aktivno vključuje v pripravo smernic na področju onkologije. Patologija pogosto predstavlja most med predkliničnimi – bazičnimi raziskavami, ki temeljijo na poznavanju mehanizmov bolezni in kliničnimi raziskavami, ki imajo neposreden vpliv na obravnavo bolnikov. Aktivna udeležba na tovrstnih mednarodnih srečanjih je po eni strani pomembna za nadaljnji strokovni razvoj, hkrati pa postavlja Univerzitetni klinični center Maribor na zemljevid evropske patologije.

Vabljeno predavanje dr. Marka Hojnika v tematskem, ki ga je moderirala delovna skupina za avtopsisko patologijo na temo zanimivih primerov iz vsakodnevne klinične prakse.

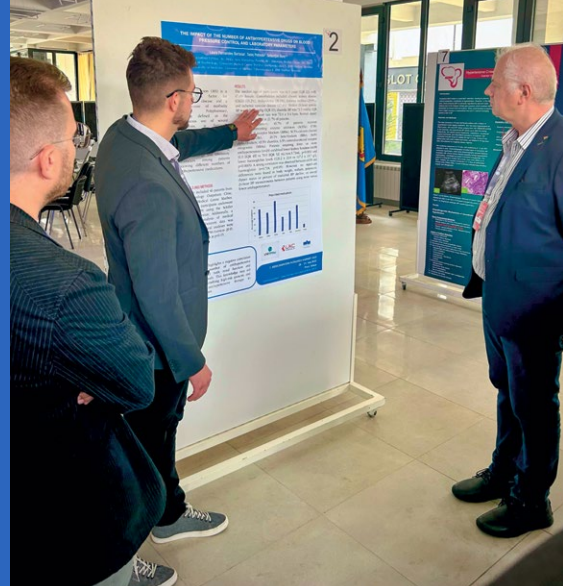
Vabljeno predavanje asist. Žive Ledinek, ki ga je moderirala specializantska sekcija Evropskega združenja za patologijo na temo vloge patologov v multidisciplinarnih konzilijih.

Predstavitev rezultatov študentske raziskovalne naloge v obliki postra (levo: Klara Dovžan, študentka medicine, desno: asist. Živa Ledinek, somentorica).

7. mednarodni kongres kardionefrologije – KARNEF 2025 v Pirotu

Asist. Tadej Petreski, dr. med., asist. Luka Varda, dr. med., red. prof. dr. Sebastjan Bevc, dr. med.
Foto: UKC Maribor

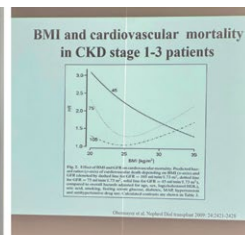
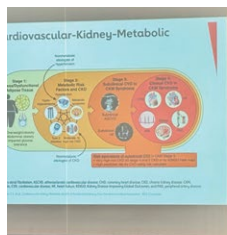
Predstavitve raziskovalnega dela v obliki posterja (asist. Tadej Petreski)

Med 29. in 31. majem 2025 smo se zdravniki Oddelka za nefrologijo, Oddelka za dializo in Oddelka za gastroenterologijo Klinike za interno medicino UKC Maribor udeležili 7. mednarodnega kongresa o srčno-žilnih in ledvičnih boleznih – KARNEF 2025, ki je potekal v Pirotu v Srbiji.

Kongres je osrednji regionalni dogodek, posvečen sodobnim dognanjem in izzivom na presečišču kardiologije in nefrologije, ter je bil letos znova izjemno dobro obiskan s strani mednarodnih strokovnjakov iz Amerike, Velike Britanije, Francije, Italije idr. Mednarodnega kongresa KARNEF, ki se odvija vsaki dve leti, se na povabilo organizatorjev in pod vodstvom prof. dr. Sonje Radenković, mariborski nefrologi redno udeležujemo že od leta 2009. Letos smo slovenske barve predstavili z vabljenimi predavanji in moderiranjem različnih znanstveno-strokovnih sklopov kongresa. Red. prof. dr. Pavel Skok je s plenarnim predavanjem predstavil kompleksne povezave med črevesno mikrobioto in razvojem srčno-žilnih ter ledvičnih bolezni. Red. prof. dr. Radovan Hojs je predstavil aktualne vidike tako imenovanega »debelostnega paradoksa« pri bolnikih s kronično ledvično boleznijo. Red. prof. dr. Robert Ekart je predstavil uporabo sodobne terapije pri bolnikih s srčnim popuščanjem in sočasno ledvično prizadetostjo. Red. prof. dr. Sebastjan Bevc se je v predstavitvi osredotočil na pomen multidisciplinarne obravnave bolnikov s

kronično ledvično boleznijo, asist. Tadej Petreski pa na vlogo vitamina D pri zaščiti srčno-žilnega in ledvičnega sistema. Dodatno smo aktivno sodelovali tudi v znanstvenem programu predstavitev posterjev. Pred strokovno komisijo smo predstavili dve raziskavi. Pri prvi raziskavi je aktivno sodelovala tudi študentka iz Brazilije Laura Fernandes Barbosa, ki je med študentsko izmenjavo IFMSA (angl. *International Federation of Medical Students' Associations*) en mesec gostovala na Oddelku za nefrologijo. Predstavili smo rezultate analize uporabe celodnevne spremljanja krvnega tlaka pri ledvičnih bolnikih. Pri drugi raziskavi smo sodelovali s kolegi s Kliničnega oddelka za kardiologijo in angiologijo, se osredotočili na preživetje bolnikov s koronarno

boleznijo in iskali povezavo z ledvično funkcijo. Slednja je bila na kongresu še posebej odlično sprejeta, asist. Tadej Petreski pa je za predstavitve na kongresu prejel tudi posebno nagrado mladega raziskovalca, kar potrjuje visoko kakovost našega dela in pomembnost raziskovanja na presečišču srčne in ledvične medicine. Kongres KARNEF 2025 je poleg odličnega znanstvenega programa ponujal tudi številne priložnosti za povezovanje in mednarodno sodelovanje. Možnosti izmenjave znanja in izkušenj z mednarodnimi kolegi ter predstavitve lastnega strokovnega znanstvenoraziskovalnega dela in rezultatov potrjujejo pomembnost kontinuiranega strokovnega udejstvovanja slovenske nefrologije tako v regiji kot širše.

Vabljena predavanja profesorjev Klinike za interno medicino (zgoraj levo: prof. dr. Sebastjan Bevc, zgoraj desno: prof. dr. Radovan Hojs, spodaj levo: prof. dr. Pavel Skok, spodaj desno: prof. dr. Robert Ekart)

62. kongres Evropskega nefrološkega združenja – ERA 2025 na Dunaju

Asist. Tadej Petreski, dr. med., red. prof. dr. Sebastjan Bevc, dr. med.
Foto: UKC Maribor

Udeleženci kongresa ERA 2025 iz UKC Maribor (od leve: asist. Luka Varda, Nino Vreča, doc. dr. Maša Knehtl, asist. Tadej Petreski, doc. dr. Nejc Piko, red. prof. dr. Robert Ekart, red. prof. dr. Sebastjan Bevc, red. prof. dr. Radovan Hojs).

Med 4. in 7. junijem 2025 smo se red. prof. dr. Radovan Hojs, red. prof. dr. Robert Ekart, red. prof. dr. Sebastjan Bevc, doc. dr. Maša Knehtl, doc. dr. Nejc Piko, asist. Tadej Petreski, asist. Luka Varda in Nino Vreča z Oddelka za nefrologijo in Oddelka za dializo UKC Maribor udeležili 62. letnega kongresa Evropskega nefrološkega združenja (ERA – *European Renal Association*), ki je tokrat potekal na Dunaju.

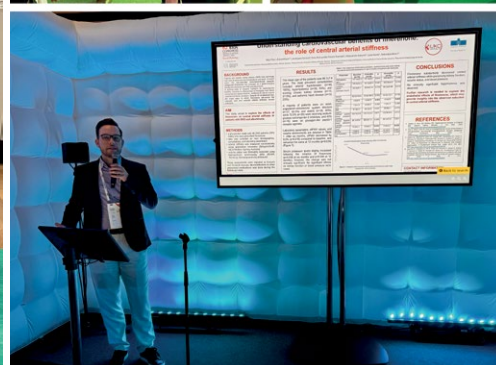
Kongres ERA je vodilno, največje in najpomembnejše evropsko strokovno srečanje s področja nefrologije, dialize

in transplantacije, ki vsako leto združi več tisoč strokovnjakov z vsega sveta, da predstavijo najnovejše znanstvene in klinične dosežke. Tokrat se je kongresa udeležilo približno 10.000 nefrologov in internistov. Mariborski nefrologi se kongresa redno udeležujemo že desetletja, letos pa smo slovenske barve na kongresu zastopali še posebej aktivno. Predstavili smo skupno sedem znanstvenih prispevkov, in sicer v različnih oblikah – od usmerjenih ustnih predstavitev (angl. Focused Oral), kakor tudi moderiranih elektronskih posterjev (angl. Moderated

E-Poster). Obravnavali smo različne teme s področij napredovale kronične ledvične bolezni, zapletov dializnega zdravljenja, arterijske hipertenzije in srčno-ledvičnih interakcij. Poleg predstavitve raziskovalnih rezultatov smo imeli pomembno vlogo tudi pri moderiranju več znanstvenih sklopov, s čimer smo aktivno sodelovali v strokovni razpravi na najvišji mednarodni ravni. Udeležili smo se tudi predkongresnih praktičnih delavnic, ki so obravnavale ledvično biopsijo in invazivne postopke pri zagotavljanju venskega dializnega pristopa.

Udeležba na delavnici ledvične biopsije (levo: asist. Tadej Petreski, desno: doc. dr. Nejc Piko).

Predstavitve rezultatov našega dela (zgoraj levo: red. prof. dr. Robert Ekart, zgoraj desno: asist. Luka Varda, spodaj: doc. dr. Nejc Piko).

Posebej želimo izpostaviti pomembne osebe in strokovne prelomnice: red. prof. dr. Robert Ekart je prejel prestižni naziv angl. Fellow of the ERA (FERA), ki ga združenje podeljuje strokovnjakom z izjemnim prispevkom k razvoju nefrologije. Red. prof. dr. Sebastian Bevc je bil na letošnjem kongresu izvoljen za naslednjega predsednika odbora Diabetesy, delovne skupine evropskega nefrološkega združenja, ki obravnava kompleksno povezavo med sladkorno boleznijo, debelostjo in ledvičnimi boleznimi. Dodatno je bila kot članica odbora v delovno skupino Diabetesy izvoljena doc. dr. Maša Knehtl. Omenjeno potrjuje dolgoletno predanost in pomemben strokovni in znanstveni doprinos slovenskih strokovnjakov na področju nefrologije v evropskem prostoru in v svetu.

V okviru kongresa smo se udeležili tudi tradicionalnega dobredelnega teka Renal Run 2025, ki je potekal po otoku na reki Donavi in dodatno prispeval k športnemu in povezovalnemu vzdušju srečanja. Udeležba na kongresu ERA 2025 kot zadnjem izmed pomladanskih

strokovnih srečanj ima vsekakor izjemen pomen za UKC Maribor tako regionalno kot nacionalno. Z znanstvenimi prispevki, moderiranjem znanstveno-strokovnih sklopov, pomembnimi funkcijami v

okviru združenja in priznano strokovno dejavnostjo dokazujemo željo in strast po nenehnem napredku z namenom izboljšanja izhodov naših bolnikov.

Udeležba na teku Renal Run 2025 (od leve: asist. Tadej Petreski, asist. Luka Varda).

Red. prof. dr. Robert Ekart (levo) je prejel prestižni naziv angl. Fellow of the ERA (FERA)

Poslušanje predstavitev rezultatov aktualnih raziskav (angl. Late breaking clinical trials).

Udeležba na kongresu ESH 2025 v Milanu

Asist. Tadej Petreski, dr. med., Renata Smogavec, dr. med., asist. Luka Varda, dr. med.
Foto: UKC Maribor

Udeleženci 34. evropskega srečanja o hipertenziji in srčno-žilni zaščiti iz UKC Maribor (od leve proti desni: asist. Luka Varda, Renata Smogavec, asist. Tadej Petreski)

Med 23. in 26. majem 2025 smo se asist. Tadej Petreski z Oddelka za nefrologijo in asist. Luka Varda in Renata Smogavec z Oddelka za dializo udeležili 34. evropskega srečanja o hipertenziji in srčno-žilni zaščiti

Srečanje je potekalo v organizaciji Evropskega združenja za arterijsko hipertenzijo (angl. European Society of Hypertension – ESH), v Milanu. Gre za vodilni evropski kongres s področja arterijske hipertenzije in kardiovaskularne preventive, kjer se srečujejo klinični zdravniki, raziskovalci in drugi strokovnjaki s ciljem izmenjave najnovejših znanstvenih in kliničnih spoznanj.

Na kongresu smo aktivno sodelovali s predstavitvijo treh znanstvenih posterjev, ki so obravnavali vlogo krvnega tlaka pri bolnikih z diseminiranim plazmocitomom, vpliv finerenona na telesno sestavo in krvni tlak ter vpliv doprinosu teže na krvni tlak in telesno sestavo pri hemodializnih bolnikih. Prispevki so bili rezultat interdisciplinarnega dela in raziskovanja na oddelkih Klinike za interno medicino UKC Maribor.

Pomembno vlogo smo imeli tudi pri moderiranju enega izmed tematskih sklopov predstavitve posterjev, kjer smo usmerjali strokovno razpravo in spodbujali izmenjavo izkušenj med raziskovalci z različnih koncev Evrope.

V okviru strokovnega programa smo se udeležili tudi praktične ultrazvočne delavnice, namenjene pregledu ledvic

Predstavitev posterja o vplivu arterijske hipertenzije na preživetje bolnikov z diseminiranim plazmocitomom (asist. Tadej Petreski)

Moderiranje tematskega sklopa o bolnicah z arterijsko hipertenzijo (asist. Luka Varda)

in ledvičnih arterij, kjer smo obnavljali in dopolnjevali svoje znanje o vlogi ultrazvočne diagnostike pri oceni sekundarnih vzrokov arterijske hipertenzije. Poleg bogatega znanstvenega in strokovnega programa je kongres ESH 2025 ponudil tudi priložnosti za neuradno povezovanje. Tako smo se pridružili kongresnemu teku, ki ga organizira sekcija mladih raziskovalcev ESH (angl. ESH Young Investigators). Petkilometrski proga nas je popeljala skozi slikoviti milanski park Parco Sempione, kar je omogočilo dodatno

Udeležba na jutranjem kongresnemu teku skozi milanski park Parco Sempione (asist. Tadej Petreski in asist. Luka Varda)

druženje in izmenjavo idej v sproščenem okolju.

Udeležba na kongresu ESH 2025 potrjuje pomen aktivnega vključevanja slovenskih strokovnjakov v mednarodne raziskovalne tokove in pomen kontinuiranega izobraževanja na področju obravnave arterijske hipertenzije. Mednarodna izmenjava znanj, aktivna vloga v razpravah ter predstavitev domačih raziskovalnih dosežkov krepijo ugled slovenske interne medicine in nefrologije v evropskem prostoru.

Prva izvedba intenzivnega tečaja kliničnih veščin in učenja s pomočjo kliničnih simulacij za tuje študente v sklopu Erasmus BIP

Jan Bitežnik, asist. Tadej Petreski, asist. Luka Varda, prof. dr. Sebastjan Bevc
Foto: Jan Bitežnik

Študenti med eno izmed kliničnih simulacij

Letošnji junij je bil na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru premierno namenjen izvedbi kombiniranega intenzivnega programa (v nadaljevanju KIP; originalno BIP – blended intensive programme) v sklopu Erasmus+ projektov.

Potekal je na temo kliničnih veščin in simulacij v interni medicini z naslovom: angl. Intensive Course on Clinical Skills and Simulation Based Learning for Pregraduate Medical Students. Slednjega se je udeležilo 17 tujih študentov medicine, ki so po uvodnem virtualnem izobraževanju obiskali Maribor in se na Medicinski fakulteti v enem tednu srečali z velikim številom delavnic kliničnih veščin, hkrati pa so se preizkusili v različnih kliničnih simulacijah, s pomočjo katerih so svojemu

teoretičnemu znanju dodali še praktično vrednost. Tako so se v tem tednu sprehodili na eni strani čez pristop k obolelemu z algoritmom ABCDE, na drugi strani pa preko različnih internističnih stanj, kot so tahikardne motnje ritma, akutni koronarni sindrom, sepsa, hipoglikemija in pljučna embolija, pod vodstvom mentorjev s Klinike za interno medicino Univerzitetnega kliničnega centra Maribor. Vse dejavnosti so bile podprte s predavanji domačih strokovnjakov, ki so jim predstavili analizo krvne slike, analizo urina in analizo rentgenograma prsnega koša. Piko na i pa sta dogodku dodala tudi gosta iz tujine, natančneje iz Romunije, ki sta študentom teden popestrila s teoretičnimi vsebinami s področja urgentne medicine in kardiologije. Poleg praktičnih simulacij

so udeleženci osvojili ali pa osvežili svoje veščine, ki jih bodo uporabljali pri delu z bolniki, kot so jemanje venske in arterijske krvi, vstavljanje urinskega katetra in nazogastrične sonde, aplikacija intramuskularne in subkutane terapije. Spoznavanje veščin je potekalo pod vodstvom kliničnih internističnih tutorjev naše Medicinske fakultete. KIP pa ni bil strogo namenjen zgolj izobraževanju, ampak je za študente pomenil tudi priložnost za medsebojno spoznavanje, saj so ob večernih druženjih med seboj spletli tudi trdne prijateljske vezi. Udeleženci so glede na odzive v Mariboru preživeli nepozaben teden, zato smo z mislimi že v naslednjem letu, ko bomo izobraževanje poskusili ponoviti in nadgraditi.

Udeleženci med predavanjem gostujoče profesorice iz Romunije.

Zaključno druženje vseh sodelujočih.

Prof. dr. Radovanu Hojsu ob odhodu v pokoj

prof. dr. Robert Ekart, dr. med., svétnik

Slovo je zmeraj čustveno obarvano in priklíče v zavest številne spomine. Znašel sem se v situaciji, ko se moram v tem prispevku posloviti od našega dolgoletnega strokovnega šefa Klinike za interno medicino UKC Maribor prof. dr. Radovana Hojsa, dr. med., ki se bo oktobra letos upokojil.

Že samo dejstvo, da službeno delovanje v naši ustanovi zapuša takšna osebnost in takšno ime, kot je prof. dr. Hojs, me navdaja z neprijetnim občutkom službenega slovesa od velikega človeka in strokovnjaka. Z njim sodelujem, odkar sem ga spoznal, in to že od svojih študentskih let, ko sem prišel v takratno Splošno bolnišnico Maribor kot študent 6. letnika Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani. Tistega davnega leta 1993 sem po naključju s sošolko Julijo pristal na Oddelku za nefrologijo in takrat je bil prof. dr. Radovan Hojs v polnem zamahu svoje poklicne in strokovne kariere. Moram priznati, da sva že takrat zelo hitro našla skupni jezik, in tako je postal moj učitelj, mentor, vzornik in prijatelj. Prof. dr. Radovan Hojs, dr. med., se je rodil 20. julija 1959 v Mariboru. Leta 1974 je končal osnovno šolo, leta 1978 pa Drugo gimnazijo v Mariboru. Na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani je diplomiral leta 1984. Po odsluženem vojaškem roku je leta 1986 opravil strokovni izpit, specialistični izpit iz interne medicine pa je opravil leta 1990. V letu 1996 je na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani

pridobil naziv doktorja znanosti s področja interna medicina – nefrologija. V letu 2001 je zaključil program management v zdravstvu (GEA College). V mariborski bolnišnici je bil zaposlen od maja 1986. Ves čas svoje poklicne poti je delal na Kliniki za interno medicino. Po opravljeni specializaciji iz interne medicine je bil zaposlen na Oddelku za nefrologijo. V letu 1998 je postal predstojnik Oddelka za nefrologijo, septembra 1999 pa predstojnik Kliničnega oddelka za interno medicino Maribor. Sočasno je postal koordinator nefrološke dejavnosti v bolnišnici Maribor. Od leta 2005 je bil organizacijski vodja Kliničnega oddelka za interno medicino (od tega leta je delitev na organizacijskega in strokovnega vodjo), od leta 2007 naprej pa Klinike za interno medicino UKC Maribor. Od leta 2009 do leta 2025 je bil strokovni vodja Klinike za interno medicino UKC Maribor. Prof. dr. Radovan Hojs, dr. med., je strokovno deloval predvsem na področju nefrologije. Po predhodnem izobraževanju (Oddelek za gastroenterologijo UKC Maribor, Kragujevac 1988, Marburg 1990) je v mariborski bolnišnici najprej razvijal nefrološki ultrazvok, uvedel barvno kodirano-dopplersko sonografijo ledvic, ledvičnih žil in dializnih pristopov (AV fistule, grafti). V letu 1994 je na nefrološkem oddelku uvedel ledvično biopsijo (po predhodnem izobraževanju na nefrološki kliniki v Ljubljani in v sodelovanju z akad. prof. dr. Dušanom Ferlugo, dr. med.). Pred tem so ledvično

biopsijo izvajali le v UKC Ljubljana. Vse omenjene metode so dandanes pri nas rutinske in so nedvomno pomembno vplivale na kakovost in razvoj nefrologije tako v Mariboru kot tudi širše. V letu 1996 je na področju nefrologije uvedel t. i. angl. power Doppler imaging (barvni energijski ultrazvočni prikaz), istega leta pa je uvedel ledvično biopsijo z uporabo barvno kodirano-dopplerske sonografije, v istem letu tudi z uporabo power Doppler imaginga. S sodelavci je v naši bolnišnici uvedel kontinuirano venovensko hemo(dia) filtracijo, ki je pomembna predvsem pri zdravljenju kritično bolnih z akutno ledvično odpovedjo. Leta 1995 je bil izvoljen v naziv asistent, leta 1997 v naziv docent ter leta 2002 v naziv izredni profesor za predmet interna medicina na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani. V letu 2007 je bil na Univerzi v Mariboru izvoljen v naziv redni profesor za interno medicino. Od ustanovitve Medicinske fakultete Univerze v Mariboru dalje je prodekan za izobraževanje. Vodil je Inštitut za biomedicinske vede, je nosilec predmeta PBL (angl. problem based learning – problemsko orientirano učenje), nosilec predmeta geriatija ter najprej sonosilec predmeta interna medicina, od leta 2022 pa predstojnik Katedre za interno medicino. Raziskovalno je delal in objavljaj predvsem na področju nefrologije, številna dela je objavil v domačih in tujih revijah, indeksiranih v SCI (več kot 140 člankov v revijah s faktorjem vpliva). Je soavtor

učbenika Internistična propedeutika in klinične veščine za tretji letnik medicine (2012, 2013) in primerov za problemsko naravnano učenje, poleg tega je avtor številnih poglavij v znanstvenih in strokovnih monografijah (razvidno v Cobissu).

V zadnjih letih je bil recenzent za ugledne domače in tuje revije (Zdravniški vestnik, Circulation, American Journal of Kidney disease, Nephrology Dialysis Transplantation, American Journal of Nephrology, Artificial Organs, Therapeutic Apheresis, Ultrasound in Medicine, Clinical Chemistry and Laboratory Medicine, Archives of Medical Research itd.). Bil je član uredniškega odbora pri Zdravniškem vestniku, je urednik pri reviji Acta Medico-Biotechnica (izdaja Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru), od leta 2011 do leta 2018 je bil pridružen urednik uradne revije Evropskega združenja za interno medicino European Journal of Internal Medicine, od leta 2013 je področni urednik za interno medicino pri European Journal of Medical Research, od 2018 urednik pri European Journal of Case Report in Internal Medicine in v letih 2021 do 2025 je bil član uredniškega odbora pri World Journal of Diabetes. Od leta 2013 do 2018 je bil član predsedstva raziskovalne skupine DIABESITY pri Evropskem ledvičnem združenju. Od leta 2017 dalje je član delovne skupine Professional Issues and Quality of Care pri Evropskem združenju za interno medicino.

V letu 2003 je bil s strani Ministrstva za zdravje RS imenovan za svetnika, v letu 2010 pa za višjega svetnika. Prejel je priznanje Združenja za rabo ultrazvoka za delovanje na področju nefrologije ter Združenja internistov. Prejel je bronasti znak UM v Mariboru (2009), priznanje Edvarda Glaserja za izjemen prispevek k dvigu ugleda MF UM in Dekanovo priznanje za posebne zasluge pri nastanku in razvoju MF UM (2016). Je častni član Združenja internistov Slovenije. Kot mentor je leta aktivno sodeloval pri izobraževanju študentov medicine, stažistov, zdravnikov pripravnikov, sekundarijev in specializantov interne medicine, nefrologije in drugih strok. Bil je mentor več nagrajenih študentskih del. Bil

je mentor in somentor pri magistrskem in doktorskem študiju na podiplomskem študiju na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani in Univerze v Mariboru. Aktivno deluje tudi v okviru Zdravniške zbornice Slovenije, saj je bil glavni mentor za interno medicino, namestnik koordinatorja za interno medicino ter glavni mentor za nefrologijo. Številna leta je bil predsednik izpitnih komisij za interno medicino in nefrologijo.

Od leta 1993 dalje je bil član organizacijskega odbora mariborskega srečanja Iz prakse za prakso (srečanje internistov in splošnih zdravnikov), od leta 1995 do leta 2023 je bil predsednik organizacijskega odbora. V okviru Kliničnega oddelka za interno medicino je s sodelavci organiziral učne delavnice z različnih področij interne medicine in podiplomsko izobraževanje za specializante. Bil je predsednik ali član organizacijskih ali strokovnih odborov kongresov in sestankov Združenja internistov Slovenije, Slovenskega nefrološkega združenja in mednarodnega združenja za Kardionefrologijo. Prof. dr. Radovan Hojs, dr. med., je član Slovenskega zdravniškega društva, Združenja internistov ter Društva nefrologov pri Slovenskem zdravniškem društvu in Združenja za rabo ultrazvoka. Prav tako je član EDTA-ERA (Evropsko združenje za dializo in transplantacijo – Evropsko ledvično združenje), ASN (Ameriško združenje za nefrologijo), ter »fellow« EFIM (Evropsko združenje za interno medicino), bil je tudi član AIUM (Ameriško združenje za ultrazvok v medicini) in newyorške akademije znanosti.

Poleg vseh navedenih funkcij ter obveznosti je prof. dr. Radovan Hojs član Razširjenega strokovnega kolegija za interno medicino, v več mandatih pa je bil član Zdravstvenega sveta pri Ministrstvu za zdravje Republike Slovenije. Od leta 2008 do 2016 je bil predsednik Odbora za strokovno-medicinska vprašanja pri Zdravniški zbornici Slovenije ter član Izvršilnega odbora Zdravniške zbornice Slovenije. Od leta 2017 je član Slovenske medicinske akademije. V letu 2018 je prevzel vodenje Združenja za interno

medicino Slovenije. Od leta 2021 je član Znanstvenoraziskovalnega sveta za medicino pri Javni agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS). Od leta 2021 je član Upravnega odbora slovenskega biobančnega konzorcija. Na povabilo akreditacijskega odbora hrvaške Agencije za znanost in izobraževanje je leta 2015 sodeloval tudi v ekspertnem odboru pri reakreditacijskem postopku Medicinske fakultete Josip Juraj Strossmayer Univerze v Osijeku in leta 2023 Medicinske fakultete Univerze v Zagrebu.

Profesor Hojs ni le vrhunski zdravnik, temveč je tudi mentor, vizionar in prijatelj, ki je in bo pustil v našem kolektivu neizbrisen pečat.

Njegovo znanje, predanost in človečnost so bile vodilo vsem nam. S svojim zgledom je pokazal, kako pomembni so strokovnost, sočutje in ekipni duh. Vedno je znal prisluhniti, svetovati in tudi v najtežjih trenutkih ohraniti mirno glavo – lastnosti, ki so ga naredile izjemnega vodjo in spoštovanega kolega.

Pod njegovim vodstvom je Klinika za interno medicino rasla in se razvijala, uvajali smo nove metode zdravljenja, skrbeli za izobraževanje mladih generacij zdravnikov in zdravnic ter predvsem nudili najboljšo možno oskrbo našim pacientom. Njegova strast do medicine, raziskovalnega ter pedagoškega dela in neizmeren čut za ljudi sta nas vse navdihovala.

Čeprav se zaradi upokojitve uradno poslavlja z delovnega mesta zdravnika specialista interne medicine ter nefrologije v UKC Maribor, vemo, da bo vedno del naše skupnosti. Njegovo delo in vrednote, ki jih je zasadil v našo kliniko, bodo živele naprej.

Dragi Rado, hvala za vse! Želimo ti mirne, zdrave in srečne nadaljnje dni, polne novih izzivov, užitkov in prijetnih trenutkov s tvojimi najdražjimi, predvsem z ženo in vnukinjami. Naj bo tvoje novo poglavje prav tako uspešno in izpolnjujoče kot tvoja izjemno bogata kariera.

Vse dobro in – seveda – vrata naše klinike bodo zate vedno odprta!

World GO Day 2025 – Premagajmo stigmo pri ginekoloških rakih

izr. prof. dr. Jure Knez, dr. med

Vsako leto 20. septembra obeležujemo World GO Day – Svetovni dan ginekoloških rakov, ki ga organizira mreža ENGAGE (European Network of Gynaecological Cancer Advocacy Groups).

Mreža združuje društva žensk z raki rodil več kot 40 društev iz 25 držav. Deluje v okviru Evropskega združenja za ginekološko onkologijo (ESGO). Namen tega dne je ozaveščanje o ginekoloških rakih, spodbujanje zgodnjega odkrivanja in izboljšanje podpore ženskam, ki se soočajo z boleznijo.

Letošnja osrednja tema je stigmatizacija žensk z ginekološkimi raki. Stigma pomeni negativna in nepravilna prepričanja, ki jih ima družba o bolezni, pogosto pa jo spremljajo občutki sramu in krivde. Številne ženske zato o svojih simptomih ne spregovorijo pravočasno, oklevajo pri iskanju pomoči ali pa se umikajo iz socialnega in poklicnega življenja. Stigma lahko tako pomembno vpliva na kakovost življenja, potek zdravljenja ter duševno zdravje bolnic in njihovih svojcev. Zakaj govorimo o stigmatizaciji?

Kadar bolezen spremljajo predsodki, to dodatno otežuje že tako zahtevno izkušnjo diagnoze raka. Pri ginekoloških rakih je stigmatizacija pogosto povezana z intimno naravo bolezni – ženske se sramujejo simptomov, ki vključujejo področje spolnosti in reprodukcije. To vodi v poznejše odkrivanje bolezni, zmanjšano zaupanje vase in izolacijo. Letošnji World GO Day zato poziva: »Stigmo moramo premagati –

odprt pogovor rešuje življenje.« Podpora in ozaveščanje v Sloveniji V Sloveniji pri pobudi aktivno sodeluje Europa Donna Slovenija, ki že več kot dve desetletji deluje na področju ozaveščanja o raku dojke in ginekoloških rakih. Organizacija z različnimi dejavnostmi krepi prepoznavnost teh bolezni, spodbuja pogovor o simptomih ter podpira ženske v času zdravljenja in okrevanja. Klinični oddelek za ginekološko onkologijo in onkologijo dojke UKC Maribor kot akreditirani center ESGO sodeluje pri širjenju in ozaveščanju o ginekoloških rakih in z njimi povezanih izzivih.

Skupaj proti tabujem

World GO Day je priložnost, da kot družba pokažemo solidarnost, prepoznamo vpliv stigme in začnemo rušiti tabuje. Ozaveščanje, zgodnje odkrivanje in pravočasno zdravljenje lahko rešijo življenje. Prav tako je nujno, da ženskam omogočimo varno okolje, v katerem bodo lahko brez strahu spregovorile o svojih težavah ter prejele razumevanje, podporo in kakovostno zdravstveno oskrbo.

World GO Day 2025

Letošnja osrednja tema svetovnega dne ginekoloških rakov, ki ga obeležujemo 20. septembra, je stigma. Ženske, ki se soočajo z ginekološkimi raki, se poleg bolezni pogosto srečujejo še s predsodki, sramom in tišino, ki otežujejo zgodnje odkrivanje, zdravljenje in kakovost življenja. Sporočilo letošnjega dne je jasno: »Stigmo moramo premagati – odprt pogovor rešuje življenje.«

World GO Day organizira mreža društev pacientk z raki rodil ENGAGE (v okviru Evropskega združenja za ginekološko onkologijo). V Sloveniji pa pri pobudi aktivno sodeluje Europa Donna Slovenija. Dan podpiramo tudi na Kliničnem oddelku za ginekološko onkologijo in onkologijo dojke UKC Maribor. Skupaj ozaveščamo, rušimo tabuje in podpiramo ženske v njihovem boju. #WorldGODay #EndTheStigma #ENGAGE #EuropaDonnaSlovenija #GinekološkiRaki #ESGO

WORLDGODAY

World
Gynecologic
Oncology
Day 20/09/2025

Najvišja priznanja Mestne občine Maribor tokrat Oddelku za onkologijo in dolgoletni predstojnici Oddelka za očne bolezni

A. K.
Foto: UKC Maribor

Ob prazniku Mestne občine Maribor je najvišje občinsko priznanje prejela prof. dr. Dušica Pahor, dr. med., dolgoletna predstojnica Oddelka za očne bolezni UKC Maribor.

Prof. Pahor se je upokojila poleti 2024, sicer pa je bila v UKC Maribor zaposlena od leta 1991, od leta 2001 pa do upokojitve je bila predstojnica Oddelka za očne bolezni. Prof. Pahor je priznanje prejela za izjemne zasluge in dosežke na področju oftalmologije, na katere smo ponosni tudi v UKC Maribor. Za časnik Večer je v

prvem komentarju povedala: »To priznanje mi veliko pomeni, ker pomeni, da sem nekaj naredila ne samo po svoji službeni dolžnosti, ampak tudi na drugih področjih, za mesto. Vesela sem, počaščena.«

Prof. Pahor je priznanje prejela za izjemne zasluge in dosežke na področju oftalmologije, na katere smo ponosni tudi v UKC Maribor.

Zlati grb mesta Maribor je prejel Oddelek za onkologijo UKC Maribor. Priznanje je oddelek prejel za strokovni razvoj onkologije v Mariboru in za izjemno človečnost pri delu s pacienti. Dolgoletna predstojnica Oddelka za onkologijo Maja Ravnik, dr. med., je ob tem povedala: »Ob novici, da je Oddelek za onkologijo prejel zlati grb MOM sem bila zelo vesela, saj je jasen dokaz požrtvovalnosti in predane, uigrane ekipe, ki je v pičlih devetih letih ustvarila, utrdila in nadgradila del medicine, ki je prej v tem delu Slovenije, vsaj v taki celoti, nismo izvajali. To priznanje je dokaz, da je bila naša pot pravilna, potrebna in da predanost ni bila zaman.

Zlati grb mesta Maribor je prejel Oddelek za onkologijo UKC Maribor. Priznanje je oddelek prejel za strokovni razvoj onkologije v Mariboru in za izjemno človečnost pri delu s pacienti.

Ponosna sem, da sem lahko v teh letih vodila to zagnano ekipo in da so mi pri vsem tem od samega začetka trdno stali ob strani moj dolgoletni namestnik dr. Matej Horvat, dr. med., SVZN Irena Tominc Krajnc, mag. zdr. nege, vodja administracije Jasmina Jordan ter Tamara Petrun, dr. med., zdajšnja v. d. predstojnica. Brez podpore teh ljudi tega oddelka ne bi bilo!«

Še ne dolgo nazaj je Oddelek za onkologijo štel le nekaj zaposlenih. Z entuziazmom in močno voljo zaposlenih je pod vodstvom dr. Maje Ravnik oddelek zrasel v center, ki nudi onkološkemu bolniku celostno oskrbo v skladu z najnovejšimi smernicami.

V. d. predstojnica Oddelka za onkologijo Tamara Petrun, dr. med., je dodala: »Še ne dolgo nazaj je Oddelek za onkologijo štel le nekaj zaposlenih. Z entuziazmom in močno voljo zaposlenih je pod vodstvom dr. Maje Ravnik oddelek zrasel v center, ki nudi onkološkemu bolniku celostno oskrbo v skladu z najnovejšimi smernicami.«

Univerza v Mariboru

Medicinska fakulteta

Enoviti magistrski študij farmacije v Mariboru: nova pot do znanja in kariernih priložnosti

Tina Maver, Ivan Krajnc, Iztok Takač, Uroš Maver

Foto: MF

Farmacija je eno najhitreje razvijajočih se področij sodobne medicine. Ob nenehnem pojavljanju novih bolezni ter spreminjajoči se pogostosti že znanih, je napredek pri razvoju zdravil nujen in neizogiben.

Družbo zaznamuje tudi pospešeno staranje prebivalstva, ki pogosto vodi v polifarmacijo, ta pa povečuje tveganje za resna in klinično pomembna medsebojna delovanja zdravil. Vse to prispeva k temu, da vloga farmacevta v sodobnem zdravstvenem sistemu nenehno pridobiva na pomenu.

Poklic farmacevta že dolgo ne pomeni

več zgolj izdaje zdravil. Farmacevt se vse bolj uveljavlja kot nepogrešljiv član interdisciplinarnih zdravstvenih ekip, kjer aktivno sodeluje v celotni terapevtski verigi. Sodobni trendi klinične farmacije mu prinašajo tudi vlogo veznega člana med zdravnikom in bolnikom. Kot strokovnjak, ki skrbi za varno in učinkovito zdravljenje, se farmacevt skladno s svojimi kompetencami vključuje tudi v oblikovanje in razvoj novih terapevtskih pristopov. Ob vse večjih izzivih zdravstvenega sistema in naraščajočih potrebah po strokovnjakih različnih profilov, med katerimi imajo pomembno vlogo tudi

farmacevti, se je pokazala potreba, da vzpostavimo študij farmacije tudi na Univerzi v Mariboru. Cilj je bil od vsega začetka razviti in izvajati program, ki bo študentom ponujal sodoben, praktično naravn in interdisciplinaren pristop k izobraževanju bodočih farmacevtov. Kakovost pripravljenega programa je prepoznala tudi Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (NAKVIS), ki je podelila akreditacijo Enovitemu magistrskemu študiju Farmacija Univerze v Mariboru. Tako bo od študijskega leta 2025/2026 farmacijo mogoče študirati tudi v Mariboru (Slika 1).

Od zamisli do akreditacije

Zamisel o študiju farmacije je na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru prisotna že skoraj dve desetletji. Prvi napori so bili usmerjeni v program pod delovnim naslovom Lekarniška farmacija, ki pa ni nikoli dozorel in je bil dokončno opuščen leta 2012. Sistematično delo na pravkar akreditiranem programu se je začelo leta 2016, ko je bila oblikovana strokovna komisija za pripravo študijskega programa pod delovnim nazivom Klinična farmacija. Ta se je v skladu z EU direktivo 2024/782/EU za reguliran poklic farmacevta kmalu preimenoval v končni naziv Farmacija. V naslednjih letih je sledila zahtevna pot akreditacijskega postopka, ki je vključevala več dopolnitev in izpopolnitev vloge. Te so bile delno vsebinske narave (npr. usklajevanje kurikuluma), delno

Slika 1: Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru

pa so se nanašale na širitev kadrovske zasedbe, z naraščajočim številom lastnih strokovnjakov ter vključevanjem vrhunskih domačih in tujih predavateljev. V tem času se je okrepilo tudi sodelovanje z industrijskimi partnerji, razširilo vključevanje javnih zavodov lekarn ter poglobila vizija vključevanja kliničnih vsebin. Pot do akreditacije ni bila enostavna in je zahtevala več poskusov, a prav vztrajnost je pokazala, da gre za projekt z dolgoročnim pomenom - ne le za Maribor, temveč za celotno področje farmacije v Sloveniji.

Akreditacija je bila uradno podeljena z odločbo 19. decembra 2024

Ključni mejnik je bil dosežen leta 2024, ko je NAKVIS novembra podala pozitivno poročilo na vlogo, Ministrstvo za zdravje pa izdalo soglasje za izvajanje programa. Akreditacija je bila uradno podeljena z odločbo 19. decembra 2024. Večletno trdo delo, strokovna odličnost in premišljen razvoj področja v vzhodnem delu države so tako obradili sadove. Obeti za prihodnost so odlični, saj so vsi ti temelji trdno vgrajeni v zasnovo programa.

O programu

Študijski program je pripravljen v skladu z direktivo 2024/782/EU in zasnovan kot petletni enoviti magistrski študij, ki študentke in študente usposablja za reguliran poklic farmacevta z nazivom magistra oz. magister farmacije. Njegova ključna odlika je izrazita interdisciplinarnost, ki temelji na

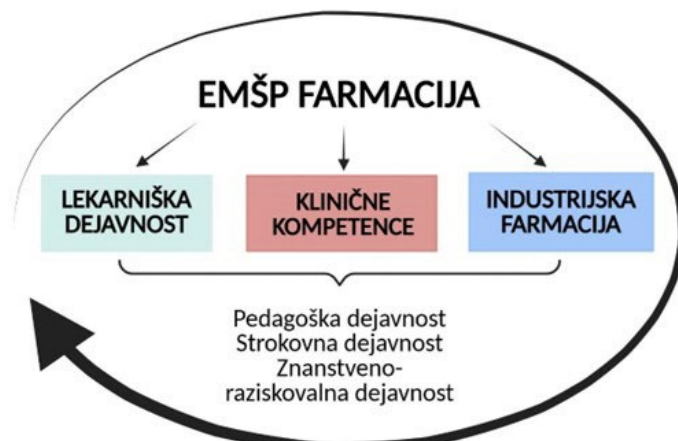
sodelovanju več fakultet. V oblikovanje in izvedbo programa so vključeni predavatelji Medicinske fakultete, Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo, Fakultete za naravoslovje in matematiko ter Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru. Vrhunsko kadrovske zasedbo dopolnjujejo ugledni profesorji iz tujine, med drugim iz Gradca, Innsbrucka, Zagreba in Sarajeva. Tesna povezava med različnimi področji naravoslovja in medicine študentom omogoča široko osnovo znanj, ki jo bodo nadgrajevali s praktičnimi izkušnjami. Pri zasnovi programa smo se oprli na ključne poudarke, prikazane na Sliki 2.

Program je zasnovan na treh ključnih stebrih kompetenc farmacevta, ki se odražajo v vseh oblikah delovanja: pedagoškem, znanstveno-raziskovalnem in strokovnem (Slika 3). Posebnost programa je okrepljen poudarek na pridobivanju kliničnih kompetenc. Neposredna bližina Univerzitetnega kliničnega centra Maribor ponuja edinstveno priložnost za zgodnje vključevanje študentov v klinično okolje, kar predstavlja pomembno dodano vrednost pri pridobivanju praktičnih izkušenj. Že med študijem bodo bodoči farmacevti lahko sodelovali pri delu v bolnišnicah in se urili v interdisciplinarnih timih, kjer farmacevt skupaj z zdravnikom in drugimi strokovnjaki oblikuje optimalno zdravljenje za bolnika. Prav ta neposreden stik s prakso bo diplomantom omogočil pridobitev kompetenc, ki so zelo iskane v slovenskem in širšem evropskem prostoru. Pomembna prednost programa je tesno sodelovanje z industrijo. S podjetjem Lek d.d. smo podpisali krovni pogodbi o

izobraževalnem in raziskovalnem sodelovanju, s čimer smo postavili trdne temelje za nadaljnji razvoj skupnih projektov. Takšno povezovanje bo študentom omogočilo neposreden dostop do industrijskega okolja, raziskovalnih laboratorijev in vpogled v sodobne proizvodne procese. Obenem želimo v sodelovanju z vrhunskimi strokovnjaki iz prakse stalno posodabljanje študij v skladu z najnovejšimi usmeritvami na področju farmacije in zdravstva. Pogodbe o sodelovanju imamo sklenjene tudi z drugimi industrijskimi partnerji, med drugim z mariborskim farmacevtskim podjetjem Marifarm d.o.o. Zadnji, a vsekakor prav tako ključen steber, je praktično usposabljanje za poklic farmacevta v lekarniškem okolju. Podpisanih imamo več pogodb z javnimi zavodi lekarn, kar bo bodočim študentom omogočilo izvajanje praktičnega usposabljanja v lekarnah - tako v domačem okolju, kot v širši regiji. Vključevanje sodelavcev iz javnih zavodov lekarn v poučevanje ter njihov vpis na doktorski študij predstavlja pomemben korak v smeri naslavljanja izzivov, ki jih nedvomno ima tudi to področje delovanja farmacije. Študij vključuje obsežno praktično usposabljanje čez celotno vertikalno, od vaj v laboratorijih in kliniki do šestmesečne prakse v lekarnah ter možnosti praks v industrijskem okolju. Za razliko od študija splošne in dentalne medicine, študente v zadnjem semestru čaka tudi priprava magistrske naloge, ki je lahko izvedena v sodelovanju z vsemi partnerji s področja farmacije.

Slika 2: Temelji EMŠP Farmacija

Slika 3: Pokrivanje različnih področij EMŠP Farmacija

Pomen za regijo in prihodnost

Slovenija se že več let sooča s pomanjkanjem farmacevtov v vseh ključnih panogah tega področja. Podatki Eurostata kažejo, da smo po številu farmacevtov na prebivalca že dolgo na repu držav Evropske unije, in to kljub povečanemu vpisu na študij farmacije na Univerzi v Ljubljani. Ob tem je farmacija eno najhitreje rastočih področij v Sloveniji, saj se potrebe po zaposlitvah vsako leto povečujejo za 5 do 10 %. Ta trend bo še izrazitejši ob novih vlaganjih velikih farmacevtskih podjetij v državi.

S študijem farmacije v Mariboru sejemo seme prihodnosti, ki bo obrodilo nove generacije strokovnjakov za zdravje in dobrobit ljudi

Čeprav so potrebe po farmacevtih očitne, pa okoliščine slovenskega prostora krojijo možnosti bodočih študentov. Omejena vpisna mesta kot posledica kadrovskih in prostorskih omejitev, ter visoki stroški bivanja zunaj domačega okolja, mnogim mladim, zlasti iz vzhodnega dela države, otežujejo uresničitev sanj o študiju za ta prestižni poklic. Novi program v Mariboru bo pomembno zapolnil to vrzel, hkrati pa regijo okrepil z novim središčem farmacevtskega znanja. Pri tem se nadajamo tesnega sodelovanja z vsemi deležniki v zdravstvu

ter komplementarnega povezovanja s Fakulteto za farmacijo Univerze v Ljubljani, kar bo ključno za trajen in uravnotežen razvoj stroke.

Študij bo potekal v sodobnih prostorih Medicinske fakultete, v neposredni bližini UKC Maribor ter v sodelovanju z javnimi lekarnami in industrijskimi partnerji iz regije in širše. Takšna povezanost z vsemi ključnimi stebri bo študentom omogočila zgodnje pridobivanje kompetenc skozi sodelovanje z zdravniki, strokovnjaki iz lekarn ter preko neposrednega stika z vrhunskimi kadri iz industrije. Diplomanti bodo tako usposobljeni za širok spekter nalog, od lekarniške in klinične farmacije do dela v farmacevtski industriji in raziskovalnih institucijah. Obvladovali bodo sodobne farmacevtske tehnologije, področja kakovosti in stabilnosti zdravil, razvijali kritično mišljenje, komunikacijske veščine in etično držo. Njihova posebna prednost bo zgodnja vključitev v praktična okolja, kar jim bo odprlo vrata tako v slovenski kot tudi v evropski delovni prostor.

Za Univerzo v Mariboru, za vzhodno kohezijsko regijo in širše okolje novi študijski program pomeni izjemno pridobitev. Gre za zadnji elitni študijski program, ki v tem delu države še ni bil vzpostavljen. Kot tak bo prispeval k zadrževanju mladih v regiji, okrepil sodelovanje z industrijo in raziskovalnimi ustanovami ter pospešil razvoj

biomedicinskih znanosti na splošno. V zdravstvu bo prinesel profil farmacevta, tesno povezanega s klinično prakso in neposredno vključenega v izboljšanje kakovosti obravnave bolnikov. Dodatno razsežnost prinaša načrtovana izgradnja novih stavb Medicinske fakultete, ki bodo omogočile še nadaljnji razvoj področja. Čeprav novi študij neposredno v njih ne bo umeščen, so stavbe zasnovane z upoštevanjem ključnih trendov farmacije, kar bo pomembno prispevalo k nadaljnjemu razvoju kompetenc na tem področju. Dolgoročna vizija je povečanje vpisa iz sedanjih 30 na do 70 mest letno, kar bo še povečalo dostopnost študija in pripomoglo k reševanju kadrovskega primanjkljaja v zdravstvu.

Z vpisom prve generacije študentov farmacije v Mariboru se uresničuje dolgoletna vizija, ki presega zgolj uvedbo novega programa. Gre za strateško odločitev, ki bo pomembno zaznamovala razvoj stroke in zdravstva v Sloveniji. Diplomanti bodo opremljeni z znanji in spretnostmi, ki bodo sooblikovali prihodnost – od varnejše in učinkovitejše rabe zdravil do inovacij v farmacevtski industriji. Kot pravi geslo Medicinske fakultete: Kar sejemo, žanjemo, kar dajemo, prejemamo. Z novim študijem farmacije v Mariboru sejemo seme prihodnosti, ki bo obrodilo nove generacije strokovnjakov za zdravje in dobrobit ljudi.

Emeritus prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med., v. svet., prvi dekan - zaslužni prvi dekan Medicinske fakultete ter ključni vizionar, ki je začrtal pot študiju farmacije v Mariboru.

Prof. dr. Iztok Takač, dr. med., v. svet. - dekan, ki je poskrbel, da je Medicinska fakulteta dosegla zgodovinski mejnik z akreditacijo programa farmacije.

Prof. dr. Uroš Maver, mag. farm. - predsednik strokovne komisije za pripravo in gonilna sila razvoja programa farmacije na Univerzi v Mariboru, prodekan za farmacijo.

Iizr. prof. dr. Tina Maver, mag. farm. - članica organizacijskega odbora za pripravo programa in vodja študijskega programa farmacije na Medicinski fakulteti.

Še tesnejše sodelovanje na področjih izobraževanja, raziskovanja in razvoja kadrov

Faris Mujezinović, Igor Švab, Iztok Takač

Foto: MF

Obisk delegacije Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru

Na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru je potekal sestanek z delegacijo Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani. Vodstvi obeh fakultet sta se dogovorili za še tesnejše sodelovanje na področjih izobraževanja, raziskovanja in razvoja kadrov. Sestanek je zaznamovala tudi skupna želja po pripravi izjave o sodelovanju, ki predvideva usklajevanje študijskih vsebin, izmenjavo pedagoškega kadra in skupne pristope k habilitacijam.

Predstavitev načrtov in izzivov obeh fakultet

Vodstvo mariborske medicinske fakultete je predstavilo načrt širjenja študijskih programov splošne in dentalne medicine ter farmacije. Pri tem so izpostavili največjo težavo - pomanjkanje prostora in kadra za klinični pouk v višjih letnikih.

Predstavniki ljubljanske fakultete so poročali o gradnji novih kampusov (Vrazov trg in Zaloška), ki potekata skladno s časovnico, ter o načrtovanem povečanju vpisa za 40 mest. Posebej so poudarili vključitev Kliničnega centra in Onkološkega inštituta kot pridruženih članov UL, kar

odpira dodatne možnosti za sodelovanje v pouku. Ob tem so predstavili še ustanovitev Kampusa Celje, kjer bo že v študijskem letu 2025/26 dvanajst študentov 6. letnika nadaljevalo študij.

Sodelovanje na področju splošne medicine

Na UM MF študij poteka nemoteno že dve desetletji, ozko grlo pa ostaja klinični pouk in pomanjkanje habilitiranih učiteljev. Zato je bila izpostavljena želja po poenotenju habilitacijskih pogojev med obema fakultetama, saj že obstajajo skupni učbeniki in usklajena izpitna vprašanja.

Pomembno je sistematično spremljanje karijerne poti diplomantov

Razpravljali so tudi o uvedbi dodatnih mehanizmov za izbor kandidatov, ki niso primerni za študij medicine oziroma dentalne medicine. Kot primer dobre prakse so navedli psihološke teste, podobne tistim, ki jih uporabljajo v Zagrebu, med drugim tudi Jeffersonove teste, ki so prevedeni v več kot 60 jezikov. Pomembna tema je bila tudi sistematično spremljanje karijerne poti diplomantov. Predlagano je, da študenti ob diplomi podpišejo soglasje za spremljanje njihovega profesionalnega razvoja, kar bi omogočilo oblikovanje aktivne alumni skupnosti. Za to bi bila potrebna enotna digitalna platforma in odgovorna oseba za koordinacijo.

Obisk delegacije Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru. Z leve proti desni: red. prof. dr. Radovan Hojs, dr. med., red. prof. dr. Faris Mujezinović, dr. med., mag. Anja Milenković Kramer, red. prof. dr. Pavel Skok, dr. med., red. prof. dr. Igor Švab, dr. med., red. prof. dr. Miroslav Petrovec, dr. med., red. prof. dr. Ksenija Geršak, dr. med., Ana Seta Pucihar, prof., dr. Jože Pižem, dr. med., red. prof. dr. Iztok Takač, dr. med.

Dentalna medicina

V Mariboru se 4. letnik dentalne medicine trenutno izvaja s pomočjo profesorjev z Reke, saj fakulteta nima lastne stomatološke klinike. V prostorih fakultete je na voljo 18 zobozdravstvenih stolov, a klinični pouk še ni finančno rešen. UM MF je zato predlagala sodelovanje z UL MF pri izvedbi kliničnih delavnic.

Mednarodna dejavnost

Obe fakulteti se aktivno vključujeta v mednarodne povezave. UL MF redno sodeluje s Harvard Medical School, kamor vsako leto pošlje 12 učiteljev na izobraževanje s področja medicinske edukacije. Povezani so tudi z University of Houston, kjer prof. Gregorič sprejema študente iz UL MF, ter z Imperial College London. V kratkem bodo podpisali sporazum o sodelovanju tudi z University of Mostar.

UM MF je predstavila uravnotežen pretok vhodnih in izhodnih študentov ter izpostavila pomen Erasmus partnerstev. Posebej so razpravljali o formalnem priznanju alumnov, ki v tujini sodelujejo s slovenskimi študenti.

Novi program farmacije

UM MF je predstavila nov študijski program farmacije, za katerega je razpisanih 30 mest. Povečana potreba po farmacevtskem kadru v Sloveniji je posledica novih investicij, med drugim podjetja Lek. Program vključuje več kliničnih predmetov in poudarja pomen klinične farmakologije, kjer v slovenskem prostoru še vedno obstaja primanjkljaj.

Podiplomski študij in habilitacije

Obe fakulteti se soočata s pomanjkanjem kritične mase učiteljev na podiplomski ravni, kar zmanjšuje izbiro mentorjev in

ogroža razvoj nekaterih področij. Zato je bil dan predlog za oblikovanje enotnih meril za habilitacijo na državni ravni, ki bi dolgoročno omogočila vzdrževanje visokih standardov in razvoj raziskovalne dejavnosti.

Sklepi

Fakulteti sta se dogovorili, da UM MF pripravi dopis z informacijami za sodelovanje UL MF pri organizaciji kliničnih delavnic dentalne medicine ter predlog besedila za poenotenje habilitacijskih kriterijev.

Obe instituciji poudarjata, da bo sodelovanje potekalo postopno, v dialogu in ob spoštovanju avtonomije vsake fakultete, s ciljem zagotoviti še višjo kakovost medicinskega izobraževanja v Sloveniji.

Hvala za potrpežljivost, znanje in za vse nasvete

Foto: Osebni arhiv, Foto Tatjana

Nagovor diplomantke Sare Klemenčič ob podelitvi diplom diplomantom Medicinske fakultete Univerze v Mariboru

Spoštovani dekan, profesorji, asistenti, ostali zaposleni, družine, prijatelji, drage kolegice in kolegi!

Ko sem prvič prestopila prag medicinske fakultete, sem imela občutek, da vstopam v zakladnico znanja, kjer bom vsak dan razumela in vedela več. Da se bom s svetlobno hitrostjo približevala znanju, ki ga imajo tisti, ki jih že od malega občudujemo v belih haljah. Hitro sem ugotovila, da bom najprej morala preživeti anatomijo.

Poseben pečat so našemu študiju dali

koronski časi, ko smo predavalnice na fakulteti zamenjali z dnevnimi sobami in spalnicami. Predavanja in seminarje smo spremljali v pižamah, med pavzami pa smo pilili tehnike priprave špagetov carbonara. Na predstavitev seminarjev so nehote sodelovali tudi naši hišni ljubljenci, internetna povezava pa se je sesula ravno takrat, ko si vneto razlagal o ciklusu citronske kisline pri celičnem dihanju. A tudi to smo preživeli.

Danes, po letih učenja, zgodnjih jutranjih predavanj in še zgodnejših obiskov avtomata za kavo, lahko rečem, da nam je uspelo. Postali smo zdravniki.

Ob tem se iz srca zahvaljujemo našim najbližjim - družinam, partnerjem,

prijateljem - za vso podporo, razumevanje in predvsem za to, da ste nas prenašali v obdobjih, ko smo znali govoriti le še v jeziku medicinske latovščine. Hvala, da ste poslušali naše pritoževanje pred kolokviji in izpiti, nas tolažili in nam prinašali robčke v trenutkih, ko so prevladali živčki, ter se z nami veselili ob opravljenih obveznostih. Iskrena hvala gre tudi vsem zaposlenim na fakulteti, ki so nas spremljali na tej poti. Hvala profesorjem, mentorjem in asistentom, ki so nas učili, vodili skozi vaje, nam predajali znanje, spodbujali kritično razmišljanje in odgovarjali na naša vprašanja. Hvala vam za potrpežljivost, znanje in za vse nasvete, da moramo biti najprej ljudje, šele nato zdravniki. Hkrati se zahvaljujemo tudi vsem ostalim, ki ste v ozadju skrbeli, da je vse teklo kot po maslu. Vaše delo je bilo pogosto nevidno, a ključno - brez vas ta študij preprosto ne bi bil izvedljiv. Hvala vam za vso pomoč in podporo.

Nenazadnje bi se rada zahvalila svojim sošolcem. Študij medicine ni bil le nabiranje znanja in opravljanje izpitov. Bil je tudi preizkus vztrajnosti, potrpežljivosti in medsebojne podpore. Skupaj smo

premagovali izzive, si nesebično pomagali, se spodbujali in se iskreno veselili uspehov drug drugega. Ob tem so nastala prijateljstva, ki nimajo roka trajanja, ampak nas bodo spremljala tudi naprej, v prihodnjih službah, dežurstvih ... in tudi na kakšnem dopustu brez medicinskih knjig. Dragi kolegi, stopamo v poklic, ki je vse prej kot preprost. Sploh danes, ko se zdravstvo pogosto znajde pod drobnogledom javnosti, ko se soočamo s pomanjkanjem časa, kadra, sredstev, pa tudi s splošnim slabšim zaupanjem v stroko. A kljub temu ostaja bistvo našega dela nespremenjeno: človek pred nami, ki mu lahko pomagamo. In občutek, ko ti nekdo iskreno, iz srca reče Hvala, ko vidiš, da si s svojim znanjem in človečnostjo nekemu zares olajšal stisko - ta občutek ostaja najlepša potrditev, zakaj smo se za ta poklic odločili.

V času, ko tehnologija skokovito napreduje in ko umetna inteligenca dobiva vedno večjo vlogo, ne smemo pozabiti na dejstvo, da bolnik ni samo nek objekt v diagnostičnem kolesju. Je oseba z zgodbo, strahovi in upanjem. Ljudje bodo velikokrat v nas iskali oporo. Včasih jih ne bomo mogli ozdraviti, vedno pa jim lahko pomagamo -

s spoštovanjem, sočutjem in iskreno željo razumeti človeka pred sabo.

Ob vsem tem pa je pomembno, da tudi mi ostanemo ljudje. Verjamem, da bomo svoje poslanstvo najbolje opravljali, če le ne bomo pozabili nase - na odnose, družino, hobije, prosti čas. Če hočemo poskrbeti za druge, moramo v prvi vrsti poskrbeti zase. Vzemimo si čas za sprehod, za dobro knjigo ali le za kavo, ki ni iz avtomata v pritličju bolnišnice.

Verjamem, da danes marsikdo od nas že natančno ve, katero pot bo ubral v medicini. A hkrati ni nič narobe, če tega še ne vemo. Pomembno je, da si vzamemo čas, da raziskujemo, opazujemo in poslušamo predvsem sebe. Da ne izbiramo glede na pričakovanja drugih, ampak glede na to, kje se mi počutimo udobno in kaj bomo z veseljem opravljali celo življenje. Za konec bi se še enkrat najlepše zahvalila vsem, ki ste kakorkoli prispevali k našemu uspehu, in še enkrat iskrene čestitke vsem nam! Srečno na poti, ki naj bo ne le uspešna, ampak tudi polna smisla, topline in človečnosti.

Doktoranti Medicinske fakultete Univerze v Mariboru

Razvoj novih metod izdelave in karakterizacije mikrožilja v in vitro modelih

asist. dr. Jernej Vajda, dr. med.

mentor: red. prof. dr. Uroš Maver, mag. farm.,

somentor: doc. dr. Boštjan Vihar, dipl. biol.

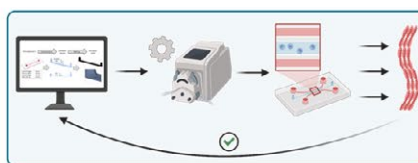
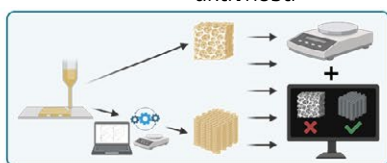
Doktorska disertacija obravnava optimizacijo postopkov, materialov in analiznih metod v tkivnem inženirstvu mikrožilja z multidisciplinarnim pristopom, ki poleg uveljavljenih bioloških in kemijskih metod vključuje tudi računalniške simulacije, mehanske teste in nanotomografijo. V okviru raziskovalnega dela smo optimizirali linearnost ekstruzije mehanskih ekstruzijskih 3D tiskalnikov, s čimer smo dosegli boljše in bolj ponovljive rezultate 3D (bio)tiska vzorcev. Pri natisnjenih vzorcih smo primerjali uporabo CaCl_2 in SrCl_2 kot ionskih zamreževalcev,

pri čemer se je izkazalo, da je uporaba SrCl_2 ob primerljivi celični metabolni aktivnosti izboljšala mehanske lastnosti materialov, kombinacija Sr^{2+} in Ca^{2+} pa bi lahko omogočala dodatno prilagoditev mehanskih lastnosti materialov. Uporaba Sr^{2+} hkrati zmanjša tudi vpliv kalcijevih ionov na signalizacijo celic, kar je ključno za simuliranje biološkega okolja.

Na drugi strani smo s simulacijami računalniške dinamike tekočin določili mejne pogoje za razvoj peristaltične črpalke, s katero smo eksperimentalno ovrednotili vpliv strižnih napetosti na endotelijske celice in validirali simulirane rezultate. Ločeno smo na endotelijskih celicah iz različnih virov in na podpornih celicah - kožnih fibroblastih - preiskovali lastnosti materialov in njihov vpliv na viabilnost, ohranitev celičnega fenotipa in funkcionalnosti ter celokupno metabolno aktivnost.

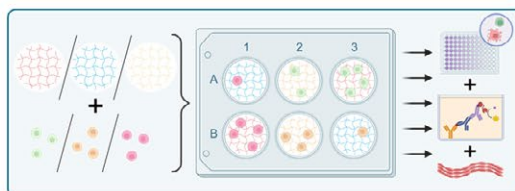
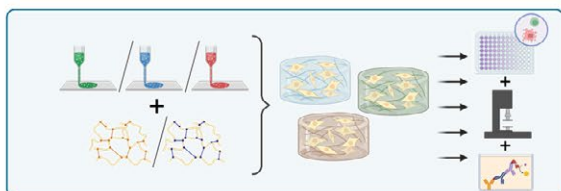
Rezultati študij potrjujejo, da je z natančno optimizacijo procesov in materialov mogoče izboljšati funkcionalnost tkivnih in vitro modelov, kar odpira nove možnosti za napredek v tkivnem inženirstvu in regenerativni medicini.

TEHNIČNI SKLOP

MATERIALNI SKLOP

CELIČNI SKLOP

Doktoranti Medicinske fakultete Univerze v Mariboru

Vpliv uvedbe empagliflozina ali semaglutida na delovanje endotelija in podajnost arterij ter druge klinične parametre in laboratorijske označevalce pri osebah s sladkorno boleznijo TIPA 1

dr. Maja Navodnik Preložnik, dr. med., spec. int. med.
mentor: prof. dr. Andrej Janež, dr. med., sommentor:
prof. dr. Andraž Stožer, dr. med.

Namen raziskave je bilo ugotavljanje in primerjava različnih vplivov dveh skupin zdravil (zaviralci SGLT 2 in GLP 1 agonisti) z ugodnimi kardiovaskularnimi izidi v odmevnih raziskavah srčnožilnega tveganja na funkcijo endotelija, ki velja za najzgodnejšega pokazatelja sprememb v procesu ateroskleroze. Izvedena je bila pri osebah s sladkorno boleznijo tip 1 (SB1) brez pridruženih srčnožilnih in ledvičnih zapletov, pri katerih omenjeni skupini nimata indikacije za zdravljenje, predstavljajo pa ogroženo populacijo.

Na podlagi opravljene raziskave smo zaključili, da empagliflozin in semaglutid enakovredno izboljšata delovanje endotelija pri SB1 na različnih nivojih žilne mreže, pri tem je izrazit vazoaktivni odziv pri makrocirkulaciji (merjenje z reaktivno hiperemijo inducirane dilatacije brahialne arterije – FMD(angl. flow mediated dilation) in neznačilen pri mikrocirkulaciji, ki smo jo ocenjevali s postishemičnimi spremembami v tkivnem pretoku podlahti – FBF(angl. forearm blood flow). Dokazali smo, da ta vpliv ni le posledica vpliva na znižanje metabolnih dejavnikov tveganja in da izboljšanje funkcije endotelija in protektivna vazodilatacija nista odraz z zdravili povzročene zmanjšane glukovariabilnosti, temveč gre za ugodne pleiotropne učinke zdravil samih, ki smo jih potrdili tudi pri dobro vodenih osebah s SB1, ki jim uporaba najnaprednejših tehnologij zagotavlja stabilne glikemije v zelenem območju. Ugodni učinki so bili

tudi na procese žilne obnove z aktivacijo in porastom reparativnih endotelialskih progenitornih celic pri obeh zdravilih, medtem ko je bil učinek na znižanje mediatorjev vnetja prisoten le pri semaglutidu.

($p = 0.745$). During the evaluation of FBF, there were statistically insignificant improvements in both therapeutic groups compared to controls (E group 1.39-fold, $p = 0.074$ and S group 1.22-fold, $p = 0.701$). In arterial stiffness parameters, improvements were seen only in the semaglutide group, with a decline in peripheral resistance by 5.1% ($p = 0.046$). We can conclude that, for arterial stiffness, semaglutide seems better, but both drugs positively impact endothelial function and, thus, could also have a protective role in T1DM.

Keywords: endothelial function; empagliflozin; semaglutide; type 1 diabetes mellitus; flow-mediated dilation; forearm blood flow; arterial stiffness

1 / 18

Article

The Effect of Additional Treatment with Empagliflozin or Semaglutide on Endothelial Function and Arterial Stiffness in Subjects with Type 1 Diabetes Mellitus—ENDIS Study

Maja Preložnik Navodnik^{1,*}, Andrej Janež² and Ivan Žuran^{1,*}

- ¹ Department of Angiology, Endocrinology and Rheumatology, General Hospital Celje, Oblikova ul. 5, 3000 Celje, Slovenia
² Department of Endocrinology, Diabetes and Metabolic Diseases, University Medical Centre Ljubljana, Zaloška Cesta 7, 1000 Ljubljana, Slovenia; andrej.janez@ukclj.si
* Correspondence: maja.navodnik-preloznik@sb-celje.si (M.P.N.); ivan.zuran@sb-celje.si (I.Z.)

Abstract: We investigated the effect of additional treatment with newer antidiabetic drugs on endothelium function and arterial stiffness in subjects with type 1 diabetes mellitus (T1DM) without cardiovascular diseases. A total of 89 participants, all users of CGMS (continuous monitoring glucose system), were randomized into three comparable groups, receiving empagliflozin (E; $n = 30$), receiving semaglutide (S; $n = 30$), and a control group (C; $n = 29$). At baseline and 12 weeks post treatment, we measured FMD (brachial artery flow-mediated dilation) and FBF (forearm blood flow as reactive hyperemia assessed with strain gauge plethysmography) as parameters of endothelial function, as well as pulse wave velocity (PWV) and peripheral resistance as parameters of arterial stiffness. Improvement in FMD was significant in both intervention groups compared to controls (E group 2.6-fold, $p = 0.000$ and S group 1.9-fold, $p = 0.000$), with no changes between those two groups

Citation: Navodnik, M.P.; Janež, A.; Žuran, I. The Effect of Additional Treatment with Empagliflozin or Semaglutide on Endothelial Function and Arterial Stiffness in Subjects with Type 1 Diabetes Mellitus—ENDIS Study. *Pharmaceutics* **2023**, *15*, 1945. <https://doi.org/10.3390/pharmaceutics15071945>

Academic Editor: Crysipin R. Dass

Received: 7 June 2023

Revised: 5 July 2023

Accepted: 10 July 2023

Published: 14 July 2023

Copyright: © 2023 by the authors. Licensee MDPI, Basel, Switzerland. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

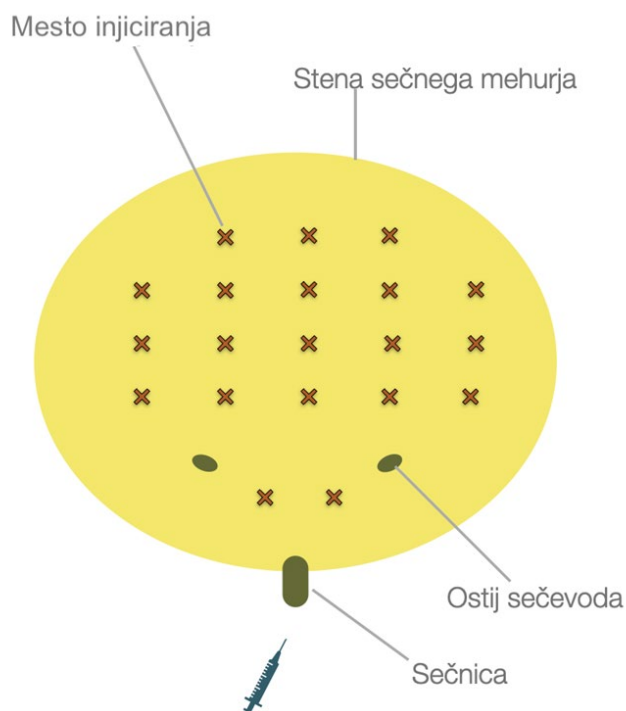
Doktoranti Medicinske fakultete Univerze v Mariboru

Primerjava abobotulintoksina A in incobotulintoksina A pri zdravljenju prekomerno aktivnega sečnega mehurja in vloga živčnega rastnega faktorja kot napovednega dejavnika uspešnosti zdravljenja

dr. Niko Kavčič, dr. med., specialist urologije, FEBU
mentor: prof. dr. Igor But, dr. med., v. svet., spec. gin. in porodništva

Namen disertacije je bil preučiti učinkovitost in varnost zdravljenja z injekcijami abobotulintoksina A in incobotulintoksina A pri bolnicah s prekomerno aktivnim sečnim mehurjem in

urgentno urinsko inkontinenco ter določiti učinek lokalnega anestetika na jakost bolečine med posegom ter vlogo živčnega rastnega faktorja v urinu. Bolnice smo randomizirali v skupino, ki je prejela 300 enot abobotulintoksina A, oziroma v skupino, ki je prejela 100 enot incobotulintoksina A, ter v skupino, ki je prejela lokalni anestetik oziroma placebo. Spremljali smo jakost bolečine med posegom, število epizod urinske inkontinence, frekvenco uriniranja, nokturijo, rezultate vprašalnikov Urogenital Distress Inventory (UDI-6), Incontinence Impact Questionnaire (IIQ-7) in

Lokacija injiciranja BoNT-A v sečni mehur

Incontinence Quality of Life Questionnaire (I-QOL), beležili zaplete ter izmerili koncentracijo živčnega rastnega faktorja v urinu.

Analizirali smo 54 bolnic s povprečno starostjo 66 ± 13 let (SD). Pri skupnih rezultatih vprašalnikov, zadovoljstvu z zdravljenjem, izraženosti simptomov in jakosti bolečine nismo ugotovili statistično značilnih razlik med skupinami. Pri petih bolnicah je po posegu prišlo do retence urina. Pogostost okužb sečil se med skupinami ni statistično značilno razlikovala. Vrednosti koncentracije živčnega rastnega faktorja v urinu večinoma niso bile merljive. Rezultati zdravljenja z injiciranjem abobotulintoksina A oziroma incobotulintoksina A se glede učinkovitosti, zadovoljstva in pogostosti zapletov med skupinama niso statistično značilno razlikovali. Lokalni anestetik pred posegom ni vplival na jakost bolečine.

Izjemna 13. Mednarodna znanstvena konferenca

Aleksandra Lovrenčič, Špela Krštinc
Foto: UM FZV

Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede (UM FZV), je junija 2025 gostila že 13. Mednarodno znanstveno konferenco z naslovom **Raziskovanje in izobraževanje v zdravstveni negi**.

Dogodek je predstavljal pomembno stičišče znanja, raziskovalnih dokazov, izobraževalnih pristopov in inovativnih praks na področju zdravstvene nege v slovenskem in mednarodnem prostoru.

Konferenca je namenjena predstavitvi napredka na področju raziskovanja in izobraževanja ter krepitvi povezovanja visokošolskih učiteljev, sodelavcev in študentov. Udeleženci so imeli priložnost izmenjati izkušnje, dobre prakse ter inovativne ideje, ki prispevajo k razvoju sodobne in kakovostne zdravstvene obravnave. Posebna dodana vrednost srečanja je mednarodno sodelovanje, ki je omogočalo oblikovanje skupnih raziskovalnih projektov ter krepitev vezi med akademskim okoljem in zdravstveno prakso. Na konferenci je bilo predstavljenih 50 prispevkov, ki so izhajali iz aktualnih znanstvenoraziskovalnih projektov in so se nanašali na zagotavljanje učinkovite, varne, humane ter na pacienta in družino usmerjene zdravstvene obravnave. V središču razprav so bila kompleksna področja zdravstvene nege in zdravstva, na katerih medicinske sestre potrebujejo na znanstvenih dokazih utemeljeno znanje za svoj profesionalni razvoj. Cilj konference je prispevati k celostni obravnavi pacientov ter

k uvajanju inovativnih pristopov v prakso in izobraževanje.

Med osrednjimi predavanji so nastopili priznani profesorji in raziskovalci, ki so delili svoja bogata znanstvena spoznanja. **Prof. dr. Brendan McCormack** je predstavil temo človečnosti v oskrbi, usmerjeni na posameznika, **prof. dr. Beth Virnig** in **izr. prof. dr. Max Topaz** pa sta govorila o vplivu umetne inteligence na klinično presojo in prakso. **Dr. Vivian Hui** je predstavila razvoj NurseBota kot podporo kliničnim veščinam, **prof. dr. Jacqueline Bloomfield** je izpostavila pomen medpoklicnega sodelovanja v izobraževanju, **prof. dr. Jacqueline Whelan** pa je spregovorila o duhovni dimenziji kot temelju inovativne zdravstvene prakse. Poleg tega so domači strokovnjaki obravnavali teme, kot so varnost pacientov pri triaži, stresorji pri reanimaciji, presejalna orodja za podhranjenost otrok ter vpliv mobilnega učenja pri usposabljanju oživljanja. Konferenco je bogatila široka mreža mednarodnih partnerjev. Sodelovale so ugledne institucije, med njimi **University of Sidney, University of Florida, Columbia**

University, Trinity College Dublin, The Hong Kong Polytechnic University, University of Pecs, University of South Bohemia, Charles University, Nursing School of Lisbon, University of Minho, University of Rijeka, Karl Landsteiner University of Health Sciences, Carinthia University of Applied Sciences, Ankara University in številne druge. Dogodek je združil tudi domače institucije, kot so **Univerzitetni klinični center Maribor, Univerza na Primorskem, Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Nacionalni inštitut za biologijo** ter številne zdravstvene ustanove iz različnih slovenskih regij.

Udeleženci so imeli priložnost prisluhniti številnim strokovnjakom, razpravljati o izzivih sodobne zdravstvene nege ter iskati odgovore na vprašanja, ki jih prinašajo hitre družbene, tehnološke in demografske spremembe. Mednarodni značaj dogodka je hkrati okrepil ugled Univerze v Mariboru v globalnem akademskem prostoru in prispeval k dvigu kakovosti zdravstvene nege v Sloveniji in širše.

Uspešno izvedena poletna šola

Prof. dr. Sonja Šostar Turk, doc. dr. Urška Rozman, dr. Miha Lavrič, Špela Krštinc
Foto: UM FZV

Na Univerzi v Mariboru, Fakulteti za zdravstvene vede (UM FZV), smo v sodelovanju s Carinthia University of Applied Sciences (CUAS), Beljak, Avstrija, med 4. in 12. septembrom 2025 uspešno izvedli poletno šolo z naslovom Vpliv okolja na zdravje ljudi.

V sklopu kombiniranega intenzivnega programa v okviru programa Erasmus+ je sodelovalo 24 študentov iz osmih evropskih držav: **Avstrije, Češke, Grčije, Poljske, Portugalske, Slovaške, Srbije in Slovenije.**

KIP se je začel z dvema spletnima delavnicama 4. in 5. septembra, na katerih so študenti pridobivali uvodno znanje in se pripravljali na intenzivno delo v fizičnem okolju. Uvodna predavanja, ki so jih izvedli **prof. dr. Sonja Šostar Turk, Luka Matavž, Špela Žohar, doc. dr. Urška Rozman, dr. Miha Lavrič, dr. Vid Švara, Johanna Marion Schulz in Ilja Svetnik,** so obravnavala ključne teme, kot so kemijski onesnaževalci v okolju, onesnažen

zrak, okoljski kazalniki, biološki dejavniki tveganja v okolju in spremljanje ter spremembe biotske raznovrstnosti, s čimer so študenti pridobili osnovno razumevanje aktualnih problemov.

Od 8. do 12. septembra je program potekal v fizični obliki v Mariboru, kjer so študenti sodelovali v različnih predavanjih, delavnicah in terenskih obiskih. Med predavatelji so bili priznani strokovnjaki, kot so **prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj** (podnebne spremembe), **dr. Boris Kolar** (biotska raznovrstnost), **Martina Juder Kogler** (vpliv okolja na nalezljive bolezni), **Metka Žitnik** (odpadki v zdravstveni oskrbi), **dr. Urška Blaznik** (varna hrana in biomonitoring) in **dr. Miha Lavrič** (napredni biomonitoring reke Drave). Udeleženci so se naučili tudi praktičnih metod, kot so vzorčenje okoljske DNK in njena analiza v prenosnih laboratorijih pod vodstvom dr. Vida Švare (CUAS), uporaba digitalnih orodij za spremljanje biotske raznovrstnosti ter merjenje in interpretacija okoljskih kazalnikov. Poseben poudarek je bil na virtualni resničnosti, kjer so študenti

spoznavali higieno v povezavi z okoljskimi spremembami, upravljanje odpadkov in spremljanje kakovosti vode. Program je vključeval tudi terenske obiske, kot so sprehod po čarobnem gozdu na Rogli, kjer so udeleženci spoznavali gozdno terapijo in vpliv naravnega okolja na zdravje. Prav tako so obiskali Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH), kjer so se seznanili z raziskovalnimi postopki, laboratorijskimi metodami in primeri dobrih praks.

Izobraževalni del je zaokrožilo reševanje aktualnih okoljskih problemov v okviru hackathona, katerih rezultate so študenti predstavili v obliki posterjev. Poletna šola je bila zasnovana tudi kot mednarodna mrežna izkušnja, ki je krepila sodelovanje, komunikacijo in medkulturno razumevanje. Udeleženci so se udeležili družabnih aktivnosti – večernih sprehodov po Mariboru, filmskega večera, športnih aktivnosti in dobrodošlice ESN Maribor. Prav te aktivnosti so omogočile krepitev timskega duha in nepozabno socialno izkušnjo.

Kombiniran intenzivni program je udeležencem ponudil celovito izobraževalno izkušnjo, ki združuje teoretično znanje, praktične veščine, terenske izkušnje in digitalne metode. Program je prispeval k razumevanju globalnih izzivov na področju vpliva okolja na zdravje ljudi ter opolnomočil mlade raziskovalce in študente, da bodo v prihodnosti aktivno prispevali k trajnostnim rešitvam in zdravju družbe.

32 let Fakultete za zdravstvene vede Univerze v Mariboru

Špela Krštinc
Foto: UM FZV

Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede (UM FZV), v letu 2025 praznuje 32. obletnico delovanja.

V tem obdobju se je razvila v pomembno izobraževalno in raziskovalno ustanovo v Sloveniji in svetu.

UM FZV si že od samega začetka prizadeva za visoko kakovost v izobraževalnem in raziskovalnem delu, hkrati pa zvesto sledi potrebam in izzivom sodobne družbe. Študijski programi temeljijo na znanstvenih dokazih in izkušnjah, ki jih sooblikujejo ugledni profesorji in raziskovalci iz Slovenije in tujine. Tudi letošnje leto zaznamuje vrhunska znanstvenoraziskovalna dejavnost, ki potrjuje raziskovalno odličnost visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter njihovo vključevanje v mednarodno raziskovalno skupnost. 32. obletnico je fakulteta 5. junija obeležila s **svečano proslavo**, na kateri so se

zbrani s hvaležnostjo ozrli na prehojeno pot, ki jo soustvarjajo zaposleni, študenti, partnerji in sodelavci. Z nagradami in priznanji so se zahvalili njihovi predanosti, odličnim dosežkom ter pomembnemu prispevku k razvoju ustanove in ugledu Univerze v Mariboru.

Svečanosti so se udeležili rektor UM, prof. dr. Zdravko Kačič, prorektorica UM, Nomi Hrast, izr. prof. dr. Mateja Lorber, dekani in predstavniki fakultet Univerze v Mariboru, podžupanja Mestne občine Maribor Davorka Pregl, nagrajenci in njihovi bližnji. Nagrade so prejeli:

- Naziv »Častni gostujoči profesor« UM FZV je za odlične strokovne, znanstvene in pedagoške kvalitete prejel **prof. dr. Brendan McCORMACK**.
- Priznanje UM FZV za zasluge na izobraževalnem področju je prejel **doc. dr. Martin Marinšek**. Priznanje UM FZV za zasluge na

znanstvenoraziskovalnem področju je prejela **doc. dr. Zvonka Fekonja**.

- **Simona Petelinšek** je prejela priznanje UM FZV za zasluge pri opravljanju strokovnega dela.
- Zahvalno listino UM FZV za uspešno sodelovanje z UM FZV je prejel **Senecura Dom starejših občanov Maribor**.
- Priznanje UM FZV »Naj mentor v kliničnem okolju« je prejel **Bojan Kurnik**.
- **Nino Fijačko** je prejel nagrado za najboljše raziskovalce na UM FZV izmed redno zaposlenih visokošolskih učiteljev, visokošolskih sodelavcev in raziskovalcev.
- Dekanovo nagrado UM FZV je prejel **Mihec Korpič Lesjak**.
- **Maj Kraševac, Maja Draganič in Žan Tanacek** so prejeli Dekanovo priznanje UM FZV.

Najboljšim študentom na vseh študijskih programih so bile podeljene pohvale UM FZV za uspeh pri študiju v študijskem letu 2024/2025. Prejeli so jih:

- *Tjaša Rižner* na dodiplomskem študijskem programu 1. stopnje Zdravstvena nega.
- *Vesna Kohne* na podiplomskem študijskem programu 2. stopnje Zdravstvena nega, smer Zdravstvena nega.
- *Sara Kukovec* na podiplomskem študijskem programu 2. stopnje Zdravstvena nega, smer Preventivna in klinična prehrana.
- *Tjaša Božič* na podiplomskem študijskem programu 2. stopnje Zdravstvena nega, smer Javno zdravje.
- *Tanja Leva* na podiplomskem študijskem programu 2. stopnje Zdravstvena nega,

smer Integrirana obravnava starejših v napredni zdravstveni negi.

- *Lana Friš* na podiplomskem študijskem programu 2. stopnje Zdravstvena nega, smer Mentalno zdravje v napredni praksi zdravstvene nege.
- *Tiana Čeh* na podiplomskem študijskem programu 2. stopnje Zdravstvena nega, smer Mentalno zdravje v napredni praksi zdravstvene nege.
- *Miloš Đurđević* na podiplomskem študijskem programu 2. stopnje Zdravstvena nega, smer Urgentna stanja v zdravstvu.
- *Lucija Lešnik Bolnar* na podiplomskem študijskem programu 2. stopnje Zdravstvena nega, smer Integrirana obravnava kroničnih bolnikov v napredni zdravstveni negi.

- *Ana Samastur* na podiplomskem študijskem programu 2. stopnje Management v zdravstvu in socialnem varstvu.
- *Maja Gradišnik* na podiplomskem študijskem programu 3. stopnje Zdravstvena nega.

Na svečanosti so bile podeljene tudi zahvale študentom prostovoljcem, tutorjem in promotorjem za povezovanje teorije in prakse v kliničnem in praktičnem usposabljanju študentov. Obenem so se zahvalili vsem, ki s svojim znanjem, predanostjo in sodelovanjem vsak dan soustvarjajo zgodbo uspeha Fakultete za zdravstvene vede Univerze v Mariboru. Letošnja obletnica je ponovno predstavljala velik navdih za nadaljnje dosežke, inovativnost in skupno rast v prihodnjih letih.

Na UM FZV pozdravili nove študente na Uvajalnem tednu

Špela Krštinc
Foto: UM FZV

Na Univerzi v Mariboru je od 22. do 26. septembra 2025 potekal tradicionalni uvajalni teden, namenjen novim študentom, ki prvič vstopajo v svet akademskega življenja.

Dogodek je v Maribor privabil številne brucke in bruce, polne pričakovanj in radovednosti. Vsakodnevni program, zasnovan na različnih lokacijah, je ponujal bogato vsebino: od predstavitev fakultet, delavnic in predavanj do družabnih aktivnosti, ki so novincem olajšale spoznavanje študijskega okolja. Uvajalnemu tednu se je 26. septembra pridružila tudi Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede (UM FZV). Študenti so na ta dan v uvodu prisluhnili predavanju z naslovom »Varnost pri delu«, ki ga je izvedla doc. dr. Petra Klanjšek. Tema je izjemno pomembna za prihodnje delo zdravstvenih strokovnjakov, saj opozarja na odgovorno in varno ravnanje v učnih in kliničnih okoljih. Sledila je predstavitev raziskovalnega dela in mednarodnih dejavnosti študentov, ki

jo je izvedla Špela Krštinc iz Referata za mednarodno sodelovanje in raziskovalno dejavnost. Udeleženci so izvedeli več o možnostih sodelovanja v raziskovalnih projektih ter o priložnostih za študijske in strokovne izmenjave v tujini, ki so eden od ključnih poudarkov študija na UM FZV. Uvajalni dan so zaokrožile še predstavitve Študentskega sveta UM FZV in Tutorskega sistema, pri katerih so glavno vlogo prevzeli študenti višjih letnikov. S tem so brucke in bruci dobili priložnost neposredno spoznati svoje nove kolege, ki jim bodo v prihodnjih mesecih in letih stali ob strani kot svetovalci, mentorji in prijatelji.

Začetek študija prinaša številna vprašanja: kje potekajo predavanja, kako do učnega gradiva, koga prositi za pomoč v referatu ali pri profesorjih, kje se vključiti v obštudijske dejavnosti in kako najbolje izkoristiti študijska leta. Prav na ta vprašanja so udeleženci uvajalnega tedna dobili odgovore.

UM FZV je s svojim programom poudarila, da študij zdravstvene nege ni le zbiranje znanja, ampak tudi razvijanje veščin,

osebna rast in povezovanje z drugimi. Zato so ob uvajalnem dnevu še posebej izpostavili pomen medsebojnega sodelovanja, odprtosti in aktivnega vključevanja v različne fakultetne aktivnosti. Dogodek je bil namenjen ne le uradnemu začetku študija, temveč predvsem gradnji skupnosti. Bruci so imeli priložnost spoznati sošolce in profesorje, navezati prve stike ter začuti pripadnost fakulteti. Prvi vtis je bil obogaten z dejstvom, da so bili prisotni tudi študenti višjih letnikov, ki so delili svoje izkušnje in praktične nasvete, kako se spoprijeti z novimi izzivi.

Za mnoge udeležence je bil uvajalni dan na UM FZV priložnost, da se prvič srečajo s prihodnjim poklicnim poslanstvom – skrbjo za zdravje in dobrobit ljudi. S tem so simbolično stopili na pot, ki združuje znanje, odgovornost in predanost. **Dogodek je bil tako mnogo več kot zgolj formalnost – bil je prvi korak k uspešnemu študiju, povezovanju in ustvarjanju skupnosti, ki bo spremljala študente vse do njihovega zaključka študijske poti.**

Na območju UKC Maribor vozi Doktor Maister

A. K.
Foto: N. B.

S ponedeljkom, 8. 9. 2025, je v UKC Maribor začel obratovati »Doktor Maister«, ki periodično opravlja vožnje po območju Univerzitetnega kliničnega centra Maribor in do bližnjih avtobusnih postajališč.

Vozilo opravlja brezplačne prevoze od ponedeljka do petka med 7.00 in 18.00 ter ob sobotah med 8.00 in 16.00.

Z Doktor Maistrom se lahko popeljete tako, da pokličete na številko 030 700 035 in poveste, kje ste – voznik vas bo pobral in odložil. Vozilo lahko seveda tudi ustavite, ko ga srečate. Z Doktor Maistrom želimo, da bi bil obisk UKC Maribor prijaznejši, enostavnejši in predvsem dostopnejši za vse. Električno vozilo Doktor Maister starejše, gibalno ovirane, starše z majhnimi otroki in vse druge paciente in uporabnike zdravstvenih storitev brezplačno in udobno zapelje med glavnimi stavbami znotraj UKC Maribor ter do avtobusnih postajališč v bližini.

Ob predstavitvi novega načina prevoza v UKC Maribor je spregovoril direktor Javnega podjetja Marprom Ranko Šmigoc in opozoril na novo dodano vrednost Doktor Maistra v mestnem potniškem prometu. Temu je pritrdil tudi župan Mestne občine Maribor Aleksander Saša Arsenovič. Generalni direktor UKC Maribor prof. dr. Vojko Flis, dr. med., pa je povedal, da je zamisel tlela kar nekaj časa, in dodal, da je to velika pridobitev za celotno mesto in seveda paciente ter obiskovalce UKC Maribor.

BREZPLAČEN PREVOZ z vozilom Doktor Maister na območju UKC Maribor in bližnjih avtobusnih postajališč.

Način uporabe storitve:

- Vožnjo z električnim vozilom lahko **naročite s klicem** na telefonsko številko **030 700 035**; znotraj klica izberite, na katerem območju se boste peljali, voznik pa bo prišel na dogovorjeno mesto.
- Vozilo lahko tudi **ustavite, ko ga srečate**, in voznika prosite, da vas zapelje do želenega cilja.

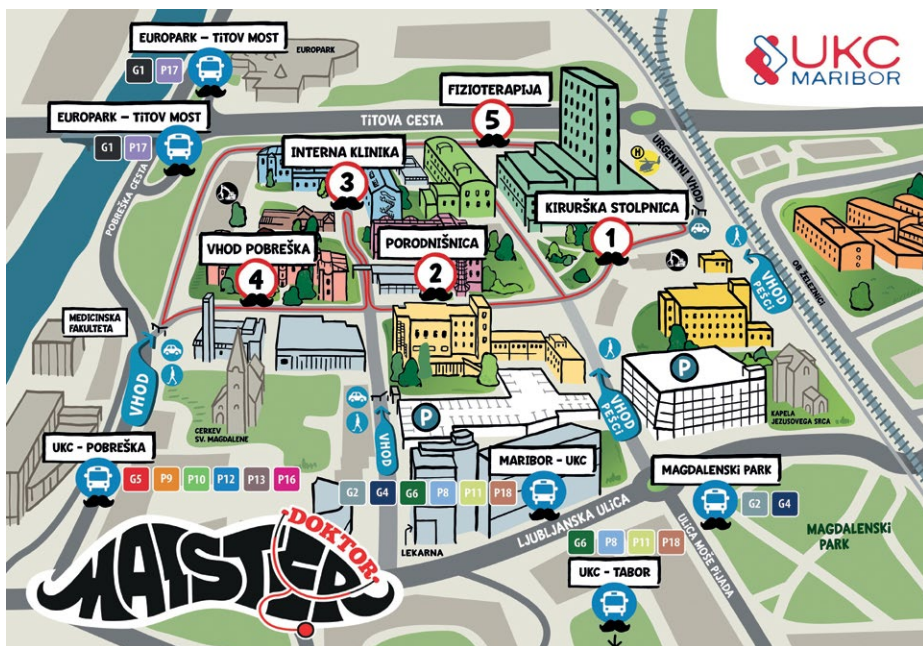
Delovni čas:

- Ponedeljek–petek: od 7. do 18. ure
- Sobota: od 8. do 16. ure
- Nedelja in praznik: **ne obratuje**

LEGENDA

- 1 KIRURŠKA STOLPNICA**
stavba Klinike za kirurgijo
- 2 PORODNIŠNICA**
stavba Oddelka za perinatologijo
- 3 INTERNA KLINIKA**
stavba Klinike za interno medicino
- 4 VHOD POBREŠKA**
lokacija vhoda s Pobreške ceste
- 5 FIZIOTERAPIJA**
Inštitut za fizikalno in rehabilitacijsko medicino

Poročilo o delu Medikohistorične sekcije SZD za leto 2024

Boža Janžekovič, univ. dipl. biol., prof. dr. Elko Borko, dr. med.,
doc. dr. Gregor Pivec, dr. med., zasl. prof. dr. Zmago Turk, dr. med.
Foto: prof. dr. Franc Janžekovič

Skupinska fotografija udeležencev strokovne ekskurzije pred gradom Hrastovec, 17. maj 2024.

Leto 2024 je bilo za Medikohistorično sekcijo Slovenskega zdravniškega društva (MHS SZD) zaznamovano z aktivnim strokovnim delom.

V poročilu o delu sekcije se zrcali bogata dejavnost, ki presega zgolj akademske okvire in se dotika širših družbenih vprašanj, kot so etika (razprava o Zakonu o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja), zgodovinski spomin na pomembne zdravstvene delavce in identiteto zdravstvene stroke.

Pisatelj Tone Partljič predava o legendi in resnici ruskega zdravnika Sergeja Kapralova v Slovenskih goricah.

Med osrednjimi aktivnostmi sekcije je bilo organiziranje strokovnih srečanj in ekskurzij ter predavanj, ki so osvetlila pomembne mejnike v razvoju slovenske medicine. Poseben poudarek je bil namenjen obeležitvi zgodovinskih osebnosti, ki so s svojim delom zaznamovale medicinsko prakso in izobraževanje v Mariboru. Izvedli smo komemorativni sestanek v spomin prim. A. Stergerja, kjer je prof. dr. Elko Borko na kratko predstavil zgodovino začetkov medicinskega študija v Mariboru.

Doc. dr. Irena Sapač je predstavila delo A. Stergerja in zgodovino Višje stomatološke šole Maribor. Prim. Sajko in prim. Sever Cimerman pa sta govorila o liku pokojnega stomatologa. Poleg tega je sekcija sodelovala s sorodnimi združenji in muzeji, kar je omogočilo interdisciplinarno povezovanje in širjenje dostopa do zgodovinskih virov. Tradicionalno odlično sodelovanje je z Zdravniškim društvom Maribor, Domovinskim društvom generala Rudolfa Maistra in Zgodovinskim društvom Fran Kovačič.

Leto 2024 je tako pokazalo, da Medikohistorična sekcija SZD ni zgolj varuh preteklosti, temveč tudi aktiven soustvarjalec prihodnosti. Njeno delo prispeva k poglobljenemu razumevanju zdravniške identitete, krepitvi etičnih standardov in ohranjanju kulturne dediščine.

Posebni poudarki

Prim. Aleksander Sterger je bil osrednja osebnost komemorativnega srečanja 29. februarja 2024. Njegov prispevek k zgodovini stomatološkega študija v Mariboru je bil predstavljen skozi več predavanj, med drugim doc. dr. Irene Sapač, ki je predstavila tudi številne njegove zapise. Prof. dr. Elko Borko, predsednik sekcije, je bil ključni pobudnik več strokovnih dogodkov in govornik na svečanosti. Njegovo 90-letnico smo obeležili s slavnostno akademijo v prostorih Muzeja novejšje zgodovine v sodelovanju z Zgodovinskim društvom Fran Kovačič. Prof. dr. Franc Janžekovič, prejemnik državnega priznanja Prometej znanosti nam je predstavil svoje raziskovalno delo, ki je vodilo do prejema odlikovanja. Po predstavitvi se je razvila živahna

debata o liku in pomenu mitološkega junaka Prometeja.

Strokovna ekskurzija v Muzej norosti (17. maj 2024) je bila izjemno bogata z vsebinami: ogled baročnega dela gradu Hrastovec, ki ga je predstavil Aleš Arih. Barbara Kotnik je vodila ogled razstave Muzeja norosti. Tone Partljič je predstavil življenjsko pot pravnika in književnika dr. Stanka Majcna ter zgodbo dr. Sergeja Kapralova in ruske motive v slovenski literaturi. Ekskurzija je bila zaključena z druženjem na Dražen Vrhu.

Strokovna srečanja

V letu 2024 je sekcija organizirala 6 strokovnih dogodkov, med njimi komemoracijo, ekskurzije, svečanosti in letni zbor članov. Dogodki so bili vsebinsko bogati z zgodovinsko, kulturno in medicinsko tematiko.

Sestanki glavnega odbora Izvedenih je bilo 5 sestankov, med njimi pomemben 18. julija 2024, kjer so bili sprejeti sklepi o podpori postavitvi spomenika Tegetthoffu, predlogu za odlikovanje Aleša Ariha in obnovi bolnice Franja.

Pisma, pobude in objave

Sekcija je naslovila pismo predsednici RS in ministrici za kulturo za obnovo bolnice Franja ter se zahvalila dr. Igorju Sapaču za pomoč pri ekskurziji.

Člani sekcije so objavili šest prispevkov v strokovnih revijah. Naslovi so razvidni v digitalnem Cobissu.

Članstvo

Sekcija šteje skupno 188 članov in z veseljem pričakujemo nove člane.

Duhovna oskrba v UKC Maribor

Spoštovani,

obveščamo vas, da je 1. avgusta 2025 opravljanje pastoralne službe v UKC Maribor prevzel župnik g. Franc Kejžar. Bolnišnični duhovnik je dosegljiv na telefonsko številko 031 847137 ali elektronski naslov franc.kejzar@rkc.si.

Katoliška cerkev ima kapelo Antona Martina Slomška v zgradbi Klinike za ORL in Oddelka za očne bolezni, in sicer v kleti 2. Dostop do kapele je iz smeri drugih oddelkov možen po podzemnem hodniku. Sveta maša je vsak dan od 19.24 do 19.54, kar pacientom omogoča vrnitev na oddelek do 20.00.

Sveta spoved je pred sveto mašo ali po njej in po dogovoru. Obisk duhovnika, ki ga lahko pokličete ob vsakem času, honorira UKC Maribor.

Verski tisk bolnikom poklanja Slovenska cerkev.

Evangelikanska cerkev ima sedež na Trubarjevi ulici 1 v Mariboru. Dosegljivi so na številki 02 250 21 60.

Srbska pravoslavna cerkev ima sedež na Tržaški cesti 13 v Mariboru. Dosegljivi so na telefonski številki 031 774 394.

Islamska skupnost v Sloveniji ima v Mariboru sedež na Zagrebški cesti 47. Dosegljivi so na telefonski številki 031 838 548.

Duhovno oskrbo v bolnišnicah nudi tudi verska skupnost Krščanska koptska pravoslavna škofija Slovenije. Kontaktna oseba je Mina Soliman.

Mobilna telefonska številka je: 051 803 363, e-naslov: s.mina3@gmail.com

Dosegljivost: 24 ur na dan za celo Slovenijo.

Psihološka in duhovna podpora za zaposlene

V okviru promocije zdravja na delovnem mestu vam nudimo program za pomoč zaposlenim v stiski – hitro, anonimno psihološko svetovanje ter duhovno podporo. Anonimno, zaupno za zaposlene, brezplačno svetovanje nudi zunanji svetovalec, diplomiran psiholog. Ta vam je na voljo 24 ur na dan in 365 dni v letu na telefonski številki 080 22 62. Z njim se lahko dogovorite tudi za osebno svetovanje. Za duhovno podporo vam je na razpolago duhovnik pater Franc Kejžar v prostorih Slomškove kapele v UKC Maribor. Za pogovor z duhovnikom se dogovorite s klicem na telefonsko številko 041 286 352.

V spomin na Hrvoja Božića

5. julija 2025 se je od nas veliko prezgodaj poslovil naš dragi sodelavec nevrolog Hrvoje Božić.

Rodil se je 5. marca 1962 v Sarajevu in kot edinec odrasčal v mestu, ki je v tistem obdobju v sebi nosilo večglasje časa, verstev in kultur. V Sarajevu se je tudi izšolal in leta 1990 zaključil študij na Medicinski fakulteti. Istega leta se je zaposlil v Centru za mentalno zdravje Klinike za nevropsihiatrijo Kliničnega centra v Sarajevu, kjer je po zaključenem pripravništvu in sekundariatu začel specializacijo iz nevropsihiatrije. Prve klinične izkušnje je tako pridobival predvsem iz psihiatrije v elitni ustanovi skupne države. Specializacijo je prekinila vojna, ki ga je prisilno odpeljala na bojišča, kjer je kot zdravnik nadaljeval svoje poslanstvo. Vojna mu je vzela najboljša leta življenja, kljub temu pa v mladem človeku ni pogasila želje po življenju in tako se je proti koncu vojne čez Sarajevski predor podal v svobodo. Sprva je nekaj mesecev kot zdravnik delal na naftni ploščadi za mednarodno podjetje v Turkmenistanu, nato krajši čas živel pri sorodnikih v Zagrebu, leta 1996 pa je na pobudo akademika prof. Jožeta Trontlja z Inštituta za nevrofiziologijo in UKC Ljubljana prišel v Slovenijo na specializacijo iz nevrologije pod mentorstvom prof. Antona Meseca. Psihiatrijo je zamenjal za nevrologijo, ker ga ni toliko zanimal biološki model duševnih bolezni, ki je v tistem času zamenjeval fenomenološkega. Leta 1998 je navezal stik s takratnim predstojnikom Oddelka za nevrološke bolezni SB Maribor prof. Tetičkovičem, se 1. avgusta 1998 zaposlil kot specializant nevrologije na našem oddelku in se potem dan po uspešno opravljenem

specialističnem izpitu kot specialist nevrolog 25. marca 1999 zaposlil v SB Maribor.

Morda sta tudi del slovenske krvi in prijazna sredina kolektiva na mariborski nevrologiji prispevala, da se je v tem mestu ustalil in našel svoj trajni dom.

Na oddelku je strokovni izziv našel predvsem v nevrodegenerativnih boleznih, posebej se je posvetil bolnikom s Parkinsonovo boleznijo. Pri tem je izkazal svoj prefinjeni klinični občutek za nevrološkega bolnika. Bil je odličen opazovalec z izvrstnim vpogledom v duševno plat bolnika. Po odhodu primarija Dušana Flisarja je brez oklevanja prevzel ekstrapiramidno področje in poskrbel, da so se vse dejavnosti in oblike zdravljenja napredovale Parkinsonove bolezni ohranile in nemoteno potekale naprej. Poleg rednega dela je bil vseskozi aktivno vključen tudi v pedagoško delo Medicinske fakultete v Mariboru in bil cenjen mentor mnogim specializantom.

Decembra 2005 je bil na Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje imenovan za izvedenca medicinske stroke, njegovo sodelovanje z njimi pa je trajalo prav do zadnjih dni. S svojo človečnostjo je veliko let pomagal osebam brez zdravstvenega zavarovanja v mariborski Karitasovi ambulanti in zadnja leta tudi Društvu Trepetlika. Bil je zdravnik, ki ni zdravil samo z znanjem, ampak tudi s srcem, so mu zapisali v slovo na svoji uradni strani.

Delo je predano opravljal do zadnjega nesrečnega petka 13. decembra 2024, ko so se zle slutnje izkazale za resno in hudo bolezen. Hrvoje se je tudi z boleznijo soočil na svoj način. Vedno je namreč dajal prednost kontemplaciji pred akcijo. Vendar ga je tokrat bolezen kruto prehitela.

Med sodelavci in pacienti je bil izjemno priljubljen. Pogrešali bomo njegovo nesebičnost, karizmo, strokovnost in znanje. Izgubili smo zanesljivega, predanega in marljivega sodelavca, ki mu nikoli ni bilo težko opraviti delo namesto drugega.

Bil je odličen nevrolog. Pogrešali bomo njegovo modrost in sposobnost, da se z malo besedami veliko pove. Kljub malo besedam pa je njegovo mnenje štel. Stoično je znal prenesti konflikte. V kolektivu je vselej deloval povezovalno.

Bil je človek s samosvojo toplino in prijaznostjo. Vzornik nesebičnosti, dobrote in skrbi za drugega. Človek širokih svetovnih nazorov. Rad je imel glasbo, umetnost, filozofijo. Bil je mojster pronicljivega humorja, tudi na račun bosanskega Hrvata slovenskih korenin.

Od sodelavca, prijatelja in znanca smo se poslovili 11. julija 2025 na pokopališču Pobrežje, žara pa je bila nato položena v družinski grob v Zagrebu.

Naj te odhod od nas popelje nazaj tja, kjer vsako jutro slišiš zvonove in diši po turški kavi. Tja, kjer ljudje popoldne ob Miljacki igrajo šah, zvečer pa na Baščaršiji s prijatelji pijejo čaj ali pivo, ne glede na to, kako je komu ime, kaj kdo je, ali v katerem jeziku moli. Tja, kjer vladata strpnost in mir. Naj ti tiho igra veter in poje jazz.

Z bolečino opazujemo praznino, ki je nastala, odkar te več ni in te več nikoli ne bo! Tvoj duh in spomin pa bosta še dolgo živela med nami, svojci, prijatelji in tvojimi pacienti!

Sodelavci Klinike za nevrologijo Iskrena hvala vsem, ki ste mu ob težki bolezni nudili pomoč in podporo ter vlivali upanje, predvsem nesebični pomoči sodelavcem Oddelka za gastroenterologijo in onkologijo!

ZAHVALE

Želel bi pohvaliti dve vaši zaposleni na različnih oddelkih,

in sicer najprej sestro v glavnem laboratoriju na sprejemu št. 2, ki je delala tam 11. 6. 2025 dopoldan, saj sem z 92 let starim očetom na vozičku, ki je na žalost tudi malo dementen, prišel v laboratorij. Gospa je bila zelo prijazna in mi je glede na očetova leta, stanje in vročino omogočila hitro obravnavo oz. odvzem krvi, kar se mi je zdelo zelo obzirno in spoštljivo do 92 let starega očeta. Zato bi jo želel resnično POHVALITI za njen trud in prijaznost.

Nato bi pohvalil tudi sestro Vanjo na urologiji, ki je bila prav tako zelo prijazna, in mi je glede na očetova leta, stanje in vročino omogočila hitro obravnavo oz. injekcijo, kar se mi je zdelo zelo obzirno in spoštljivo do 92 let starega očeta. Zato bi jo želel resnično POHVALITI.

Dominik HORVAT

Pozdravljeni!

Rada bi pohvalila očesni oddelek na 2. nadstropju. S hčerko Mio sva bili pri vas sprejeti na oddelek za nekaj preiskav. Vsi na oddelku so bili res prijazni. Še posebej pa lahko pohvalim gospo Darjo Milošič ter zdravnika v tretjem nadstropju, da so hčerko motivirali, saj so tako delno lahko opravili preiskavo. Še enkrat hvala za pozitiven sprejem v teh časih. Lep pozdrav!

Špela Presekar

Iskrena hvala za vaše predano delo, skrb in sočutje, ki ga vsak dan izkazuje bolnikom.

Vaša požrtvovalnost, strokovnost in človeški pristop nam dajejo moč in upanje v najtežjih trenutkih. Vaše delo presega zgolj dolžnost – s svojo toplino in empatijo ustvarjate razliko, ki se je z besedami ne da opisati. Hvaležni smo za vašo vztrajnost, tudi takrat, ko se soočate z izzivi in napornimi dnevi. Naj vam nikoli ne zmanjka energije in veselja pri opravljanju tega plemenitega poslanstva. Hvala vam, ker ste tukaj za nas.

Natalija H.

Spoštovani!

V petek, 8. 8. 2025, sem s predhodno indukcijo poroda rodila zdravega in živahnega sina Jureta. Ob prihodu na svet je imel 55 cm in 4350 g en teden po predvidenem terminu poroda. Iskreno bi želela pohvaliti babico Violeto Todorovič, ki je opravila sprejem na oddelek, nato pa me je še spremljala skozi porod. Gospa je strokovna in striktna, hkrati pa ljubeča in sočutna. Takšna, kot jo ob sebi pri porodu potrebuješ. Oba s partnerjem sva ji hvaležna za tako lepo porodno izkušnjo. Tudi ostalo osebje v prvem ter drugem nadstropju je bilo prijazno in prijetno (predvsem sestri Vesna in Klara). Hvala, porodnišnica Maribor!

Janja M.

Spoštovani,

sva Suzana in Zara iz Term Dobrna. V aprilu sva v sklopu opravljanja specialnih znanj na področju motenj uriniranja opravljali praktično usposabljanje v specialističnih in urgentnih ambulantah urologije. Zahvaljujemo se celotnemu osebju za topel sprejem, pripravljenost za sodelovanje ter izjemno strokovno in prijazno podporo. Vsak si je vzel čas za naju, na kar nisva gledali kot na samoumevno – ceniva trud, potrpežljivost in željo, da bi nama predali čim več znanja. Posebna zahvala in pohvala gre glavni sestri Željki, Nataliji, Vanji, Nataši, Almi ter Simoni, ki so s svojo strokovnostjo, dostopnostjo in pozitivnim pristopom zelo pripomogle k najinemu učenju in odlični izkušnji. Prav tako gre velika pohvala predstojniku urologije. Prav tako gre velika zahvala zdravniškemu timu. Posebej bi izpostavili predstojnika urologije dr. Kacjana in dr. Stanonikovo, ki sta naju navdušila s svojo prijaznostjo, dostopnostjo in toplino. Zelo ceniva tudi dr. Kramarja in dr. Kovačiča, ki sta si med operacijami in posegi vzela čas, da sta nama strokovno in razumljivo pojasnila potek dela ter odgovarjala na najina vprašanja. Njuna odprtost in pripravljenost na prenos znanja sta nama veliko pomenili. Veseli sva, da sva imeli priložnost učiti se od tako predanega in profesionalnega tima. Upava, da se naše poti še kdaj srečajo. Vse dobro,

Suzana Lakić in Zara Ribič

Iskrena zahvala zaposlenim v porodnišnici

Z neizmerno hvaležnostjo se želim zahvaliti celotni ekipi porodnišnice za izjemno podporo, strokovnost in toplino, ki sem jo prejela v enem najpomembnejših trenutkov svojega življenja.

Hvala dr. Veroniki Anzeljc, dr. med., ki me je skozi celotno nosečnost spremljala z mirnostjo, razumevanjem in strokovnostjo. Njena skrb in zaupanje sta mi dajala občutek varnosti in moči.

Iskrena hvala babici Damjani Petan, ki me je vodila skozi porod z neverjetno predanostjo, toplino in nežnostjo. Njena prisotnost in prisotnost babice Sare Sagadin sta mi pomenili ogromno – v trenutkih bolečine sta mi dali pogum in občutek, da nisem sama, da zmorem.

Hvala tudi anesteziologinji Katarini Katji Primožič, dr. med., ki mi je s svojo strokovno pomočjo lajšala bolečine in mi omogočila, da sem porod doživela z več miru in zbranosti.

In ne nazadnje – globoka hvaležnost vsem sestram na oddelku, ki ste s svojo požrtvovalnostjo, prijaznostjo in nenehno skrbjo za Tea in mene poskrbele, da sem se v teh prvih, čustveno intenzivnih dneh počutila podprto in razumljeno.

Hvala, ker ste bili ob meni. Vaše delo ni samo poklic – je poslanstvo, ki ga opravljate s srcem. Nikoli vas ne bom pozabila.

Larisa, Timi in Teo ❤️

Spoštovani dr. Boštjan Fabčič in celotno osebje oddelka za plastično in rekonstrukcijsko kirurgijo ter opeklino!

28. 6. 2025 je bilo točno eno leto od moje grde poškodbe prsta, ki ste ga s pomočjo krasnega tima, več kot uspešno prišli nazaj. Hvala za izjemno strokovno in predano oskrbo, ki ste mi jo nudili, ko mi je bilo zelo hudo. V trenutkih bolečine in strahu ste s svojim znanjem, empatijo in človeškim pristopom naredili vse, da ste mi pomagali in da prst danes služi svojemu namenu. To mi kot zdravstvenemu delavcu ogromno pomeni.

Hvaležna sem, da ste mi pomagali ohraniti nekaj, kar se je drugim zdelo že izgubljeno. Z velikim spoštovanjem,

Darja Polanc Novak

Spoštovani zdravniki in celotno osebje Oddelka za nevrokirurgijo!

Rad bi se posebej zahvalil za hitro in odlično diagnozo na Oddelku za nevrokirurgijo, kjer se je odkril tumor v glavi. Po krajši čakalni dobi sem bil uspešno operiran. Operacijo je izvedel dr. Ravnik, ki je svoje delo opravil odlično. Seveda gre zahvala tudi njegovi celotni ekipi kot tudi celotnemu osebju na oddelku, ki je zelo prijazno. Iskrena hvala.

Leopold Majcenič

Spoštovane sestre, spoštovani bratje in zdravniki!

Hvala za vso oskrbo ter podporo na Oddelku za travmatologijo. Travmatična nesreča (sploh v tujini) ter posledice vsekakor niso lahka zadeva in z vašo prijaznostjo, šaljivostjo ter podporo je bilo lažje prebroditi najtežje. Miselni in fizični preklop je neusmiljeno brutalen. Predvsem pa imaš naenkrat precej časa opazovati ekipo in okolje, ko iz postelje, ko si slabo pokreten.

Črna sestra z veliko družino: profesionalna, sproščena in top sestra. Bravo!!!

Spidi sestra iz Murske: lepota s kitko, ki ti dvigne pulz, prinese "na črno" puding in poskrbi zate na nivoju

Alfa sestra, ki ji instinktivno rečeš gospa sestra: edina, ki v vrsto postavi gospoda Goloba in gospoda Janšo hkrati

Alfa sestra starejše generacije: pozorna ter energična nočna patrulja stare šole

Sestra iz Nove vasi: marljiva, spoštljiva, pridna in skrbna s posebno kulico, ki naredi vtis

Črna sestra atlet: ko prileti v sobo, prinese svež pohorski zrak in atletsko energijo
Tatu mojster: kjer on zažari, tam po kavici in banjici zadiši

Adis brate šminker: nočni mojster, ki obvlada posel

Skratka tudi še ostala ekipa, ki se je največ vrtela v trojkici.

HVALA!!!

Hvala tudi zdravniški ekipi za strokovnost. Pohvalil bi še kuhinjo, predvsem kosila.

Preprosta in okusna.

Vaš pacient,

Alen Murshed

Spoštovani,

želim izraziti svojo iskreno in globoko pohvalo za izjemno delo dr. Simona Tuška, dr. med., zdravnika specializanta, s katerim sem se srečala ob obisku urgentne službe, ko sem tja pripeljala svojo 90-letno mamo zaradi hudih bolečin v trebuhu.

Dr. Tušek je v celotnem postopku izkazal izjemno strokovnost, predanost in človeški pristop, ki si ga kot hčera starejše bolnice le redko upam pričakovati. Z mamo je ravnal spoštljivo, potrpežljivo in prijazno.

Temeljito jo je pregledal, predpisal protibolečinsko infuzijo, kontaktiral dežurnega kirurga in uredil termin za nadaljnjo kontrolo.

Še posebej me je ganilo, da je bil dr. Tušek prisoten tudi ob sami kontroli, kjer si je ponovno vzel čas, da sva se pogovorila še o drugih zdravstvenih težavah, s katerimi se mama spopada. Njegov pristop ni bil le strokoven, temveč tudi izjemno sočuten, kar v današnjem zdravstvenem sistemu predstavlja dragocenost.

Iskreno verjamem, da je prav, da se take ljudi – take zdravnike – izpostavi in pohvali. Dr. Tušek si za svoj odnos do bolnikov, za strokovnost in predanost svojemu delu zasluži vso pohvalo.

Verjamem, da bo kot zdravnik s svojim delom pomembno prispeval k dobremu imenu UKC, in želim si, da bi bil tudi s strani svojih nadrejenih za svoje delo ustrezno prepoznan in cenjen.

Ob tem bi želela poudariti tudi, da so bili vsi ostali zaposleni na urgentnem oddelku ter v Ambulanti za splošno kirurgijo zelo prijazni, spoštljivi in ustrezljivi.

Celotna izkušnja je bila zelo pozitivna in vredna zaupanja, kar v stiski in negotovosti, s katero se kot hčera srečujem, ogromno pomeni.

S spoštovanjem,

Zrinka Majstorovič

Na današnji dan pred šestimi leti

ste rešili mojo hčerko in ženo. Večno vam bom hvaležen.

Boštjan Mukenauer

Iskrena velika zahvala in priklon medicinskemu osebju

V zadnjih letih sem v polletnih terminih deležen obravnave v Endokrinološki ambulantni UKC Maribor. Moram priznati, da sem zelo občutljiv človek in kot pacient z neverjetnim strahom in psihičnimi težavami, ki povzročajo slabost, najbolj trpim, ko mi jemljejo kri. Resnično sem občutljiv in psihično slaboten, zato medicinsko osebje vedno seznanim s temi težavami in strahom. Res me je sram, da kot odrasla oseba zaradi neprijetne izkušnje ob jemanju krvi, ki sem jo doživel kot 21-leten v ambulantni služnji vojaščine v bivši jugo vojski, s tolikšnim strahom doživljam predmetni poseg. Ne morem razumeti in ne zatajiti strahu, ko sem na stolu za odvzem krvi in se iskreno opravičujem sestram, ki mi opravljajo poseg. V juliju sem bil naročen na hormonsko testiranje v ambulantno št. 7 na Kliniki za interno medicino UKC Maribor. Kot vedno z vsemi strahovi psihičnih blokad. In srečal sem čudovite prijazne medicinske sestre gospo Vesno, gospo Tatjano, gospo Tino, ki so strokovno, človeško etično potrpežljivo razumele, da sedi na stolu prestrašeni nemogoči pacient.

Veliki HVALA, drage medicinske sestre, ki ste me nesebično, strokovno odlično in etično srčno več kot pol ure obravnavale ob jemanju krvi hormonskega testiranja.

Drago Vogrinčič

Ne znam zapisati pravih besed,

kako se iskreno in iz srca zahvalim vsem, ki ste me razumeli ob mojih zadnjih obiskih v ambulantni. Vem, da je ta moja slabost psihična in se je preprosto ne morem in ne znam otresti. Ko se poseg konča, niti tako zelo ne boli, kot se bojim. Iskren in velik HVALA velja predstojnici oddelka gospe Urški Kšela, dr. med., in gospe Adrijani Kocevi, dr. med.

Prosim vas, da sprejmete moje iskreno opravičilo, ker sem vas s svojimi strahovi obremenjeval. In vem, da se tako strokovno, človeško etično vsak dan sklanjate in obravnavate vse bolnike v ambulantni. Z odličnim spoštovanjem osebne naklonjenosti

hvaležni Drago Vogrinčič

Spoštovani,

iz vsega srca se zahvaljujemo obema zdravnicama (dr. Nevenki Krčevski Škvarc in dr. Vesni Ribarič Zupanc) ter medicinski sestri, da ste z veliko mero sočutja in strokovnosti od letošnjega aprila naprej spremljali našega očeta Avgušтина Vrabla na njegovi zadnji poti. Vaša predanost, nežna oskrba in predvsem človeška toplina so mu lajšali bolečine ter mu omogočili, da je v domačem okolju in ob nas, njegovi družini, dočakal miren konec. Neizmerno hvaležni smo tudi za vse, kar ste storili za nas, njegove najbližje – za vsako prijazno besedo, razumevanje naših stisk, pomirjanje in občutek varnosti, ki ste nam ga dajali v naših najtežjih trenutkih. Posebna zahvala pa gre dr. Vesni Ribarič Zupanc, saj nam je bila v očetovih zadnjih petih dneh ves čas na voljo, tudi med koncem tedna – vedno tako zelo pomirjujoča in izjemno srčna. Njena prisotnost in nežno vodenje skozi faze očetovega umiranja nam je namreč pomenila ogromno. Hvala, da ste z nami delili človečnost, ki smo jo v tistih trenutkih najbolj potrebovali. Z globoko hvaležnostjo,

hči Blanka Borko v imenu celotne družine Vrabl in Borko

Spoštovani dr. Kanič,

težko je ubesediti hvaležnost, ki jo čutimo do vas. Že dolga leta spremljate in skrbite za očetovo srce – a v resnici ste s svojo predanostjo, toplino in strokovnostjo dotaknili tudi naših.

Vaša navzočnost pomeni mnogo več kot zgolj zdravniško oskrbo. Pomeni zaupanje v človeka, ki vedno znova pokaže, da medicina ni le poklic, temveč poslanstvo. V najtežjih trenutkih ste prinašali mir, v negotovosti upanje, in v vsakem pregledu občutek, da je oče v varnih rokah.

Hvala, ker ga leta spremljate s tolikšno skrbnostjo. Hvala, ker niste nikoli pozabili na človečnost, ki je danes vse redkejša. In hvala, ker ste v naši zgodbi postali pomemben del – tihi junak, ki mu dolgujemo več, kot znamo povedati.

Z globokim spoštovanjem in hvaležnostjo,

Karin Prezelj

Spoštovani,

5. 9. 2025 se je zgodil neljub dogodek v smeri Šentilj–Sladki Vrh. V ovinku sem padel z motorjem, in to na dan, ko sem praznoval rojstni dan. Hkrati je to dan, ko sem se ponovno rodil. Rad bi se zahvalil rešilcu motoristu in fantoma iz hitre pomoči, ki sta me odpeljala na urgenco. Hvala vam za pomoč, strokovno opravljeno delo, pozitivnost in hvala za voščila za rojstni dan.

Zahvalil bi se tudi dekletom v urgentnem centru, dekletoma na RTG, trem dekletom, ki so pripravila rane pred kirurškim posegom. Bile te tako pozitivne, da sem se kljub bolečinam nasmejal do solz. Zahvalil bi se dr. Anžetu Djordjeviću za kirurški poseg, vsi ste pravi pozitivci. Ker se ne morem vsakemu posebej zahvaliti, pošiljam tole sporočilo in upam, da pride zahvala do vas vseh, ki ste bili takrat ob meni in mi nudili pomoč.

Hvala vam

Uroš Hauc

Vsi smo presrečni in zelo hvaležni,

saj brez vaše pomoči, naše življenje ne bi bilo tako izpopolnjeno. Lepo je bilo prihajati k vam. Kljub razdalji bi se vedno znova odločili za vas. Prezadovoljni smo bili z obravnavo in vsem pri vas.

Hvaležni dr. Reljiču, da je kljub malemu upanju, da uspe, prilagajal protokole in v čisto zadnjem poizkusu nam je uspelo. Hvaležni embriologinji Petri in drugim vpletenim, da je našla prave »plavalčke«, ki so pripeljali do naše Inti.

Dr. Rakič pa je že v drugo imela srečno roko pri prenosu zarodkov in dr. Mlakar, ki je bila vedno tako pozitivna.

Hvaležna vsem sestram, ki sem jih srečevala za oporo in podporo tudi v manj lepih trenutkih, sestri Jasni, ki je tudi po elektronski pošti vedno našla prave besede, ki so v danem trenutku veliko pomenile.

Hvala vam za lepe spomine in za bodrilne besede, ko ni šlo po načrtih. Skupaj smo bili od leta 2019.

Srečno pri ustvarjanju novih življenj in lepih zgodb ter srčne energije tudi v prihodnje!

Zakonca Kretič

Naša bolnišnica

Spoštovani na oddelku za onkologijo UKC Maribor!

To je posebna zgodba, to je poseben oddelek, ampak ne zaradi nas, bolnikov, poseben je zaradi ljudi, ki tam delajo. To so zame posebni ljudje, verjetno tudi za druge paciente, vendar se vsak ne odloči, da bo to delil z drugimi. Zato bom jaz, tudi v imenu drugih. Že sam vstop v pritličju, ko se greš prijaviti, deluje prijazno, kljub temu da vlada tišina in je vsak bolnik zatopljen v svoje misli s svojo bolečino. Ko pa jih pozdraviš, se jim zaiskrijo oči, ker v njih je upanje in moč.

Prijaznost sester na sprejemnem pultu, v ambulantah pri zdravniku in ne najdeš ničesar, za kar bi mogoče rekel, to pa ni OK. Pišem pa predvsem za oddelek, kjer so kemoterapije (čeprav ne dobivam kemoterapije, hodim zaradi drugih stvari k njim 1-krat tedensko), ta je v pritličju in v 1. nadstropju. To je zgodba zase. Tu človek ne ve, ali bo lahko našel prave besede za te sestre in medicinska brata, ki so tam zaposleni. Ne bi z imenom izpostavila nikogar, ker bi lahko naredila krivico. Zame so vsi posebni, vedno pripravljeni pomagati, hodim k njim že od 2019 in nikoli ni bilo zaznati neprijaznosti. Vedno te dvignejo in ti dajo moč. Zame so oni kot moja velika družina. Včasih sem občutljiva zaradi bolečin in slabega počutja. A me oni kljub temu obravnavajo enako kot preostale dni. Tudi drugi pacienti imajo same pohvale zanje in ne razumem ljudi, ki samo kritizirajo zdravstvo 😞🙄. Ali niso nikoli bili bolni ali pa jim je to hobi. Lahko pa, da skozi iščejo napake pri drugih, ker so sami nezadovoljni.

Fani Habot 🦋

Ob rojstvu sina bi se vam in vašemu osebju na oddelku za IVF

želela iskreno zahvaliti, saj mi brez vas po petih letih truda ne bi uspelo. S celotnim postopkom IVF sem bila nadvse zadovoljna, četudi bi se odvijalo drugače. Kdo ve, morda pa se čez nekaj let spet srečamo. Na še mnogo srečnih zgodb in nežnih ročic, ki z vašo pomočjo prihajajo na svet.

Tina L.

Spoštovani zdravniki in medicinsko osebje na oddelku za umetno oploditev bolnišnice Maribor!

Želela bi se vam iz srca zahvaliti za vso strokovno pomoč in predanost, ki ste jo izkazali med najinimi postopki umetne oploditve. Vaša podpora in znanje sta bila ključna na tej poti, ki je za naju predstavljala mešanico upanja in izzivov. Posebno zahvalo bi želela izreči dr. Kseniji Rakič. Njena izjemna strokovnost, empatija in človeški pristop so nama vlivali zaupanje v vsakem koraku. Z neizmerno radostjo vam sporočava, da se nama je 5. julija 2025 rodila deklica Nika! Njen prihod je uresničitev najinih dolgoletnih sanj. Brez vaše pomoči to ne bi bilo mogoče.

Julijana, Simon in Nika

Dragi tim za IVF v Mariboru,

iskreno se vam zahvaljujema za vse, kar ste storili za naju. Zaradi vašega truda in podpore sva postala srečna in ponosna starša našemu fantku. 💙
Brez vaše pomoči nama ne bi uspelo. Ceniva vaše znanje, skrbstvo in predanost. Hvala, da ustvarjate čudeže in tako spreminjate življenje. Iskreno hvaležna,

Sara in Andraž

Ob prvem rojstnem dnevu naše hčerke Maše,

ki se je rodila po uspešni umetni oploditvi, se vam želim iz srca zahvaliti. Hvala vam, ker ste bili del naše poti – poti, ki ni bila lahka, a je bila zaradi vaše strokovnosti, človečnosti in predanosti mogoča. S svojo toplino, razumevanjem in znanjem ste nam pomagali ohraniti upanje, ko ga je bilo najmanj, in verjeti, da se čudeži res dogajajo. Danes, ko v naročju držimo naš zaklad, z nasmehom in solzami v očeh pomislim tudi na vas – ekipo, ki je naredila nemogoče mogoče.

Naj vam nikoli ne zmanjka moči, potrpežljivosti in vere v življenje, ki ga pomagata ustvarjati. Za nas boste vedno imeli posebno mesto v srcu.

Jasmina

Spoštovani!

Iz srca se želim zahvaliti oddelku za anesteziologijo, intenzivni terapiji, kjer je bil nameščen moj oče. Kot družina smo doživeli izjemno toplino, srčnost in spoštovanje. Vaše osebje je zanj skrbelo z veliko mero nežnosti, potrpežljivosti in sočutja. Njegovi zadnji dnevi so bili zaradi vaše predanosti in človečnosti mirnejši, lepši in dostojanstveni – in zato sem vam neskončno hvaležna. Tudi do mene, moje mame in mojega sina ste bili neverjetno prijazni, prisotni z besedo, tolažbo in čutom za človeka. Takšnega pristopa si želi vsak svojec, ki se v težkih trenutkih znajde ob bolniški postelji bližnjega.

Iskreno upam, da bo vaš odnos do bolnikov in svojcev vzor tudi drugim zdravstvenim ustanovam, ker bi si vsak posameznik zaslužil takšno spoštljivo, toplo in človeško obravnavo, kot smo je bili deležni pri vas. Hvala iz srca

Nataša Casar

Spoštovani na Oddelku za hematologijo,

zaradi bolezni pogosto uporabim strokovne usluge na Oddelku za hematologijo. Vedno sem deležna strokovne in humane obravnave zdravnikov in medicinskih sester. Ves čas mi dajejo upanje in zavest, da nisem le bolnik, da sem oseba, ki želi njihovo podporo, čeprav delajo v nemogočih razmerah (gledano z mojimi očmi) in težkimi bolniki. Trudijo se, da lažje prenašam tegobe in dolgotrajne bolezni. Posebej se želim zahvaliti vsem sestram, ki se že leta trudijo, da skozi moje uničene vene steče vsa potrebna terapija. Želim jim, da vzdržijo v humanem poklicu in da so za svoje delo tudi primerno plačani. Prosim, da vsem prenesete moje besede hvaležnosti za njihovo delo.

Pacientka Milenka

Drago osebje porodnišnice Maribor!

Najlepša hvala za vso skrb, trud in pomoč, da sem prišla na svet in da ste tako lepo poskrbeli zame ter za mojo mami med 6. in 9. 5. 2025. Ostanite takšna pozitivna, dobrasrčna, vesela in enotna ekipa še naprej!

Ela Rosenfeld Strzeroveški

Spoštovano osebje oddelka za dializo UKC Maribor!

Za dobroto vaših rok iskrena hvala. Pri zdravljenju moža in očeta Franca Žižka ste nam bili v veliko pomoč 24 ur dnevno, vedno prijazni in korektni.

Vsi zdravniki so bili izredno spoštljivi in so imeli krasen pristop do bolnika. Vedno so nam bili pripravljeni pomagati na vse mogoče načine. A življenje se je končalo. Želimo, da svoje poslanstvo v takšni obliki opravljate še naprej in še enkrat hvala vsem.

Lep pozdrav,

Hilda Žižek z družino

Iskrena zahvala osebju UKC Maribor

Spoštovano osebje oddelka za perinatologijo in neonatologijo UKC Maribor! Iz srca se vam zahvaljujem za vso neprecenljivo skrb, strokovnost in toplino, ki ste jo izkazovali meni in moji mali Evelin v najtežjih in hkrati najbolj čudežnih trenutkih najinega življenja.

Ko se je Evelin rodila v 29. tednu, prehitro in nepričakovano, me je preplaval strah, negotovost in skrb. A ob vas sem začutila varnost, sočutje in zaupanje. Vsak vaš nasmeh, nežna beseda in vsak strokovni poseg so mi pomenili neizmerno veliko. Hvala, ker ste z nami delili svojo moč in mir, ko sem sama to najbolj potrebovala. Hvala, ker ste skrbeli za mojo deklico z ljubeznijo, kot bi bila vaša. Hvaležna sem za vsako budno noč, za vsak nasvet in spodbudno besedo, ki ste mi jo namenili.

S toplino v srcu se vas bom vedno spominjala. Zaradi vas danes moja Evelin raste in se krepi – majhna borka, ki ste ji pomagali narediti prve korake v življenje. Z vsem spoštovanjem in neizmerno hvaležnostjo.

Tamara, Boštjan in Evelin

Spoštovani zaposleni na EIMOS!

Velik poklon za vaše delo in velik hvala, ker vas imamo.

Zelo sem vam hvaležna za vse, kar naredite za Zdravka Aliča in tudi za ostale paciente.

Velik hvala,

Cvetka

Spoštovani zaposleni na oddelku za kardiologijo in angiologijo ter urologijo,

zahvaljujem se vsem, ki delajo v UKC Maribor. Posebej dr. Blaževiču, sestrama Vanji Lendero in Nataliji Drevenšek in gospe na prijavnem okencu.

Zahvala tudi dr. Nedog in celotni ekipi, ki mi je vstavila srčni spodbujevalnik. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Marjan Lešnik s Ptuja

Pohvala za urološki oddelek

Za moje mišljenje je trenutna ekipa/kader urološkega oddelka najboljši v celotnem UKC Maribor. Pohvala gre predvsem medicinskim sestram, ki za nas poskrbijo v najslabših trenutkih. Nerad sem hospitaliziran. Sem pa vesel, če pridem k vam (letos že četrtrič).

Najlepša hvala za vso pomoč. Do naslednjici,

Tadej Began

Spoštovani na Oddelku za urologijo!

Kompletnemu timu 14. nadstropja UKC Maribor, vsem zdravnikom, sestram, fizioterapevtom, negovalnemu osebju, študentom in dijakom gre velika pohvala. Tudi hrano je treba pohvaliti!

Dušan Š.

Dragi in spoštovani zdravniki, medicinske sestre in ostalo osebje oddelka za urologijo!

Moj brat je pri vas ležal v marcu in aprilu. Bil je operiran na prostati. Danes je popolnoma okreval in se dobro počuti. Zahvala gre vsem vam. Velika zahvala za vse, kar ste storili zanj. Vaša profesionalnost, požrtvovalnost, pazljivost in tople besede ter predvsem tudi dobra hrana so pripomogle, da sem ga lahko srečnega pripeljal domov. Želimo vam veliko uspeha tako v službi kot tudi doma. Vedno vam bomo hvaležni.

Družina Križevac

Zahvala

Razmišljanje o sobivanju
Zdravnici mag. Jerneji Vidmar in vašemu asistentu!

Bil je ponedeljek popoldan, poseg na nogi, dolgo odprto krasto, nič bolečo. To nadlogo sem sprejela in potrpežljivo čakala na rešitev. Vmes so bili obremenjujoči dnevi, kako bi se izšlo. Želim se zahvaliti, srčno zahvaliti, predvsem vam, dr. Jerneja Vidmar, dr. med., kajti z vašo dobro voljo ste moj čakalni čas skrajšali. Ko so me po telefonu obvestili, da sem lahko na vrsti hitreje, je v globini duše posijalo sonce. Zdravniki imate dvojno moč zdravljenja. Tako z znanjem opredeljeni specialnosti in prijaznostjo ta odvrtača, razprši slabe misli in poživi upanje na dober izvid.

Vašemu asistentu, prijaznemu, enako srčnemu mladeniču pošiljam zahvalo in predvidevam in verjamem v njegovo uspešno nadaljnjo kariero. Njegov osebni čut bo tudi njegov nadaljnji spremljevalec. Gospa dr. Jerneja Vidmar, zaslužite si več kot besedo zahvala, ne vem, kako to uresničiti. Sprejmite jo iz globine moje duše. Pogosto mi boste v mislih iz hvaležnosti za vaše poslanstvo, ljudem vračate upanje, srečo. Upam, da vam je uspelo odstraniti vsiljivce v tkivu, tujce, da ne bi nadaljevali svojega pohoda.

Sicer pa sem vdana, moj čas se izteka, sem srečna starostnica, uspeva mi še delno skrbeti zase, pa še tudi za druge. Na srečo zame skrbi tudi moja družina.

Utrjevala sem se z delom, največ v naravi. V aktivni dobi sem največ uporabljala ročno orodje: motiko, lopato, škarje za vinorodno trto in sadno drevje. To sem počela od svojega otroštva naprej.

Z možem in somišljeniki nam je uspelo olepšati naravo z rastlinjem. In spoznali smo, da se tudi v naravi bije boj za dominantnost rastlin, kar je vzporedna asociacija med narodi in ljudmi. Če se pravočasno ne ukrotijo bohotivke, se posledice kažejo v vsem nasadu. Enako je, če se ena oseba povzpne nad drugimi. Tukaj smo danes in realnost je kruta.

Skrb vzgojitelja rastlin je dolžnost, da zanje skrbi. Tako z dejanji kot s čustvi. Jih pregleduješ s prijaznostjo in ljubeznivostjo in se z dotiki prenaša njihova energija. Kadar zbolijo, se jih trudiš ozdraviti in lahko

uspeš ali ne. Včasih se soočiš tudi z žalostjo. Ne vidim razlike med življenjem ljudi in žive narave. Osrečuje me delo, pa tudi naši prijazni družinski odnosi. Sem srečna starostnica in otrok 2. svetovne vojne, trajno zaznamovan s strašnimi dogodki in trpljenjem.

Oprostite mojemu premišljevanju. Ko pišem, se z nekom pogovarjam in si s tem krajšam čas.

Vsekakor pa je bil glavni namen zahvala za dobro delo!

Vsem zdravstvenim delavcem želim medsebojno sožitje, dobrovoljnost in uspeh.

Vaša pacientka Ivanka

Spoštovano zdravstveno osebje oddelka za plastično in rekonstrukcijsko kirurgijo, dr. Lipovec in dr. Gregorič!

Iskrena hvala za hitro odzivnost, profesionalni pristop in strokovno obravnavo, predvsem pa hvala za predanost delu, ki ga opravljate.

Krasni ste!

Pacientka Anita

Najlepša hvala za ljubečo in strokovno oskrbo mame.

Zelo sem hvaležna za vašo podporo in pozornost!

Od srca,

Brigita Drevenšek

Draga ekipa intenzivne pediatrije,

z besedami je težko opisati, kako hvaležna sva vam za vse, kar ste storili za našega malega borca.

V času, ko je bil njegov dih šibek in najino srce polno skrbi, ste vi postali njegova moč, njegova zaščita in najina podpora.

Vaše znanje, potrpežljivost in nežnost so mu dali priložnost, da raste in se bori naprej. Nama pa ste pokazali, da nisva sama, da zraven naju stoji ekipa ljudi, ki z vsem srcem verjame v življenje.

Hvaležna sva za vsak nasmeh, za vsak spodbuden stavek in za vsak trenutek, ko ste pazili nanj tako, kot bi pazili na svojega otroka. Iskrena hvala, ker ste del njegove zgodbe, zgodbe o pogumu, upanju in neizmerni ljubezni.

Lea in Miha Satler

Spoštovani na oddelku za urologijo!

Hvala za vaše požrtvovalno delo na tem oddelku.

Od prvega do zadnjega ste pravi angeli.

Hvala,

Marko Žagar

Spoštovani na oddelku za kardiokirurgijo,

z veseljem napišem, da je kardiokirurgija UKC elitni oddelek. Vsaka pripomba bi bila odveč. Sestre so polne sočutja in entuziazma ter empatije. Bratje pa so vsem za vzor. Kolegi so dosegljivi, strokovni in empatični ter na zelo visoki ravni. Vsi so mi nudili pomoč v stiski. Vsem sem srčno hvaležna za podaljšanje življenja. Osebno si želim, da je takšnih oddelkov čim več.

S spoštovanjem,

hvaležni

Spoštovano osebje in varuhi našega zdravja na Oddelku za gastroenterologijo,

tako kot mnogo ljudi – vi jim rečete pacienti, sem tudi sama pristala v bolniški postelji na vašem oddelku s cmokom v ustih in tiščečo bolečino pri srcu. Vsak dan sem opazovala in spremljala dogajanje in skrb, ki ste jo namenjali nam, bolnikom. Opazila sem, da večina od vas z največjo skrbjo in zavzetostjo opravlja svoj poklic. Prezela me je globoka srčnost vaše glavne sestre Petre Kolar, ki kljub lastni preizkušnji zavzeto in predano opravlja delo, tako med nami pacienti, kakor tudi vodja tima.

Ker sem tudi sama medicinska sestra, vem, koliko "mene" je ostalo v službi in kako utrujena sem se vračala v svoje domače okolje k svoji številčni družini.

Čeprav vem, da je premalo medicinskega kadra, pacienti tega nismo občutili. Zato se vam iskreno zahvaljujem za vso skrb, tolažbo, pomoč in nego.

Iskreno se zahvaljujem tudi mladi zdravnici Špeli Kleb in zdravniku Robertu Perneku, ki je s svojo skrbjo in zavzetostjo pripeljal mojo zgodbo do konca.

Hvaležna pacientka Nada Pahler

Spoštovana dr. Andreja Ocepek in dr. Nejc Bukovnik,

iskreno se vam želim zahvaliti za ves trud, čas in strokovnost, ki sta ga vložila v moj poseg pri kolonoskopiji. Z vašo predanostjo in znanjem sta me rešila operacije, ki bi sicer bila potrebna, zato sem vam resnično hvaležna.

Posebna zahvala gre tudi vsem na oddelku za gastroenterologijo – od medicinskih sester do osebja, ki vsak dan s prijaznostjo in dobro voljo ustvarjate občutek varnosti in topline. Nikoli ni bilo nič pretežko, vedno sem se počutila lepo sprejeto in oskrbljeno. Tega ne pišem zato, da bi laskala, ampak ker sem iskreno hvaležna za človeški pristop, ki ga danes redko srečamo.

Ob tem vsem me je posebej ganilo, da sem začutila, kako vama je resnično mar za človeka. Vajin mirni in predan pristop mi je dal veliko zaupanja in poguma. To so tisti trenutki, ko vidiš, da medicina ni le stroka, ampak tudi srčnost.

Hvala za vse!

Edita Gorjup

Zahvala

Rad bi se zahvalil celotnemu oddelku za nevrokirurgijo UKC Maribor. Hvala vam, ker dajete vse od sebe za nas, paciente. Posebej hvala za vašo skrb, nego, podporo in prijaznost do mene.

Hvala, da ste bili vedno pozitivni in nasmejani. Hvala, da ste!

Predrag Jakovleski

Spoštovani na oddelku za gastroenterologijo!

Želim vas izredno pohvaliti.

V svojem življenju sem bil zdravljen v različnih bolnišnicah: vojaški bolnišnici Petra Držaja, v Celju, Ljubljani, Slovenj Gradcu in Ankaranu. V Mariboru sem bil zdravljen trikrat v enem letu. Za to zdravljenje so se vsi trudili po svojih najboljših zmožnostih.

Vsi skupaj, ki ste v zdravstvu, ste preobremenjeni in vsi ste premalo plačani. Lahko vam rečem samo en velik hvala.

Ivan Trafela

Kot mož pacientke na vašem oddelku in tudi sam dvakratni pacient na oddelku za torakalno kirurgijo UKC Maribor

lahko podam svoje mnenje na vašo vprašanja v anketi, čeprav menim, da bi moralo veljati pravilo "le čevlje sodi naj kopitar", pa vendar se bom postavil v vlogo kritika.

Osebe v bolnišnicah je zaradi nas, pacientov, in to bi moral vsak pacient upoštevati in se temu primerno obnašati ne glede na to, iz kakšnega kroga izhaja, kajti v bolniški sobi naj bi bili vsi isti in pravila bi morala veljati za vse enako. Če pa ocenim delo osebja, pa lahko rečem samo "vsa čast vam". Iz mojih izkušenj pri tolikšnem potrpljenju in trudu, ki ga vlagate v svoje delo, je treba dati samo kapo dol. To mnenje sva oblikovala skupaj z ženo, ki je še pred kratkim bila pacientka na oddelku za žilno kirurgijo. Čeprav se je njeno zdravljenje iz različnih vzrokov podaljševalo iz tedna v teden (tri tedne) se je na srečo vse srečno končalo, za kar se iskreno zahvaljujem vsem medicinskim sestram in zdravnikom, ki so jo oskrbovali, ji stregli in jo zdravili. Posebej se žena zahvaljuje za izrečene tolažilne besede v času zdravljenja. Najina skupna želja je, da bi vas čim manj potrebovala, če pa že, pa prosiva, ostanite takšni, v kakršni luči vas imava: prijazni, veseli, neutrudni, iskreni, potrpežljivi itd.

Za konec še enkrat tisočkrat hvala

Spoštovani na oddelku za abdominalno in splošno kirurgijo,

zahvaljujem se celotnemu osebju od prvega pregleda v urgentni ambulanti do okrevanja po operaciji slepiča. Vsak stik je bil strokoven, prijazen in človeški. Čutil sem, da nisem le pacient s številko, ampak človek, ki mu želite res pomagati. Posebej sem hvaležen za toplino, ki ste jo dodali zraven znanja – to ni nekaj, kar se da naučiti, ampak je nekaj, kar človek ima ali nima. Vi to imate! Hvaležen sem, da sem lahko šel skozi to izkušnjo ob takšni ekipi. Z globokim spoštovanjem,

Anton Krepek

Zahvala delovnemu timu Oddelka za abdominalno kirurgijo

Letos sem bila hospitalizirana na vašem oddelku. Iskrena hvala celotnemu timu zdravstvene nege za požrtvovalno, strokovno in srčno delo. Vaš čut za sočloveka in pripravljenost pomagati v vsaki situaciji sta resnično neprecenljiva. Posebno zahvalo izrekam dr. Ivaneczu za razumevanje, strokovnost in podporo. Iskrena hvala tudi dr. Urški Marolt za odlično opravljen poseg. Želim vam še naprej veliko uspehov pri opravljanju plemenitega poslanstva in čim več hvaležnih pacientov. S spoštovanjem,

Jožica Drozg

Spoštovani na oddelku za gastroenterologijo,

hvala sestram, zdravniku/ci in celotnemu osebju za prijaznost in potrpežljivost. Hvala za oskrbo, pozornost, zdravljenje, hrano in ostalo!

Nika Arnuš

Zahvala in pohvala,

podpisani Franc Kočar sem bil sprejet k vam na zdravljenje na Oddelek za hematologijo UKC Maribor. Bil sem zelo bolan (pljučnica in levkemija), nemočen. V bolečinah in zmeden. Danes zmorem hojo, več kot kilometer dnevno, bolečin nimam, kri je boljša in tudi počutim se dobro. Vse to v manj kot štirih tednih zdravljenja. To je dokaz visoke strokovnosti in zavzetosti zdravnikov. Zraven delavnosti osebja krasi osebna toplina, smisel za humor in optimizem. Kljub težavam sem se tukaj dobro počutil in sem hitro okrevljal. Od srca hvala celotnemu hematološkemu oddelku UKC Maribor. Zame je bilo bivanje na tem oddelku ganljivo in prijetna izkušnja.

Franc Kočar

MARIBOR
REZIDENCA
GLAVNI TRG CENTER

**Unikatno
4 sobno
stanovanje**

S pogledom na
slikovit Glavni trg,
z možnostjo
parkirnega
mesta.

V bližini UKC

Dika Vranc,
mag. posl. ved, MBA
Licencirana nepremičninska
posrednica

T: +386 (0)51 364 886
E: dika.vranc@re-max.si

Iz zgodovine UKC Maribor

Babiška nega na domu, 1986

Zdravstvena nega na domu, leto 1986

Patronažna sestra Nada Žmavc, 1986

Patronažna služba na domu, 1986

NAZIV SREČANJA	DATUM SREČANJA
KAKOVOST IN VARNOST V ZDRAVSTVU: modul licence	4. 11. 2025
XXI. ORTOPEDSKO SREČANJE RAMA V ORTOPEDIJI, MF	7. 11. 2025
2. SLOVENSKI KONGRES OTROŠKE KIRURGIJE	7. - 8. 11. 2025
OSKRBA POOPERATIVNIH IN KRONIČNIH RAN Z UPORABO NEGATIVNEGA TLAKA IN SODOBNIH OBLOG	13. 11. 2025
20. LET CERTIFIKATA ISO 9001 V CENTRU ZA TRANFUZIJSKO MEDICINO, UKC MB	14. 11. 2025
TEČAJ DERMATOSKOPIJE ZA DRUŽINSKE ZDRAVNIKE IN PEDIATRE	14. 11. 2025
GASTRO FORUM 2025	25. 11. 2025
OKROGLA MIZA RAKA PLJUČ	27. 11. 2025
15. ČERNIČEVI DNEVI »PODROČNA ANESTEZIJA V KIRURGIJI«	28. 11. 2025
PRAKTIČNA OSKRBA KRONIČNE RANE Z DELAVNICAMI	1. 12. 2025
VARNOST, UČINKOVITOST IN STANDARDIZACIJA V ŽILNI TERAPIJI	2. 12. 2025
COURSE IN ENDOSCOPIC AND OPEN APPROACHES TO THE ANTERIOR AND CENTRAL SKULL BASE	2. - 3. 12. 2025
1. STROKOVNI SIMPOZIJ IZ BENIGNE IN MINIMALNO INVAZIVNE GINEKOLOGIJE, MF	8. 12. 2025
ŠOLA ANESTEZIOLOGIJE, REANIMATOLOGIJE IN PERIOPERATIVNE INTENZIVNE MEDICINE - MODUL 8 »SPECIALNA ANESTEZIJA 3«	23. 1. 2026
OKROGLA MIZA O RAKU MEHURJA	29. 1. 2026
ŠOLA ANESTEZIOLOGIJE, REANIMATOLOGIJE IN PERIOPERATIVNE INTENZIVNE MEDICINE - MODUL 4. »Splošna anestezija 3«	6. 2. 2026

Seznam se dopolnjuje. Oglejte si ga na spletni strani ukc-mb.si/strokovna-srecanja/napovednik/